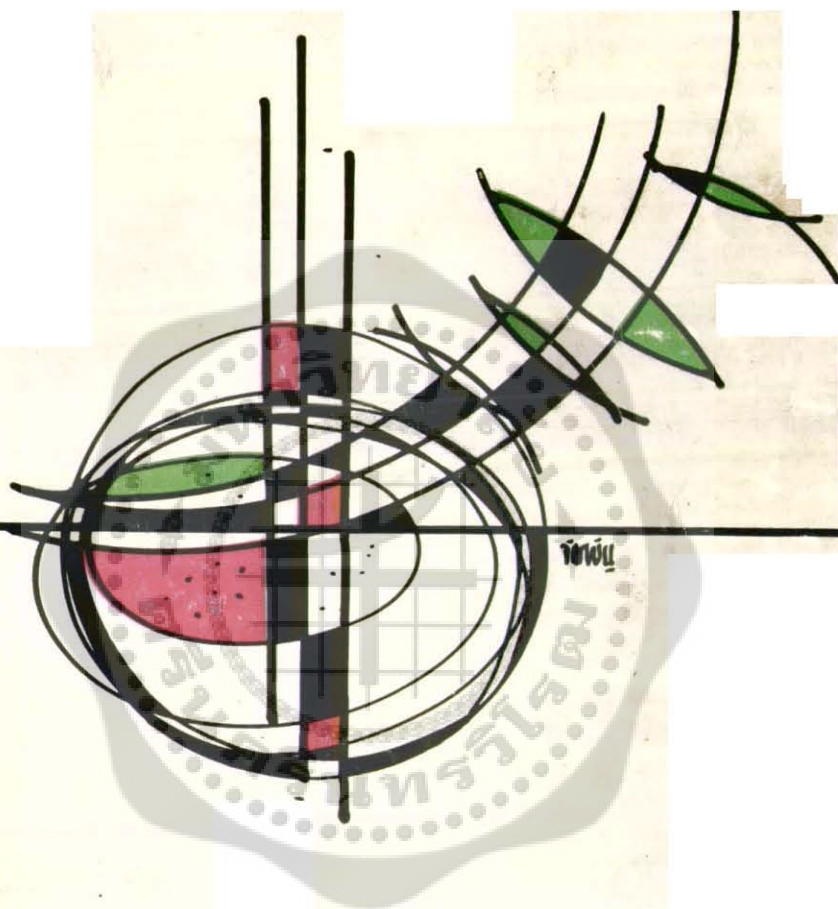

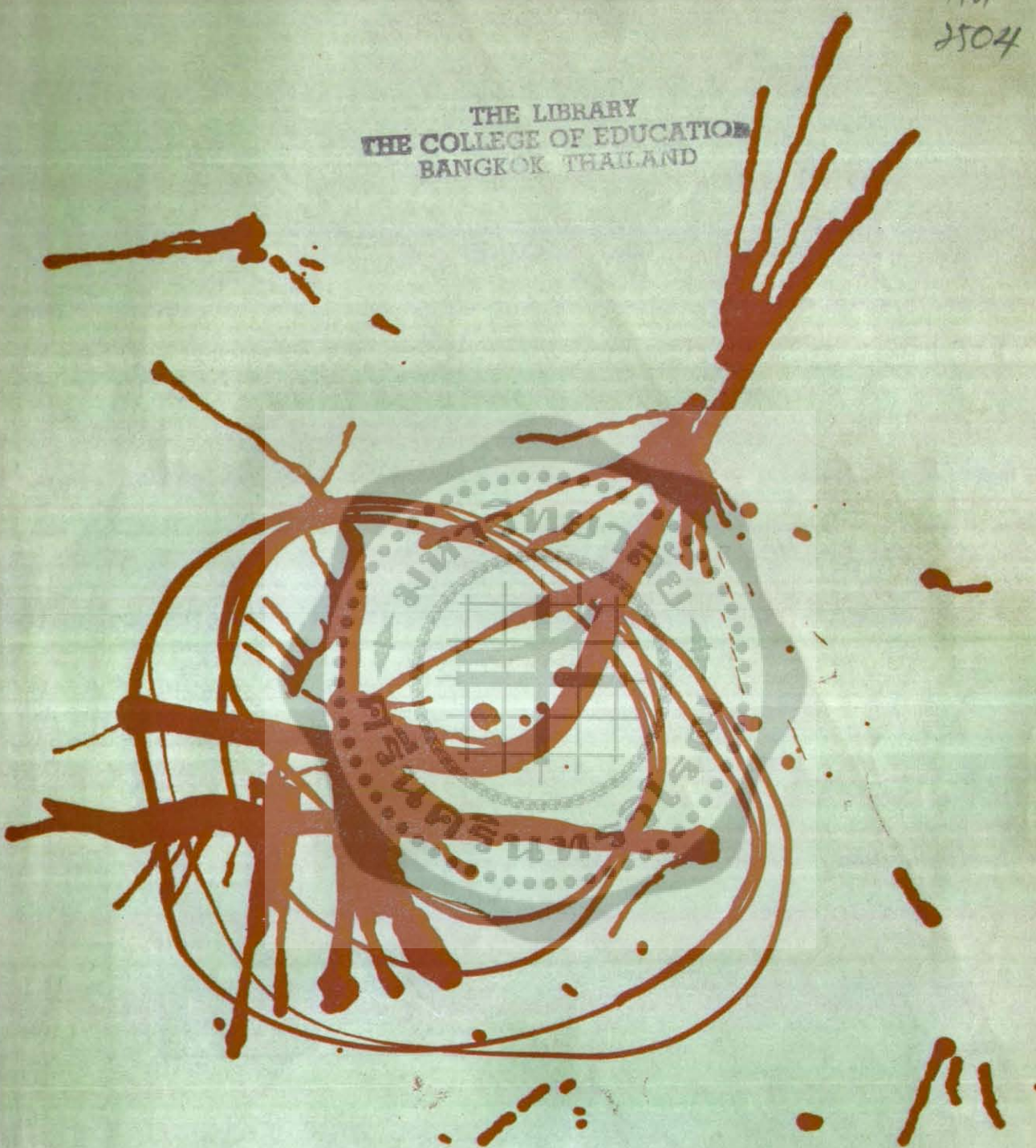

R
11.1
2504

ປຣະສານມິຕຣາ ໒໕໐໔

R
11.1
2504

THE LIBRARY
THE COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

SW 0370435

เอกสิทธิ์ มศว.

00410

ประธานมิตรไหว้ครู
๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๔

คุ ภา มั ล์ คุ

ขอน้อมหัตถ์ประนม ณ เบื้องพระบาทมลาย

สัมพุทธพระทรงญาณ

วิทิศ

นบคุณชั้นธกณศวโศยศิลป์กิจ

เวทางคโกวิท

กวี

สรวนชีพหัตถโกวิท ณ บาท นฤบดี

ภูมิพลพระทรงศรี

กษัตริย์

จึงให้ทัษะพระชนมดลสิริพิพัฒน์

ครองราชสมบัติ

วิบูลย์

ปรากฏก้องกิติเฟื่องประเทืองหิตงูญ

เสริมโสดาภิเษมพูน

อนันต์

พร้อมเอกองค์อรรไพพระพรพรพร

โอรสธิดาวรรณ

วิลาส

น้อมไหว้ปวงครูผู้ประสิทธิ์พิพิธศาสตร์

หมายมุ่งผดุงชาติ

วิจิตร

กอปรเมตตากรุณาประดาคณะนิสิต

จรโลงประสานมิตร

วิโรจน์

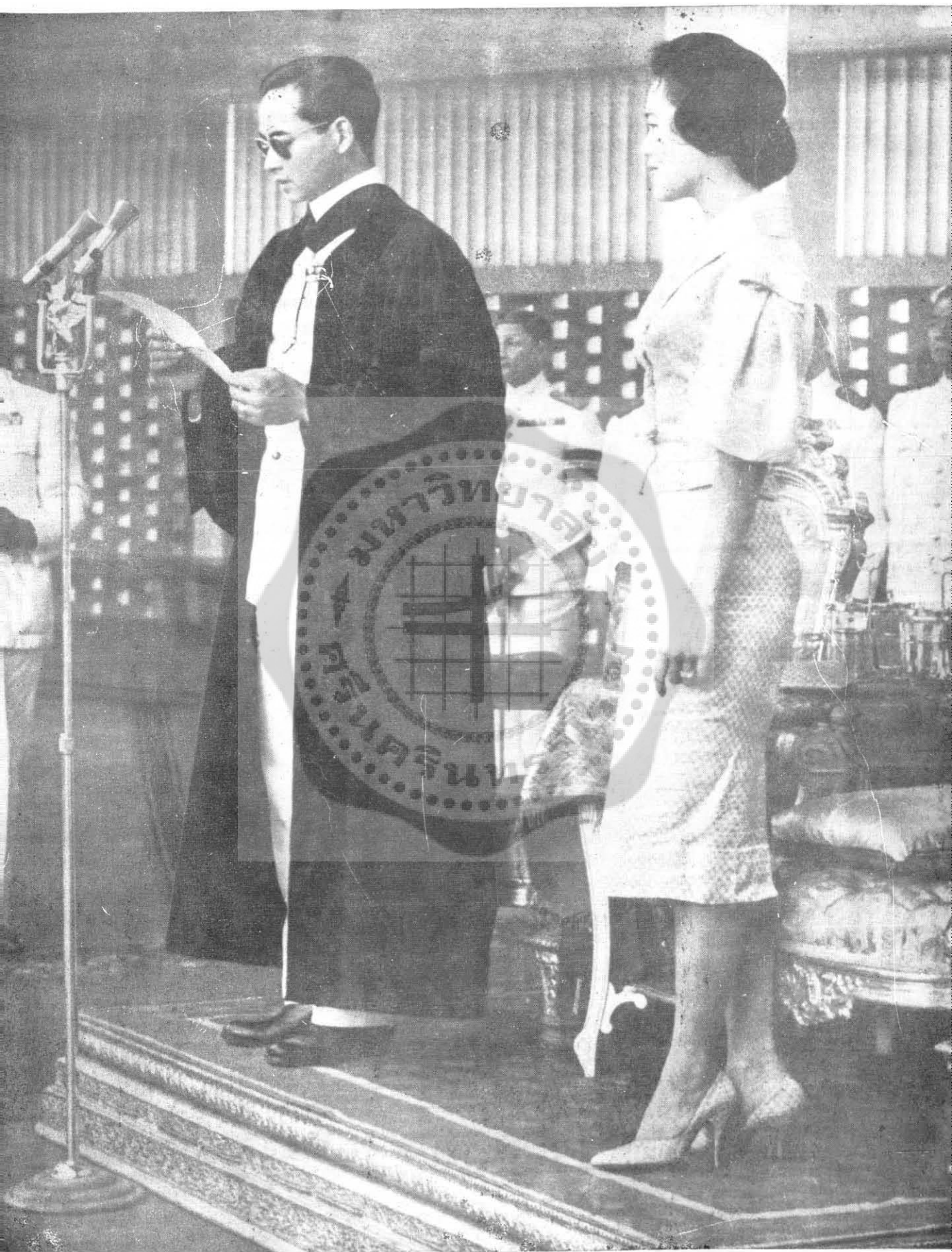
จึงสุขสวัสดิ์วัฒนประโยชน์

เปรมปรีติปราโมทย์

นิรันดร์

คณะนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(สุรพงศ์ คุรุการโกวิท ประพันธ์)

คำขวัญจากท่านอธิการ

แก่นิติวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ทั่วทั้ง

ในโอกาสวันไหว้ครูอันเป็นวันที่สำคัญยิ่งของชีวิตนักศึกษาทุกคน โปรดอย่าลืมว่า
วิทยาดีย่อมทำให้เราทุกคนมีลักษณะเด่นดังต่อไปนี้ :

๑. มีวัฒนธรรม ความประพฤติ และศีลธรรมเป็นเยี่ยมจนประดุจ
เป็นผู้ทรงศีลคนหนึ่ง
๒. มีความรู้ความสามารถ และวิทยาการเป็นเยี่ยมจนประดุจเป็นนัก
ปราชญ์คนหนึ่ง

ด้วยความรักและความห่วงใยยิ่ง

ดาโรช บัวศรี

๒๐ ก.ค. ๒๕๐๔

ศาสตราจารย์ ดร. สโรช บัวศรี

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประธานสภาวิทยาลัย

ม.ล. ปิ่น มาลากุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รองประธานสภาวิทยาลัย

นายนาถ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

อธิการ

นายสาโรช บัวศรี

รองอธิการ

นายสุดใจ เหล่าสุนทร

นางอุบล หุวะนันทน์

เลขานุการสภาวิทยาลัย

นายสมบูรณ์ แสงวิเชียร

หัวหน้าคณะวิชาการศึกษา

นายสุคใจ เหล่าสุนทร

หัวหน้าคณะวิชาวิจัยการศึกษา

นางสาวละม้ายมาศ ศรีทัด

หัวหน้าคณะวิชามนุษยธรรมศึกษา และสังคมศาสตร์

นายเทือก กุสุมา ณ อยุธยา

หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์

นายพิทักษ์ รัชพลเดช

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

หลวงสวัสดิสารศาสตร์พุทธิ

นายอภิย์ จันทวิมล

นายรอง ศยามานนท์

นายสนั่น สุมิตร

นายบุญถิ่น อัดถากร

ผู้สังเกตการณ์

นายสวัสดิ์ บุษปากม

ทำการแทนรองอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน

อาจารย์สมบูรณ์ แสงวิเชียร
 เลขานุการสภามหาวิทยาลัย
 และหัวหน้าสำนักงานอธิการ

ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร
 รองอธิการ
 และหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา

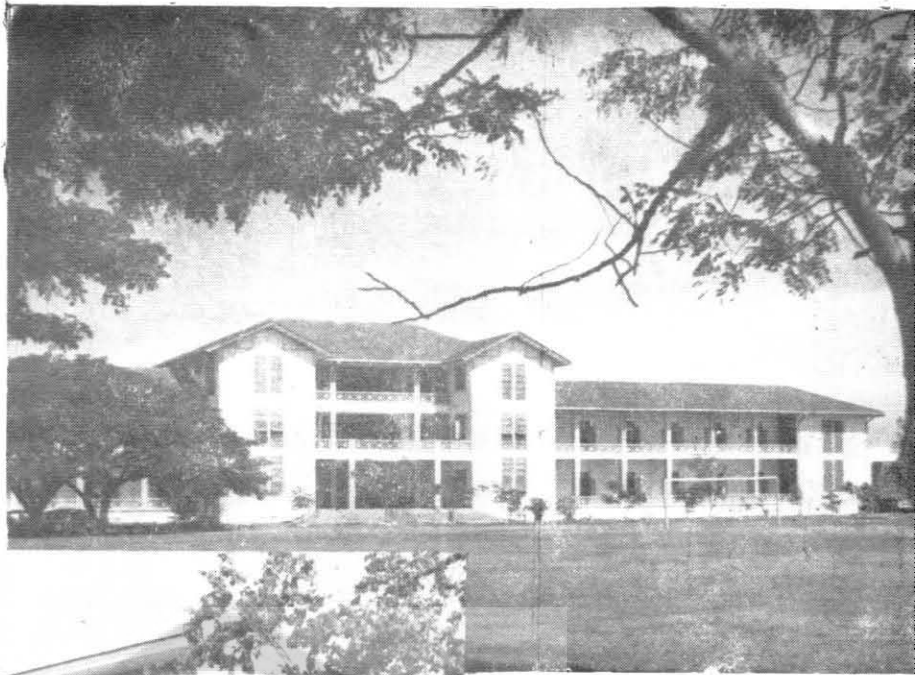
อาจารย์เทือก กุสุมา ณ อยุธยา
 หัวหน้าคณะวิชามนุษยธรรมศึกษา
 และสังคมศาสตร์

ดร. พิทักษ์ รักษพลเดช
 หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์
 และคณิตศาสตร์

ดร. ละม้ายมาศ ศรีทัดต์
 หัวหน้าคณะวิชาวิจัยการศึกษา

ส่วนหนึ่ง
ใน
สถาบันการศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร

วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๐๔

สำนักงานอธิการ

นายสาโรช บัวศรี

นายสมบุรณ์ แสงวิเชียร

นายชัยวัฒน์ ยุทธรัตน์

นายสงวน กกกำแหง

นางมาเรีย เหล่าสุนทร

นางนิภา แนวบุญเนียร

นางผุสดี ธรรมรักษ์

นางกาญจนา ศรีภาพสินธุ์

นางจารุวรรณ บุญโอบ

น.ส. จำรัส เสรีพันธ์

นายदानาน นครประศาสน์

นางทองคำ รูปสุวรรณ

นายบุญสม ก้านสังวร

นายประกอบ ทองมา

นายไมตรี ภูมิชัย

นายเลิศ ชูนาถ

นายวัน สังข์สะอาด

นายวิญญู ทับเที่ยง

นายวิจิต วิสิทธิ์วงศ์

น.ส. สมเจตน์ เจริญชัย

นายสุพัฒน์ พินิจกุล

นายสุข เดชชัย

นายสุภรณ์ ศรีพิพล

น.ส. อารี สายธรรม

นางอัมไพ บุณฤกษ์

นายพนทนา เผือกผ่อง

นายสำราญ ถาวรสุข

อ.บ., ป.ม., M.A., Ph.D.

พ.ม.

พ.ม., Cert. in Counseling & Registration

ป.บ., Cert. in Student Personnel & Guidance

M.A., M.S. in Ed., Ed.D.

ประกาศนียบัตรวิชาการบัญชีชั้นสูงธรรมศาสตร์

อนุปริญญาพยาบาลดุสิต อำนวยการ และพยาบาล
สาธารณสุขศาสตร์

ป.ม., กศ.บ.

ประกาศนียบัตรวิทยาลัยเทคนิค (เกษตรศาสตร์) และ
ป.ม.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ป., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., น.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ., M.A. in Library Science

ป.ม., กศ.บ., น.บ., เนติบัณฑิตไทย

ป.ม., กศ.บ.

ประกาศนียบัตรวิทยาลัยเทคนิค เลขานุการ และ ป.ม.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ.

อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.

ป.ป., กศ.บ. (เกียรตินิยม)

ป.ม., กศ.บ.

คณะวิชาการศึกษา

นายสุดใจ เหล่าสุนทร
นายสำรวล รัตนจารย์
นายเกียรติ ศรีพงษ์
นายจรูญ โกมลบุณย์
ม.ร.ว. จูรีพรหม กมลาคัน

น.ส. แฉล้ม สุ่มสวัสดิ์

นายชม ภูมิภาค

นายชัยโรจน์ ชัยอินคำ
นายเดช สวานานนท์
นายทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์
นางนาฏเจลิย สุมาวงศ์
นายรัช วงศ์สุวรรณ
นายนิคม หิรัญบุศย์
น.ส. บุญชม ไชยโกษี
นายบุญถึง แนนหนา
นายประวิทย์ อัครวณ
นายประสงค์ เอมรัฐ
นายปริญญ์ อังศุสิงห์
นายเป็รื่อง กุมท

นายพิชัย ศิริทัศนกุล

นายไพรัตน์ นวลแสง
น.ส. มานิต สาครินทร์
นางรวีวรรณ ธุมชัย
น.ส. ละออ การณยะวานิช
นายวิรัตน์ พิษณุไพบูลย์
น.ส. ศีลา จาชนิโยธิน

นายสมควร อภัยพันธุ์
นายสมบุญ วรรณภาพ
นายสมพงษ์ ศิริเจริญ

ป.ม., อ.บ., M.A., M.S. in Ed. Ed.D.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

อนุ.สถ.บ., Cert. of Handicrafts, Cert. of Arts & Crafts Design

ประกาศนียบัตรนุ่งครรภ์, B.S. in General Nursing, M.A. in Health & Safety

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed., Cert. in A-V Leadership

ป.ป., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ. (เกียรตินิยม), M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

อ.บ., ป.ม., M.A. (Ed.)

ป.ป., อาชีวศึกษา, พ.ม.

ป.ม., กศ.บ.

อ.บ., ป.ม., M.A., Ed.D.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ป., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

สถ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed. (Audio-Visual), Cert. in Media Leadership Training Program

วท.บ., ป.ม., Cert. in Vocational Ed., M.A. in Ed.

ป.ม., กศ.บ.,

อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.

อ.บ., ป.ม., ค.บ.

อ.บ., พ.ม., M.S. in Ed.

อนุ.สถ.บ., ค.บ. (จุฬา) M.S., in Ed.

A.A., B.S.E., M.A. (Elementary Ed.), M.S., Ed.D.

พ.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.

ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed., Dip. in A-V Leadership, Cert. in Professional Photography

นายสุเทพ บรรลือสินธุ์
นายสุธรรม ศุกระกาญจน์
นายโสภณ วีรชัย
น.ส. อัมพา โชติกละเอียด
นางอำไพ กกกล้าแหง

นางบังอร อินทรรัตน์
นายวรวิทย์ รักษา
น.ส. จันทนา พรหมเศรษฐ์
นางมณี วรรณพูนผล
นายสฤษฎ์เดช สัมบัติพานิช
นายอารี สุธพันธ์

Dip. in Mechanics, ป.ม., กศ.บ.
ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.
ป.ม., กศ.บ., M.S. in Ed.
อ.บ., ป.ม., M.S., M.A., Professional Diploma
อ.บ., ป.ม., Cert. in Student Teaching, M.S.
in Ed.
ป.ม.ช., กศ.บ.
ป.ม., กศ.บ.
ป.ม., อ.บ., M. Ed.
วท.บ., พ.ม., M.S. in Ed.
ป.ป., ป.ม., กศ.บ.
ป.ม.ช., กศ.บ., M.F.A.

คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์

นายเทือก กุสุมา ณ ออยุธยา
น.ส. กฤษณา คุชเสนี
น.ส. กานดา สินธวานนท์
นายกัธกร สนิทวงศ์ ณ ออยุธยา

นายกิตติ จรรย์ยานนท์
นางโกสุม วรรณดิลก
นางฉวีวรรณ ประกอบสันติสุข

น.ส. ขวลิศ รัตนกุล
นางชวงศ์ สอนสมบุรณ์
น.ส. ญิบพันธ์ ชุมสาย ณ ออยุธยา
น.ส. ทวีร์สมัย ธนาคม
นางทัญญา สวณานนท์
นางนงลักษณ์ บุนนาค
น.ส. นงลักษณ์ พานิช
นางนันทา โชติกะพุกะ
น.ส. นีออน สนิทวงศ์ ณ ออยุธยา
น.ส. เนื้อทิพย์ ลืออำรุง
นายนิยม เรืองจันทร์
นางประเทือง มหารักษ์กะ
นายประสาธ หลักศิลา

อ.บ., ป.ม., M.A. in Ed. (Ohio State)
ป.ป.ช., อน. จิตรกรรมและปฏิมากรรมศิลปากร,
D.F.A. (Lon.)
อ.บ. (เกียรตินิยม), ป.ม., A.M. in Ed., Ed.D.
A.G.S.M., L.T.C.L., F.T.C.L., A.R.C.M.,
L.L.C.M., F.L.C.M., และ L.R.A.M.
ป.ป., กศ.บ.
อ.บ., ค.บ.
ประกาศนียบัตรวิทยาลัยเทคนิค (เกษตรศาสตร์) และ
ป.ม.
ก.บ., Diploma in Dietetics
อ.บ., พ.ม.
B.S. (Home Economics)
อ.บ., ป.ม., M.S., Ph.D.
อ.บ. (เกียรตินิยม), M.S. in Ed.
อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.
อ.บ., ค.บ.
B.A. (Hons)
B.A. (Hons) Ph.D.
B.A. (History) M.A.T. (Social Studies)
อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.
อ.บ. (เกียรตินิยม), ป.ม., M.S. in Ed.
ป.ม., ศ.บ., ศ.ม., M.A. (Sociology)

นายประเสริฐ วิถยารัฐ

นางปราณี ธนะชานันท์

นางปราณี วานิชเจริญธรรม

นางปิยรัตน์ โสภณพิศ

นางเพลินจิต ชื่นใจชน

น.ส. เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ

นางมยุรี สุขวิวัฒน์

ร.ส. โมรี พิเศษกุล

น.ส. รัมภา ชัยปราณี

นางวชิรญา บัวศรี

น.ส. วรณี สังขนิยม

นางวราณี วงศ์ยา

นายวิจิตร สิ้นศิริ

น.ส. วิพุธ โสภางค์

น.ส. วรณญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

นางลลิตา ศิริเจริญ

นางสมบุรณ์ ธรรมครองอาคม

นายสมปอง พริยกิจ

น.ส. สมโภชพันธ์ สาทรานนท์

น.ส. สมลักษณ์ หิตะศักดิ์

น.ส. สวาท เสนาณรงค์

น.ส. สาคร ช่วยประสิทธิ์

น.ส. สิริมา วรียงขง

น.ส. สิริรัตน์ ยุติรัตน์

น.ส. สุพัฒน์ โสภิตทัต

นางสุไร พงษ์ทองเจริญ

นางสาววัน อันทรรกดี

ม.ล. หุยิง อรศรี กลางแก้ว

นายชำนาญ ประทุมสินธุ์

น.ส. นวลผจง เสวตเวช

น.ส. ประภาภรณ์ อาคมานนท์

นายมนู วัลยะเพ็ชร

นายอุดม วโรตม์สิกขัตต์

ป.ม., กศ.บ. (เกียรตินิยม), M.A. (Geog)

วท.บ., B.A. (General) London; Cert. in
Phonetics in English

อ.บ. (เกียรตินิยม), ค.บ.

อ.บ., ค.บ., M.A.T.

ป.ม.ช.

อ.บ., ค.บ.

B.A. (English Honours) Nottingham M.A.T.

อ.บ., ป.ม.

อ.บ., ป.ม., B.A. (Hons.) History Dip. in Ed.

อ.บ., ป.ม., M.A.

อ.บ., ค.บ., M.S. in Ed.

กศ.บ.

อ.บ., ค.บ., สส.บ., M.A.T. in History

อ.บ., ค.บ.

B.A. (Hons)

อ.บ., ค.บ.

อ.บ., M.A. Ed. M.A. History

อ.บ., ป.ม. M.S. in Ed.

อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.

อ.บ., ป.ม., อน. พยาบาลและผดุงครรภ์, M.A.
Health (Ann Arbor, Michigan)

อ.บ., ป.ม., M.A. (Geog) Mass,

อ.บ., ค.บ., M.S. in Ed.

อ.บ., ค.บ. M.S. in Ed. (University of
Sydney)

ประกาศนียบัตรวิทยาลัยเทคนิค (เกษตร) และ
ป.ม.

B.S. in Ed., M.S. in Ed.

อ.บ., ค.บ., M.A.

อ.บ. (เกียรตินิยม) M.A. (English)

ป.ม. กศ.บ.

พ.ม., กศ.บ.,

อ.บ., ค.บ. (เกียรตินิยม)

บช.บ.

ป.ป., กศ.บ., M.A. (Geogeply)

ป.ป. กศ.บ. (เกียรตินิยม)

คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

นายพิทักษ์ รัชพลเดช
นายเจริญ เกื้อวัลย์
ว่าที่เรอตรี ชัยวัฒน์ ปานพลอย
นายชาติ เมืองนาโพธิ์

นายชูเกียรติ มณีธร

นายโช สาลีนัน

น.ส. ดวงแข ทวีสิน

นายทองต่อ แยมประทุม

น.ส. บุญมา อาริก

นายประธาน พัฒนธรรานนท์

นายประยงค์ พะษ์ทองเจริญ

น.ส. ปราณี สุรพัฒน์

น.ส. พจิตร โสภณ

นายระวี สงวนทรัพย์

น.ส. ลาวัลย์ สุนทรยาตร

นายศรีโรจน์ ปวนะฤทธิ

นายสมจิต สมัตถพันธ์

น.ส. สมทรง รัตนจารย์

น.ส. สุชาติ รัตนกุล

น.ส. สุนทรี กุลศรีโรจน์

นางสุนิรัตน์ วรรณระวาสิน

นายสุพจน์ ชะนะมา

น.ส. นิดา สายเชื้อ

น.ส. วราพร สุรวดี

นายสมศักดิ์ แสนสุข

นายสาคร ตรีนันทวัน

น.ส. สุนันท์ ดุงคะเสน

อน. ภูมิธรรมวิทยาศาสตร์, ธ.บ. M.S. Ed.D.

วท.บ., ป.ม., M.A.T. (Chemistry)

วท.บ. (เกียรตินิยม), พ.ม.

ป.ป., อ.กศ. B.S., M.A. in Math.

ป.ป., พ.ม., กศ.บ.

วท.บ., พ.ม.

วท.บ., อนุปริญญาวิทยาศาสตร

B.Sc., Dip. in Ed.

ป.ป., ป.ม., กศ.บ.

ป.ป., B.S. (Ph.), H.A.T.

ป.ม., B.Sc. (Hons. Physics), Dip. in Ed.

วท.บ. (เกียรตินิยม), อนุปริญญาวิทยาศาสตร, M.S. in Ed.

วท.บ., พ.ม.

ป.ม., อ.บ., M.S. in Ed.

อ.บ., ค.บ.

กศ.บ.

ป.ป., กศ.บ.

ป.ป., B.Sc. (Hons), Cert. in Ed., M.S. (Physics)

อ.บ., ป.ม. M.A., Ed.D., Professional Diploma

วท.บ., ป.ม., M.S. in Ed.

กศ.บ.

วท.บ., พ.ม., M.A.T. (Mathematics)

ป.ป., B.Sc. (Hons)

วท.บ. (เกียรตินิยม), ค.บ.

ป.ม., กศ.บ.

ป.ม., กศ.บ.

วท.บ.

คณะวิชาวิทยาการศึกษา

น.ส. ละม้ายมาศ ศรีทนต์

นายชวาล แพร่ตุล

อ.บ., ป.ม., M.S., Ed.D., Dip. in Child Study

พ.ป., พ.ม., B.S. Ed. (Equivalent), M.S. in Ed., Ed.D.

ม.ล. ต้อย ชุมสาย ณ อยุธยา
น.ส. บุญส่ง วรรณะสาร
น.ส. เรืองโรจน์ พูนพนิช
นางวนิดา นิลโคตร
นางจรรยา จินาชน
น.ส. ลาดทองใบ ภู่อภิรมย์
นายเกตุร ลิมทอง

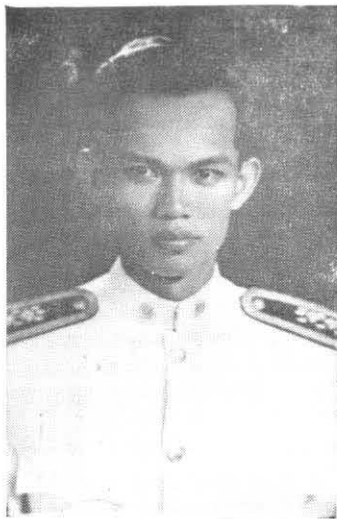
นายถาวร เกิดเกียรติพงศ์
น.ส. นวลเพ็ญ โกศลเศรษฐ
นายปรีชา ธรรมา
น.ส. มณฑนา กาญจนกุล
น.ส. วรีย คอมนตร์
นางสมนึก คำอุไร
น.ส. ส่องแสง หงส์ประภัสร์
น.ส. อำไพ อินฟ้าแสง
นางอโณทัย ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา
นายเอนกกุล กรี่แสง
น.ส. กาญจนา มนูญปัจ
น.ส. บุญอิง เจริญยิ่ง
นายพจน์ สะเพียรชัย
นายวิลาศ สิงหวิสัย
นางสุภาณี เบอช

ป.ม., B.S., M.A., Ph.D.
อ.บ., ป.ม., M.S. in Ed.
อ.บ., ป.ม., ค.บ. (เกียรตินิยม), M.S. in Ed.
อ.บ., พ.ม., M.S. in Ed.
อ.บ. (เกียรตินิยม), ป.ม., A.M. in Ed., Ed.D.
อ.บ., ป.ม., Dip. in Ed.
ป.ม., ศ.บ., M.A. in Economics, Dip. in
Child Study, Cert. in Economic Development
ป.ม., กศ.บ., กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)
อ.บ., พ.ม., กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)
ป.ม., M.A., M.S., Professional Diploma
อ.บ., พ.ม.
อ.บ.
อ.บ., ป.ม., กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ), A.I.E.
ป.ม., กศ.บ.
ป.ม., สส.บ., กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)
พ.ม., กศ.บ.
ป.ป., กศ.บ., กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)
ป.ม., กศ.บ. (เกียรตินิยม)
อ.บ., ป.ม., Dip. in Child Study
ป.ป., กศ.บ.
ป.ป., กศ.บ.
อ.บ.

เจ้าหน้าที่

ม.ล. ทศนีย์ นวรัตน์
น.ส. รัตนา ศรีรัตน์

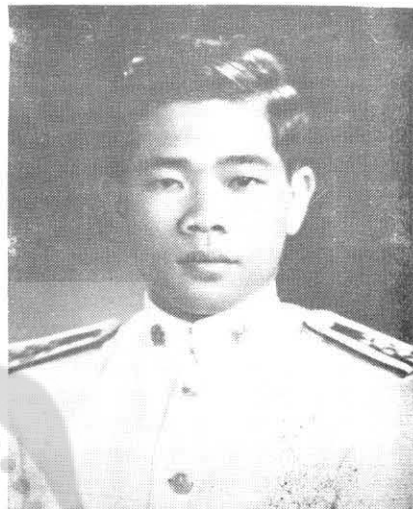
ประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย
ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาระดับสูง แผนกพาณิชยการ

อาจารย์สมควร อภัยพันธุ์
บรรชเวทีก

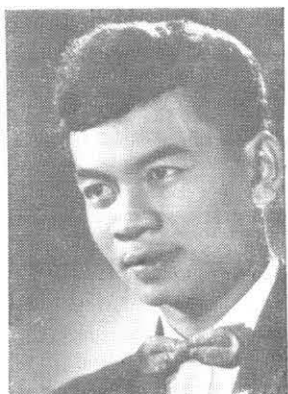

อาจารย์สวัสดิ รัตนจารย์
คณาสา

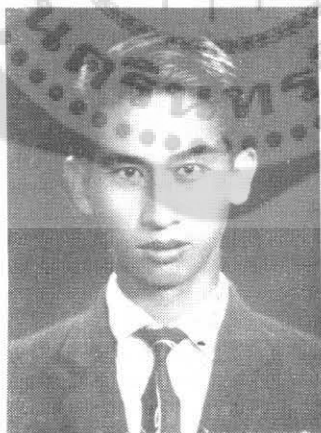

อาจารย์วิจิตร สิ้นศิริ
บรรชเวทีก

กรรมการองค์การนิสิต ๒๕๐๔

สง่า สืบสหการณ
อุปนาชก (ชาย)

ป.สาท กระตุกษ
นาชกองคการนิสิต

สุปาณี เอี่ยมจิตร
อุปนาชก (หญิง)

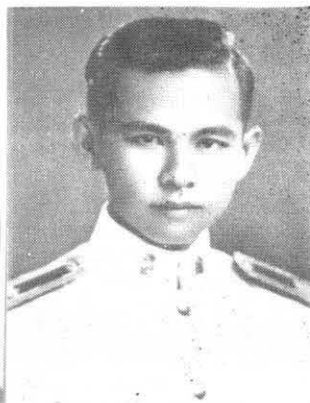
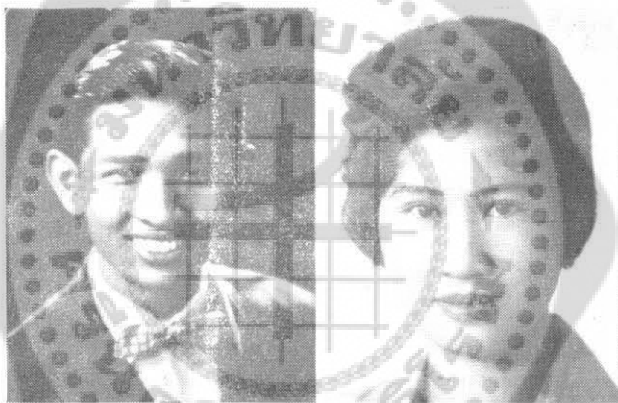
เอกสาร มศว.

00410

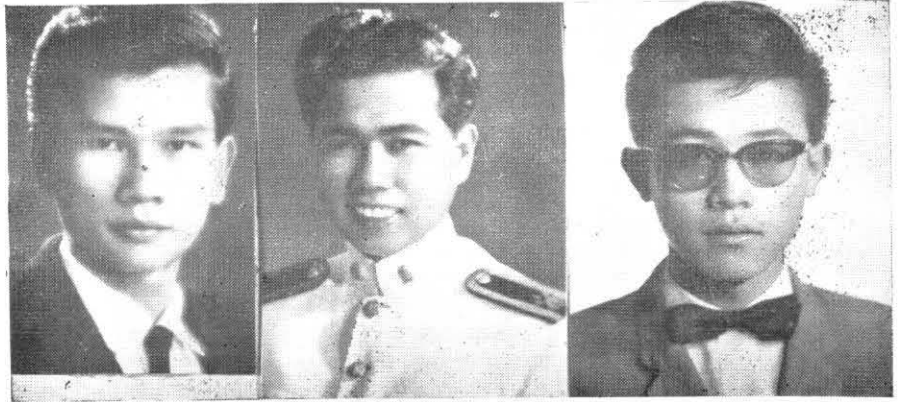
สุนทร เทพขุน
เลขานุการ
นิรมล ศังขะฤกษ์
เหรียญ
สวัสดิ์ แซ่กู่
สวัสดิการ

อดิศักดิ์ วิชาชู
ปฎิคม (ชาย)
วิลาวัลย์ นารถศิลป์
ปฎิคม (หญิง)
ภิญโญ จิตต์ธรรม
สาราณียกร

เสริม มิกล่า
ประธานชุมนุมดนตรี
แถวทอง จันทรสิงห์
โฆษก (หญิง)
เดชา เจริญศรี
ประธานชุมนุมกีฬา

ประวัน ช่อสัตย์
 ประธานชุมนุมวิชาการ
 วัฒนา ถนอมวัฒนนันท์
 ประธานชุมนุมสหนาการ
 สวัสดิ์ บรรเทิงสุข
 โหมก (ชาย)

จรรักษ์ พงษ์โสภณ
 ประธานชุมนุมละครศาสตร์

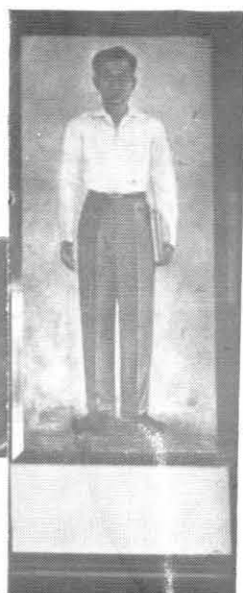
บัญชา ส. จันวงษ์
 บุญชลอ อุดมพันธ์
 ประกิต มณีฉาย
 ดุสิต วิชัยดิษฐ

ผู้แทนชั้นปีที่ ๔
 ผู้แทนชั้นปีที่ ๓
 ผู้แทนชั้นปีที่ ๒
 ผู้แทนชั้นปีที่ ๑

เพื่อศักดิ์ศรีแก่ตัวนิสิต
และวิทยาลัยของเรา ได้ผลิต
ทุกคนแต่งกายตามแบบที่
วางอยู่ในโต๊ะเครื่องรัด

วิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรุงเทพฯ

องค์การนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

ปีการศึกษา ๒๕๐๔

นายก	นายปราสาท กระตุกฤษ
อุปนายก (ชาย)	นายสง่า สืบสทการณ
อุปนายก (หญิง)	น.ส. สุภาณี เอี่ยมจิตร
เลขาธิการ	นายสุนทร เทพขุน
เหรัญญิก	นางนิรมล คังชะฤกษ์
ปฏิคม (ชาย)	นายอดิศักดิ์ วิชาชู
ปฏิคม (หญิง)	น.ส. วิลาวัณย์ นารทศิลป์
สวัสดิการ	นายสวัสดิ์ แซ่กู่
สารานุกรม	นายภิญโญ จิตต์ธรรม
โฆษก (ชาย)	นายสวัสดิ์ บรรเทิงสุข
โฆษก หญิง	น.ส. แฉวทอง จันทรังสี
ผู้แทนชั้นปีที่ ๔	นายบุญชา ส. จันทวงษ์
ผู้แทนชั้นปีที่ ๓	นายบุญชล อดุมพันธ์
ผู้แทนชั้นปีที่ ๒	นายประกิต มณีฉาย
ผู้แทนชั้นปีที่ ๑	นายดุสิต วิชัยดิษฐ์
ประธานชุมนุมกีฬา	นายเดชา เจริญศรี
ประธานชุมนุมดนตรี	นายเสริม มีกล้า
ประธานชุมนุมวิชาการ	นายประวัน ชื้อสตัย
ประธานชุมนุมคหกรรมศาสตร์	นางจงรักษ์ พงษ์โสภณ
ประธานชุมนุมสุนันทนาการ	นายวัฒนา ถนอมวัฒน์

คณะกรรมการที่ปรึกษาองค์การนิสิต

น.ส. สุรางค์ คุรุการโกวิท

นายศุภชัย สาขลวิจารณ์

น.ส. รัตนา มณีจิน

นายสุพล ภาฯ

น.ส. พิมพ์จันทร์ พวงทิพย์

นายบุญเลิศ เข้มกำเนิด

นางบุญนิจ คัคโนภาส

นายทิม ผลภาค

นายชูป ภายสิทธิ์

นายบุญมี เสริมทรัพย์

นายประวิทย์ บำรุงกิจ

นายปรีดีเปรม รัฐสมุทร

นายประสิทธิ์ บัวคลี่

นายกระจ่าง วงษ์วีระขันธุ์

นายวิจิตร เทวกุทธิ์

นายธวัช จุนนารัตน์

นายสุพจน์ ขจัดภัย

นายมะเดื่อ เสมา

นายเล็ก ทองมา

คณะอนุกรรมการองค์การนิสิต ฯ

ผู้ช่วยเลขาธิการฝ่ายกิจการภายใน

นายวัฒนา สมประเสริฐ

,, ฝ่ายกิจการภายนอก

นายสุนทร ธนาสนะ

ผู้ช่วยเหรัญญิก

นายประพัทธ์ ชัยเจริญ

ผู้ช่วยปฎิคม (ชาย)

นายจรรยาภรณ์ งามญาติ

,, (หญิง)

น.ส. สมร คารากะจ่าง

ผู้ช่วยสวัสดิการ

นายชูเกียรติ ลิขสิทธิ์

ผู้ช่วยสาราณียกร

นายชวนาท รัชตกุล

ผู้ช่วยโฆษก

นายชูชาติ วิวิณทะ

อนุกรรมการประชาสัมพันธ์

นายบุญเพ็ญ ทองช่วย

นายอนันต์ เพชรภู

ชุมนุมกีฬา

รองประธานชุมนุม

ประธานแผนกรักบี้ฟุตบอล

„ ฟุตบอล

„ บาสเกตบอล

„ เทนนิส

„ ซอฟบอล

„ กรีฑา

„ กีฬาในร่ม

„ ตะกร้อ

„ แบดมินตัน

„ วอลเลย์บอล

„ เพาะกาย

น.ส. ปราณี ทองรวบ

นายไพฑูรย์ ภูสนาม

นายจิรพันธ์ เอี่ยมสกุล

นายเล็ก ทองมา

นายไผท เพชรจำรัส

นายวิทย์ แก้วเกษม

นายอุดม พิมพา

นายปริญญา นาคฉัตร์ชัย

นายประมวล อุบลสะอาด

นายธวัช วงษ์สุวรรณ

นายวิรัช สิทธิบุตร

นายบุญเลิศ เข้มกำเนิด

ชุมนุมดนตรี

ประธานแผนกดนตรีสากล

„ ดนตรีไทย

นายธนา รุติพันธ์

นายศุภวัฒน์ ชื่นชอบ

ชุมนุมวิชาการ

รองประธานชุมนุม

ประธานแผนกภาษาไทย

„ ภาษาอังกฤษ

„ สังคม วัฒนธรรม

„ บริการห้องสมุด

„ ใตททัศนศึกษา

„ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

นายสมพงศ์ สมภักดี

นายนิยม ศุภวุฒิ

นายบำรุง กุจิ

นายบุญเลิศ เข้มกำเนิด

นายบุญมี เสริมทรัพย์

นายพิชัย ไสยสมบัติ

นายอภิชาติ ดลโสภณ

ชุมนุมคหกรรมศาสตร์

รองประธานชุมนุม

น.ส. สมจิตต์ สุวพงศ์

เลขานุการ „

น.ส. วลี เรืองศิริ

เทรียนิก „

น.ส. ชิดา พรหมสุภา

สวัสดิการ „

น.ส. อำนวย ทวีศรี

ปฏิคม „

น.ส. เอมอร สร้อยสุวรรณ

ชุมนุมสนันทนาการ

ประธานแผนกทัศนอาจร

นายไผท เพชรจำรัส

„ นาฏศิลป์

น.ส. รัดนา มณีสิน

„ Ballroom Dancing

นายวิทย์ แก้วเกษม

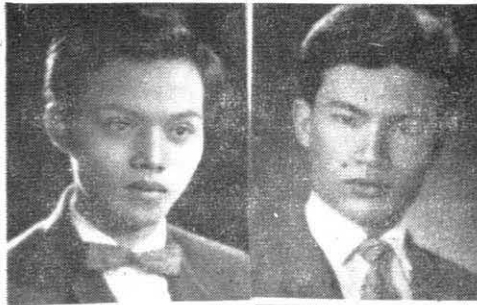
แต่

มิตรใหม่—เทา—แดง

เถลิงศก	ศึกษาใหม่	ใจผ่องแผ้ว
รับมิตรแก้ว	ด้วยอ้อมเอม	เกษมสันต์
เชิญเข้าสู่	ร่วม“เทา—แดง”	แห่งเราพลัน
ร่วมรักกัน	มั่นคง	คิดปรองดอง
สถาปน์	แห่ง	แดนดิน
อาจารย์จัก	อบรม	ปมเราเอง
ให้พร้อมด้วย	จริยะ	พระครอง
ศิษย์เนืองนอง	น้อมเคารพ	นบพระคุณ
เร่งฝึกฝน	คนวิชา	อย่าช้าชก
ด้วยเราจัก	เป็นบัณฑิต	คิดเกอหนน
สร้างเด็กไทย	ให้จริง	จิตมั่นบรรณ
อีกสัก	“ไทย” เทอด	ให้เฟื่องพราย
มาช่วยกัน	สรรค์สร้าง	เกียรติยศ
ให้ปรากฏ	ทศทิศ	ไม่มีผิดพลาด
ว่ากศ.บ.	หนัก	ไม่มีคลาย
เชื่อมั่นได้	คล้ายเชือก	ว่าเกดิอเค็ม
จงมาเถิด	“ประสานมิตร”	สฤษฏ์ชัย
ให้ระบือ	สูงส่ง	ดังหงส์เหิน
ชชาติเชิด	เด็ดกล้า	นำปริมเปรม
“เทา—แดง” เข้ม	พร้อมผด	พิลาศเดอ

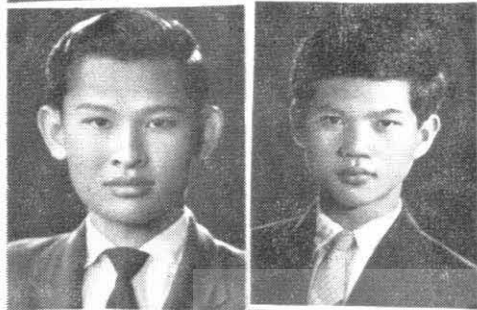
พัชรินทร์ รุ่งแสง

๕๐๕๐๔
มิตรใหม่
๕๕๕๕๕

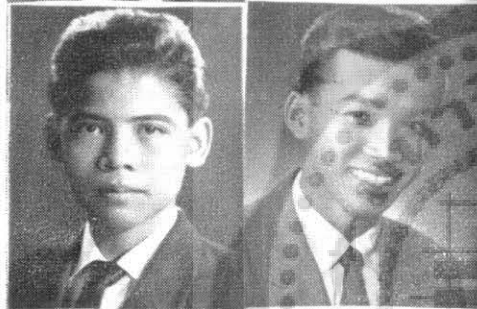
พร สายแก้ว

ชาญ จันทรदै

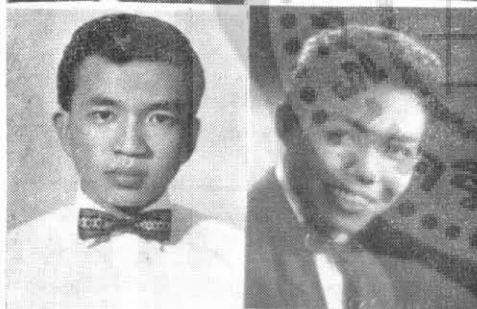
ทองหย่ง สุขสุเพิ่ม

สมควร อานามวัฒน์

พุทธพัย มณีศรี

ประภัมภ์ สร้อยสุนทร

วีระ ไรจน์รุ่งสตัย

สุวรรณ รัตนจุล

นิพนธ์ ลามาลัย

บุญเลิศ เทียนก้อน

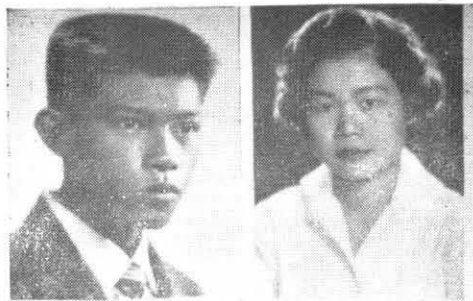

ทวีทรัพย์ วิเศษสินธุ

นรินทร์ ขาวเมื่อน้อย

สมบูรณ์ บุญมา

พิไลวรรณ ไสยสมบัติ

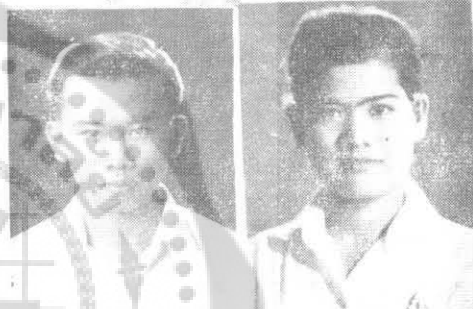
พร้อมพรรณ สุวรรณกาศ

อภัย ศิริษะภูมิ

เกษม เลิศสุคนธ์

บุญยัง เป็นสุข

ประกิต วสียงกูร

ศักดิ์ดา วังทอง

ไพลิน กลิ่นพงษา

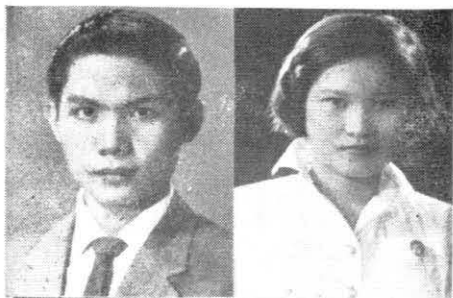
ไพยม วรรณศิริ

วัลลา จันอับ

เขาวลัษณ์ รัตนวิไลวรรณ

จัด วีระพันธ์

อุบล รุกขรังสฤษฎ์

ส. วาสนา สมสวัสดิ์

อุกฤษฏ์ ขาวเมื่อน้อย

สมควร ณ ตะกั่วทุ่ง

จารุณี รำไพ

จารุวรรณ กุลบุญ

สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์

เสมอสุข อุไรสวัสดิ์

จินดา นิยมคล้าย

ทองห่อ แซ่อึ้ง

สมโชค อินทรสมบัติ

ปราณี วุฒิสักดิ์

อนันต์ อินทमार

ทอง ดาวเรือง

วรรณธนา เขมะกนก

ขำนิ ไชพันธ์ แก้ว

สนอง ช่างสลัก

เบญจมาศ หลานไทย

จิระ ประวาลพุกชัย

นันทนิต ใจเที่ยง

สุมาลี ชุ่มประดิษฐ์

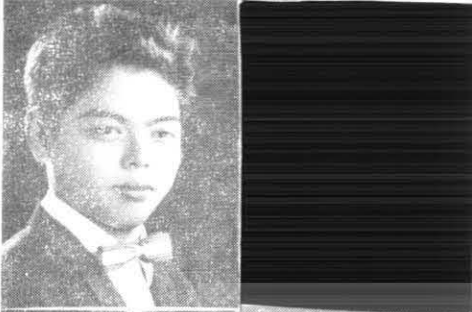
สุรชาติ วัฒนชัย

ขงยุทธ ณ เชียงใหม่

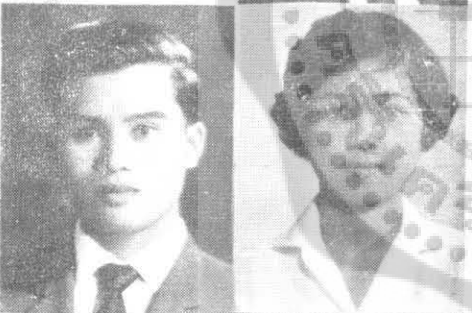
สุวิมล ไชยโย
บัวทอง คีภา

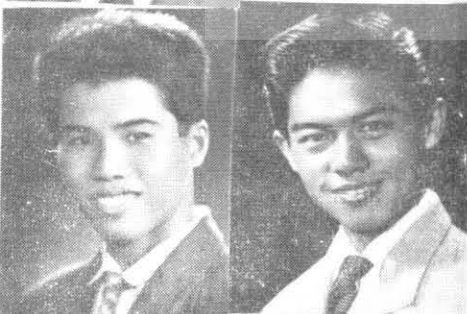
เตโช ดิบูก
สุพร ศาสตร์สาระ

อภิรมย์ สกนธวัฒน์
ไกรสิทธิ์ บุตรชัยงาม

ทองคำ สุนทร
เสริมจิตต์ พรหมหาญ

พิสิษฐ์ อุตสาหะ
รักษ์ ไหมมัย

มีชัย วรสายัณห์
วิไล นาคสิทธิ์

สายพิน สัจจันทรานนท์
สุภาพ รัตนสุพร

วิวัฒน์ แสงสีไสด
ศรีประภา ดิสุวรรณ

สุวคนธ์ แซ่ว่อง
พยุ่งศักดิ์ จันทรสุรินทร์

สุจินต์ บัณราช
อัจฉราวรรณ เสาธานนท์

แสวง ปิ่นมณี
ละมัย วันเวียนนา

นิมนวล อินสุข
ดุสิต วิชัยดิษฐ์

มีชัย วรสายัณห์
อารอบ เขาวนไต้ภูมิจุล

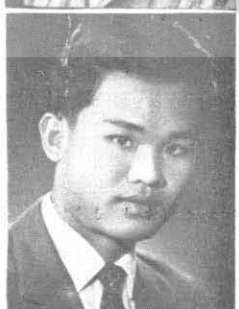
พยอม ยานะวิมุตติ
ทวี สนวนสุฯ

อำนวย มาระเนตร
แนน้อย จินดารัตน์

ประไพ ประเสริฐ
วินัย เสาหิน

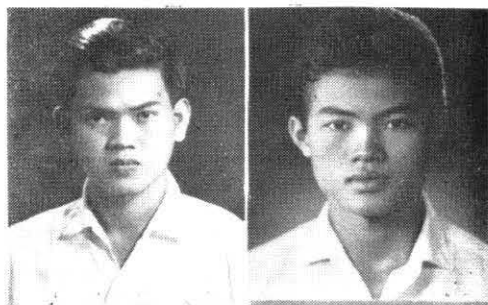

ธวัชชัย อัดยานกุล
ประกอบ คุณารักษ์

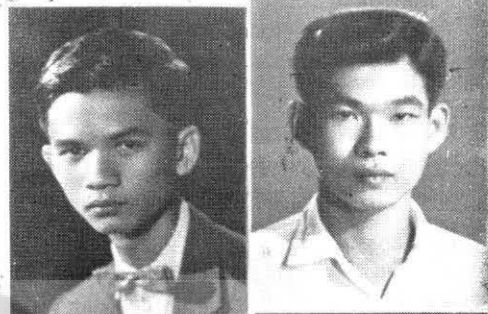

สมศักดิ์ เจียนทอง
กริธา แซ่ห่าน

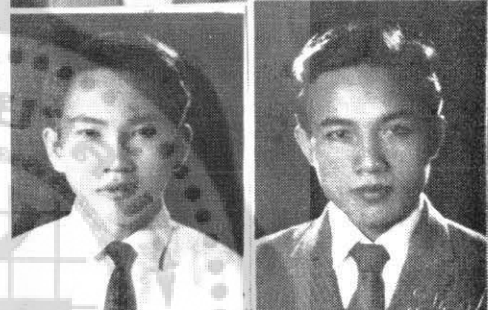
บรรลือ แซ่เซย์
พูนศักดิ์ ปิยะมัตย์

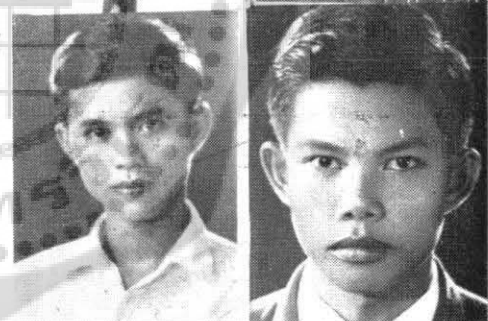
จักรทิพย์ ภมรานนท์
ชาคริต นรเวทวงศ์กุล

คำพล พัวพาณิชย์
เสน่ห์ กลางประพันธ์

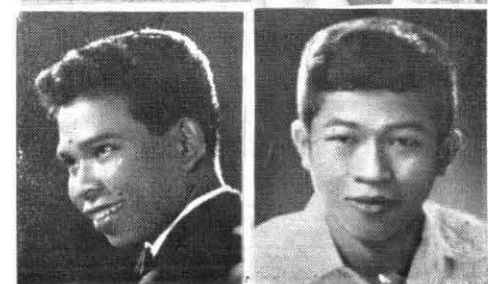
ปวงศักดิ์ ประไพวรรณ
สมบูรณ์ ขวัญยืน

สิทธิ มาลัยวงษ์
ธนิตร์ ศรีชู

สละ เถกขุนทด
สิทธิศักดิ์ แสงสว่าง

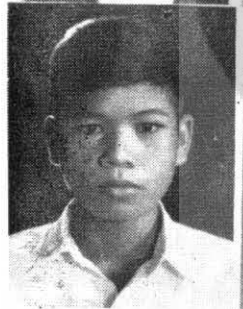
สุกัฏรา ประมุขธนิตสาร
บรรเทา อุทัยทัศน์

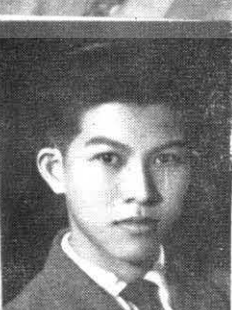
สมภพ บุญวรรณ
สนั่น ประจงจิตร

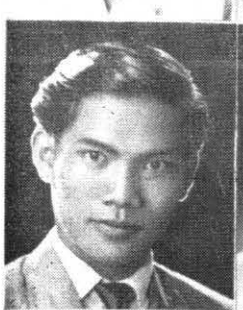
พิสิทธิ์ วรสิงห์
ไพโรจน์ อรรคพร

เจริญชัย ชนไฟโรจน์
พิชิต สารวิงจันทร์

ทัศนีย์ เกียรติดิตรงค์
ชัย แซ่หง่า

दनัย เพชรคำ
ปราณี สุทธิพงษ์

สุภา นิยะโต
อำนวยการ กองมีสุข

สุปราณี กำเนิดเหมาะ
ล่าองค์กร บริบูรณ์ทรัพย์

พยอม พรแก้ว

กำธร โรจนพันธุ์

บำรุง อารยะศาสตร์

บุญพา สายบัวทอง

กัลยาณี แซ่อู่ย

สุรพล จรูญพงศ์

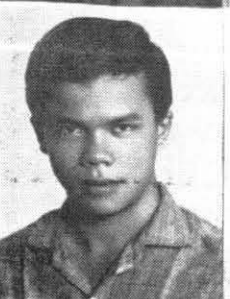
วิรัช สัทธบุตร

จิตรรา สุขมาก

วรรณ อินทร์อุดม

เฉลิมวงษ์ วิแก้ว

ธรรมศักดิ์ บุญเสริม

อุบลวรรณ นันทมานพ

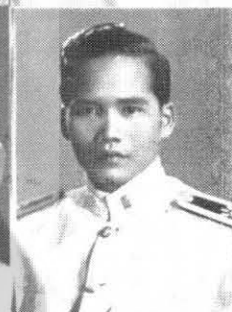
อัมพร คีรีทวีป
ช่วงชัย สุขเกื้อ

กมล มิ่งขวัญ
ไพจิตร ประทุมมาศ

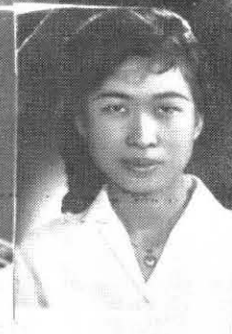
จกกล บุญรับ
ชาญชัย ศรีไสยเพชร

จำเนียร น้อยท่าช้าง
บุญนาค เทอดเทียนวงษ์

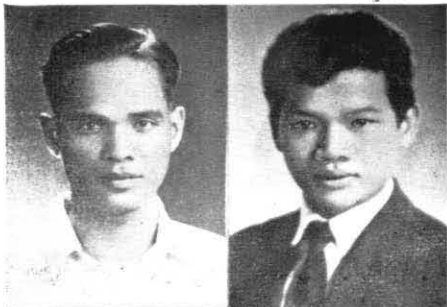

วัฒนา ถนอมวัฒนันต์
ระวีวรรณ สุขแสน

เรณู พรหมนารถ
ปทุม ทปะนันทน์

บำรุง กุจิ
บุญเลิศ แนวจำปา

ประยงค์ ภาณุตานนท์
ประยูร เล็กบำรุง

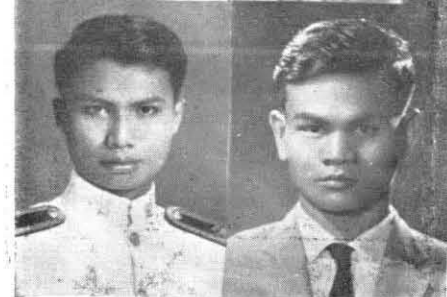
เพ็ญกุล สุทธิวงษ์
วรการ เสกอาจารย์

สวัสดิ์ สมนพันธ์
วรรณน้อม สายบัวทอง

สุภัทรา อินทราศรี
สิทธิ์ วงศ์สวาสดี

สุวิทย์ เปี้ยผ่อง
ไสว สวงโท

โกมล วงศ์ภัย
จินดา มณีกุล

เฉลิมพร นิตะโย
ชวน จิรัชศรี

ชัช วรภัย
ชำนาญ นิสารัตน์

ชูศรี ชิตชอบ
เต็ม แยมเสมอ

นิพนธ์ จิตภักดิ์
ทัศนีย์ บุญมั่น

นันทนา อ้นศิริ
นิพนธ์ ลาภจิตร

ชนะ

อุปถัมภ์ สายแสงจันทร์

กัลยา สีดอกบวบ

พาณี อาภาสตัย

กิตติ ด้านสมุทรวงศ์

บุญรอด วัฒนชัย

ประนิตย์ เจริญชัย

มาลี นันทสาร

วิเชียร ตันตระเสนีย์รัตน์

อินสวร ใจคำป้ง

วรนุช วิชัยมานะ

ศรัทธา สุวรรณ

จำรัส นองมาด

สว่าง วรรณมะกอก

สุภัทร ชุมช่วย

ปรีดีเปรม รัฐสมุทร

สุขุม สุริหมานญ

วิสัย วิมลรัตน์

สนั่น สุวรรตน์ปรีชา

นิยม สุภวุฒิ

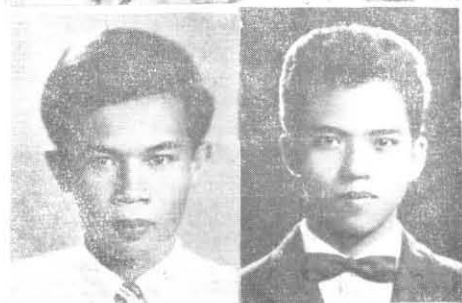
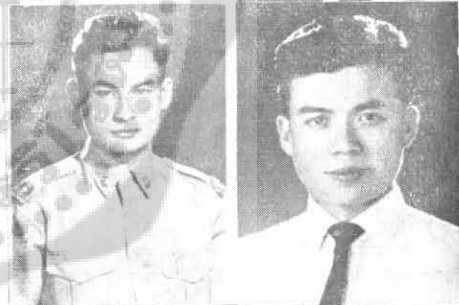
ประสิทธิ์ ผลิต

สมบัติ บุญยเวทย์

วชิระ แก้วเกษ

วารี คำคุณ

สมนึก ถิ่นทอง

พิมพ์ไจ สมบัตินันท์

สุรัตน์ สงขะสโรช

ประทีป แต่งเลี่ยน

นาฏจิตร จุลละภมร

อุษา เมืองนาโพธิ์

วัฒนา สมประเสริฐ

เอกศักดิ์ พันปี

สรวง สัมพันธ์ชิต

จิราภรณ์ โพธิแก้ว

ประดิษฐ์ มั่นสิงห์

ชัย ดิยั้ง

วิทยา นิยมกุล

วิมล สุวรรณเวลา
อนันต์ เพชรภู

ใหญ่ยิ่งศักดิ์ สัจจมานนท์
บันเท็จจิต ชุมภู

ประไพศรี สงวนวงศ์
วิบูลย์ วะณโรจน์

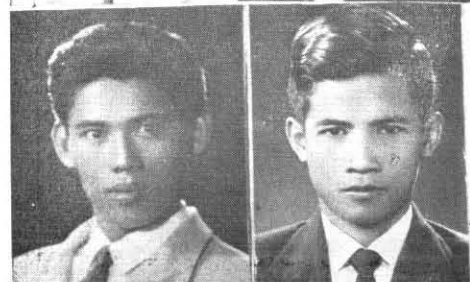
สุเมธ กัปโก
สำรวย มีชนอน

วรรณี ต่องเคียน
ไพโรจน์ ศรีพล

ละออ จันทร์แป้น
ฉลอง เกษน้อย

ยงยุทธ สังข์โกวิท
อุดม วงศ์ประเสริฐ

ศรพัฒน์ รอดชู
วิศิษฎ์ นันทจักรวัฒน์

สุรินทร์ แดนสุวรรณ
สมสมัย บุญเนา

สมาน ตู่ทองคำ
บัณฑิต วัฒนประพันธ์

นิวัติ เตียวกุล
จินตนา เอี่ยมใจกล้า

ศรลภ สยาคำ
สมพงษ์ คำชาย

ประกอบ คณะธรรม
เสถียร คาวีรัตน์

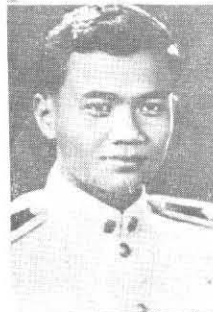
ม.ร.ว. จรัสพิมพ์ จักรพันธ์
จำลอง ศรีเลขา

บัว จินดาศรี
ยมโดย พรหมศรี

เรณู สุวรรณกุล
ภาณุรัตน์ รัตตยาภาส

ดิเรก บุญเลิศ
จุไรรัตน์ นิพัทธศักดิ์

พชณี วงศาโรจน์
อนันต์ ชันขุนทด

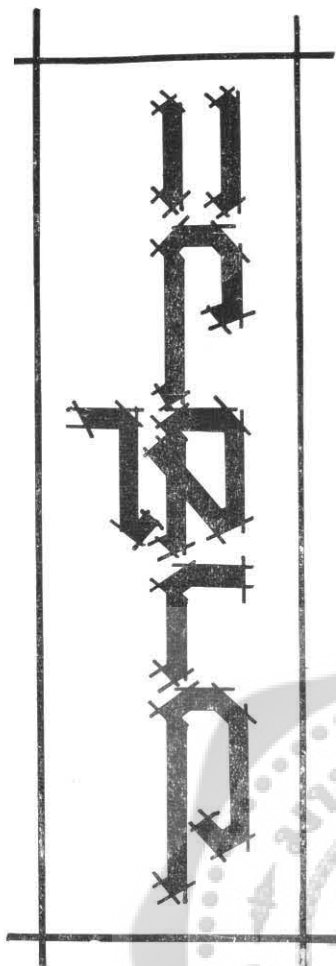

ละออ เกตุทอง
ระวี พรหมทอง

ประจวบ ประภาวงศ์
แสงทอง แดงอร่าม

ศิริ สมนุชเจริญ

ณรงค์ วัชรอดม
 ออมทรัพย์ คำอาจ
 เสริม จำปาทอง
 ชาติ ช่างไม้งาม
 จุไรรัตน์ ชีระวัฒน์
 ไพรินทร์ เลิศพงษ์ไทย
 ถนอมจิตร แก้วเสนา
 สุนทร พันธุ์พานิช
 ชุมศรี นพวงศ์
 ประจวบ ทรัพย์สงวน
 กัญญา ช.สรพงษ์
 สมจิต สุวพงศ์

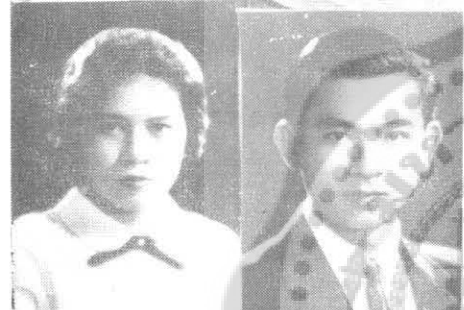

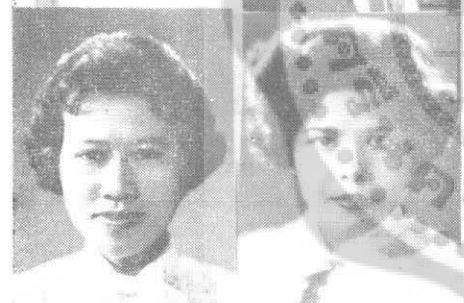
ประสิทธิ์ ศรีประเทศ
จำเนียร พิงสุข

ผ่องพรรณ สนเผือก
เพลินพิศ ธีรพัฒน์

ผานิต สุภาพร
สุพจน์ พุทธาภิสิทธิ์กุล

บุญพร้อม ปฎิรูปานุสรณ์
พเยาว์ จันทร์เฉลิม

ประยงค์ แก้วศรี
สุเทพ ภิรมย์ราช

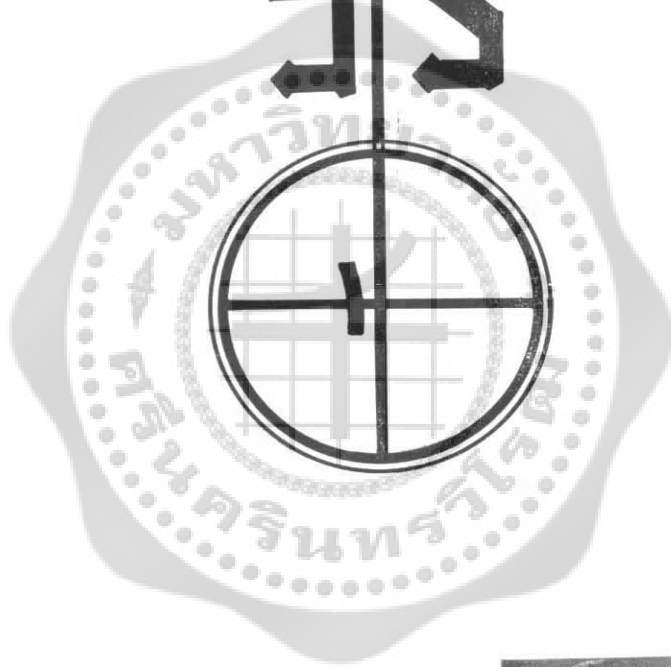
จิระ โอศรี ↓

สุวัฒน์ สุอังคะวาทีน
อุบลศรี พรหมชาติแก้ว

ประวัติ

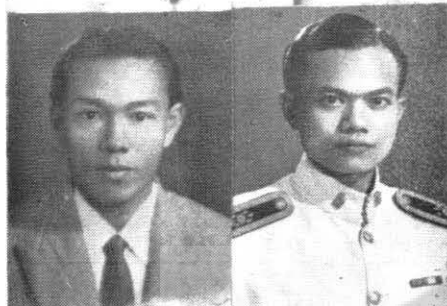
ปรีทัศน์ เปี่ยมแสง
พุ่ม กัพานโปง

สกันธ์ จั่มอาษา
เฉลิม สัทธิชัย

ชอบ ชัยเจริญ
ละมัย ไชยอินทร์

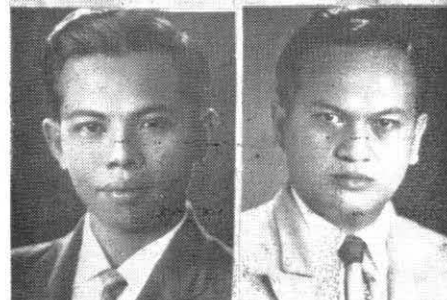
ประมวล รัตนมาลี
ลพ ชูแข

บัญญัติ กุศลสถาพร
ตั้งเวียง พัฒนมงคล

สว่าง ปานม้น
สุพจน์ จันทรเพ็ญ

นิยม พรหมเลิศ
สมสิน โทณะสุต

จักรพันธ์ อักกพันธ์านนท์
อำนวย ชีระพงศ์

นิสิตปริญญาโท

ปีที่ ๑

ม.ล. อรศรี กลางแก้ว

ป.ม., กศ.บ.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

นายประเทิน มหาจันทร์

กศ.บ. (เกียรตินิยม)

ร.ร. สาธิตพินุลบำเพ็ญ วศ. บางแสน

นายบำรุง กลัดเจริญ

พ.ม., กศ.บ.

ร.ร. มัชฌมสาริต วศ. ประสานมิตร

นายชั้น พุนรมย์

พ.ม., กศ.บ.

ร.ร. วัดอภัยาราม พัทลุง

นายสมบัติ ไชยสิทธิ์ธรรม

ป.ป., กศ.บ.

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นางสุดาดวง กำเนิดเพชร

ป.ม., กศ.บ.

วิทยาลัยครู อุบลราชธานี

นายเสรี ลาขโรจน์

ป.ป., กศ.บ.

ร.ร. ตากใบ นราธิวาส

นายบุญสม ก้านสังวร

ป.ป., กศ.บ.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

นายพิสิษฐ์ ธานี ป.ป., กศ.บ.

ร.ร. โยธินบูรณะ พระนคร

นายจรัญ คุ้มมัน

ป.ป., กศ.บ.

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นายสมศักดิ์ ประจະเนย์

ป.ป., กศ.บ.

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นายโรจน์ ดุลยากร

พ.ม., กศ.บ.

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

นายเมืองชัย ทาเจริญศักดิ์

พ.ม., กศ.บ.

ร.ร. สามเสนนอก พระนคร

นางสาวสาระ บุญสวัสดิ์

ป.ม., กศ.บ.

วิทยาลัยครูเทพสตรี

นางสาวประสงค์ รายณสุข

ป.ม., กศ.บ.

ร.ร. สตรีมหาพฤฒาราม

สารบัญ

	หน้า
ให้แก่ณิสิต	๑
ชวนณิสิตใหม่	๒
อนาจิต :	๔
ครูดีของนักเรียน หรืออาจารย์ดีของณิสิต.....	๕
I love your heart be one	๑๒
ลูกเทา—แดงท่องโลกโดยจักรยาน	๑๓
ศิษย์รำลึก	๒๕
เรื่องของเรา	๓๑
Library service Club	๓๖
รายชื่อณิสิตปัจจุบัน	๓๘
จากนายกองค์การณิสิต ฯ	
จากสภามหาวิทยาลัย	
คณะผู้จัดทำ	

ใบให้แก่นิติ

ใครเต็มใจสละละทิ้งเดิบบ้างข้อความจริงเดิม หรือการงานเดิมที่ได้พิสูจน์แล้วว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ดี แล้วหันมายอมรับข้อความจริงใหม่หรือการงานใหม่ที่ได้พิสูจน์แล้วว่าถูกต้องหรือมีผลดี ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้มีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์

คนที่เชื่ออะไรโดยไร้เหตุผล เชื่อโซคراط หรือ หมอชู้ เหล่านี้เช่นตัวอย่างของคนที่ขาดทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ และมีค่าเท่ากับบุคคลที่มีคหีบึกคาควเอง ไม่ยอมรับฟังแม้แต่คำวิพากษ์วิจารณ์อื่นใดโดยปฏิเสธเสียซึ่งความจริงทั้งปวงและกั้นหน้ายึดถือแต่ความจริงเดิมและการงานเดิม โดยไม่คิดที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงอะไรทั้งสิ้น

ทัศนทางวิทยาศาสตร์นี้มีความสำคัญมาก ถ้ายังคิดจะเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพวกเราคนไทย ประเทศของเราจะเจริญได้ด้วยทัศนคติดังกล่าวนี้

พิทักษ์ วัชรพลเพช

๓๐ มี.ย ๒๕๐๔

ช่วยนิสิตใหม่

เมื่อเขาเรียนในวิทยาลัยได้แล้ว ปัญหาใหญ่ที่นิสิตต้องประสบก็คือ การอ่านหนังสือ ซึ่งอาจารย์หลายท่านมอบหมายให้อ่าน ส่วนมากนิสิตอ่านกันไม่ทันกำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังไม่ทราบวิธีอ่านที่ถูกต้องก็เป็นได้ เพื่อจะแก้ไขและปรับปรุงการอ่านให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ผู้เขียนขอแนะนำให้อ่านรายละเอียดจากหนังสือ ชื่อ "Studying Effectively" ของ C. Gilbert Wrenn และ Robert P. Larsen ส่วนหลักใหญ่ๆ ผู้เขียนจะขอกล่าวไว้เพื่อเป็นแนวทาง ณ ที่นีก่อน:

สาเหตุที่ทำให้อ่านช้า

๑. ความยากของหนังสือ หนังสือที่เราต้องอ่านกันนั้นส่วนมากเป็นตำรา เมื่ออ่านก็ต้องใช้ความตั้งใจมากกว่าการอ่านหนังสืออ่านเล่น การอ่านตำรา ไม่สนุกเหมือนดูภาพยนตร์ ถ้าจะให้เข้าใจก็ต้องอ่านหลายครั้ง ทำให้เสียเวลามาก

๒. คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือ หนังสือตำรา มีคำศัพท์ทางวิชาการมาก หากผู้อ่านไม่เคยทราบคำนั้นมาก่อน ก็ต้องเสียเวลาค้นหาความหมายของศัพท์ ทำให้อ่านได้ช้ากว่าปกติ อนึ่งหนังสือที่เราใช้ ส่วนมากเป็นภาษาต่างประเทศ จึงต้องใช้ความพยายามมากขึ้นกว่าเดิมอีกหลายเท่า ผิดกับการอ่านหนังสือที่เป็นภาษาไทย

๓. ความมุ่งหมายในการอ่าน หนังสือที่ได้รับมอบหมายให้อ่านนั้น ส่วนมากเป็นหนังสือที่หนักไปทางด้านวิชาการ ผู้อ่านจะต้องเก็บความโดยสรุปและจดบันทึก ผิดกับการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันหรือหนังสืออ่านเล่นทั่วไป

๔. สภาพแวดล้อม สถานที่อ่านที่ไม่เหมาะสมย่อมทำให้การอ่านช้า เช่น ในห้องที่มีเสียงรบกวน ห้องที่มีสภาพะผิดปกติ เช่น ร้อนไป หนาวไป หรือในห้องที่มีสิ่งรบกวนต่าง ๆ มากทำให้ผู้อ่านขาดสมาธิ แทนที่จะอ่านเพียง ๒ ครั้งกลับต้องอ่านถึง ๔ ครั้งจึงจะเข้าใจ

๕. สภาพะของร่างกาย ร่างกายที่ไม่ปกติ เช่น ปวดศีรษะบ้าง, ตาเจ็บบ้าง ทำให้การอ่านลำบากได้

ลักษณะของการอ่านหนังสือ

๑. การอ่านอย่างขำๆ กระทำเมื่อ

- ก. ทราบเรื่องราวที่จะอ่านดีแล้ว
- ข. ทราบเค้าโครง
- ค. ต้องการแนวความคิดทั่วๆ ไปของเรื่องที่จะอ่าน

๒. การอ่านเร็ว แต่ไม่ขำ ใช้อ่านต่อเมื่อ :

- ก. ต้องการทราบเพียงหลักสำคัญๆ ไม่ใช่รายละเอียด
- ข. เพื่อหาแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อพ้นความทรงจำจากเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว
- ค. ต้องการตอบปัญหาเฉพาะ เพียงบางข้อหรือบางตอนเท่านั้น

๓. การอ่านปกติ อ่านต่อเมื่อ :

- ก. ต้องการความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง
- ข. ต้องการที่จะขย่ย่เรื่อง หรือสรุปความ
- ค. ต้องการรวบรวมข้อความสำหรับใช้อ้างอิงในการเขียนเรื่อง หรือ ทำ

รายงาน

๔. การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ เป็นการอ่านอย่างช้าๆ อ่านต่อเมื่อ :

- ก. ต้องการที่จะประเมินผล หรือการวิพากษ์วิจารณ์
 - ข. อ่านหนังสือตำรา หรือหนังสือที่ไม่คุ้นเคยตามาก่อน
 - ค. ต้องการค้นคว้าหาคำตอบในการแก้ปัญหาบางอย่าง
- ลักษณะนี้เป็นการอ่านตำรา เช่น ตำราจิตวิทยา, ตำราปรัชญา, ตำราคณิตศาสตร์ชั้นสูง, ตำราแพทยศาสตร์ เป็นต้น

๕. การอ่านออกเสียง อ่านต่อเมื่อ :

- ก. ต้องการความไพเราะ ความซาบซึ้ง จากเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ เป็นต้น
- ข. ต้องการแก้ไขปรับปรุงการออกเสียงให้ถูกต้อง เช่น การฝึกอ่าน ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น
๖. การอ่านเพื่อจดจำ การอ่านลักษณะนี้ใช้เมื่อผู้อ่านต้องการจะจดจำข้อความ ที่อ่านนั้นทุกถ้อยคำ อาจเป็นคำโคลงที่ไพเราะ, ถ้อยคำที่เป็นโวหาร, หรือสูตรต่าง ๆ เป็นต้น

ทำอย่างไรจึงจะอ่านได้เร็ว

การอ่านนั้นถ้าหากกระทำถูกต้อง เมื่อฝึกหัดให้เกิดความเคยชินแล้วจะช่วยให้อ่าน ได้เร็วขึ้นมาก วิธีการง่าย ๆ มีดังนี้ :

๑. อย่าออกเสียงขณะที่ยังอ่าน ข้อสำคัญ การอ่านดัง ๆ จะอ่านได้ช้า ด้วย ต้องเสียพลังงานในการออกเสียง ทำให้เหนื่อยเร็ว การอ่านดัง ๆ นั้นคนไทยชอบ เพราะได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่เด็ก ๆ ทั้งยังเข้าใจกันอีกด้วย ถ้าอ่านดัง ๆ แล้วจะช่วยให้จำได้ดียิ่งขึ้น

๒. ดูให้รอบคอบขณะที่ยังอ่าน บางครั้งผู้อ่านสะเพร่า, อ่านตกบ้าง, อ่านข้ามข้อความสำคัญไปบ้าง หรืออ่านข้ามไปหนึ่งบรรทัดเสียก็มี, อ่านผิดก็มี เช่นนี้ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราว เมื่อไม่เข้าใจก็ต้องกลับมาอ่านใหม่อีก เสียเวลา

๓. อย่าอ่านทุกตัว ควรอ่านเพื่อให้เข้าใจ มิใช่อ่านทุกตัวอักษร เด็กไทยได้รับ การฝึกฝนให้อ่านทีละตัวมาแต่ดั้งเดิม ทำให้อ่านได้ช้า ที่ถูกแล้ว ควรกวาดสายตาไปที่ละ ประโยค ๆ เช่นนี้จะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น

๔. พยายามเก็บความของแต่ละตอน เช่น พออ่านจบไปย่อหน้าหนึ่ง หรือตอนหนึ่ง ลองสรุปแล้วก็จับใจความว่าเขาพูดถึงเรื่องอะไร ผู้ที่ชำนาญ ดูเพียงหัวเรื่อง แล้วอ่านเพียง ๒-๓ ประโยค เขาก็สามารถเข้าใจข้อความในตอนนั้น ๆ ได้อย่างดี

๕. นึกไว้ในใจเสมอว่า กำลังอ่านเรื่องอะไรอยู่ ควรมุ่งเพื่อที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจแต่ต้น พยายามตอบปัญหาที่เราตั้งไว้

๖. พยายามพุ่งความตั้งใจไปยังสิ่งที่เราต้องการแต่อย่างเดียว สันมุติว่า จะอ่านเอาใจความเพื่อตอบปัญหา ก็ไม่ควรไปมัวพะวงอยู่กับไวยากรณ์, ความซาบซึ้ง, หรือเรื่องราวอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับความต้องการของเรา.

๗. อย่าพยายามอ่านซ้ำให้บ่อยนัก ผู้อ่านส่วนมากเมื่ออ่านไปครั้งแรกแล้วไม่เข้าใจ (เพราะใจลอย) ต้องอ่านซ้ำอีกเสมอๆ ทำให้เสียเวลา ผู้ที่ชำนาญจะไม่อ่านซ้ำเลย แม้ວ່ายังไม่เข้าใจ แต่พอเขาอ่านต่อไป เขาก็สามารถจะเข้าใจความตอนต้นได้

๘. พยายามอ่านให้เร็วขึ้น ต้องฝึกและทำสถิติไว้เสมอ พยายามอ่านให้ทำตายสถิติของคนอยู่เรื่อย ๆ มิใช่ว่าอ่านช้าอยู่อย่างไร ก็ช้าอยู่อย่างนั้น ไม่มีการเร่ง

๙. พยายามอ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท ควรเริ่มอ่านจากเรื่องง่าย ๆ และถนัดก่อน ครั้นชำนาญแล้วจึงเลือกหนังสือให้ยากขึ้นเป็นลำดับ การฝึกฝนจำเป็นอย่างยิ่ง หากได้ปฏิบัติตามวิธีที่กล่าวมาแล้ว จะทำให้ผู้อ่านอ่านได้เร็วขึ้น

วิธีอ่านหนังสือ

๑. เมื่อทราบชัดว่าจะอ่านเรื่องอะไรแล้ว จงอ่านคร่าว ๆ ก่อน อาจจะถูกจากข้อเรื่อง, หัวข้อสำคัญ ๆ, ข้อสรุป, ทั้งนี้เพื่อให้ได้ใจความกว้าง ๆ แล้วจดบันทึกไว้ การกระทำเช่นนี้คล้ายกับว่า เป็นการกำหนดความมุ่งหมายของการอ่านนั้นเสียก่อน

๒. เมื่อได้หัวเรื่องจากการกระทำในข้อ ๑ แล้ว ให้เปลี่ยนหัวเรื่องที่ได้นั้นให้เป็นไปในรูปคำถาม สันมุติว่าเราได้หัวเรื่องว่า “หลักสูตรกับวัฒนธรรม” เราก็เปลี่ยนหัวเรื่องนี้ให้เป็นคำถาม เป็น “หลักสูตรเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างไร?” การกระทำเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านรู้จุดหมายของการอ่านชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. พยายามอ่านเพื่อที่จะตอบปัญหาที่ตั้งไว้ในข้อ ๒ คือ “หลักสูตรเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างไร” เช่นนี้จะทำให้การอ่านรวดเร็วขึ้น อนึ่ง ขณะที่อ่าน พยายามสังเกต

ลักษณะของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร เครื่องหมาย, แม้กระทั่งสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนพยายามแสดงไว้ เพื่อที่จะเน้นข้อความให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น

๔. เมื่อกระทำตามข้อ ๓. คือให้ตอบปัญหาจบไปตอนหนึ่งแล้ว จงพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านมานั้น แล้วพยายามเปลี่ยนข้อความที่อ่านให้กลายเป็นรูปคำถามดังในข้อ ๒ อีกครั้งหนึ่ง ใช้ถ้อยคำของท่านเองตอบปัญหาที่ตั้งใหม่นี้ หากยังตอบไม่ได้ก็ลองเปิดหนังสือ อ่านซ้ำอีก จนกระทั่งเข้าใจ และสามารถตอบปัญหาได้ด้วยถ้อยคำของตนเองได้ จงบันทึกไว้ในสมุด ถ้าทำได้เช่นนั้นไปที่ละตอน ๆ จนจบเรื่อง จะทำให้ท่านอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น

๕. เมื่ออ่านจบเรื่องแล้ว หวนกลับมาดูที่ใจจดบันทึกไว้ แล้วอ่านบททวนให้เข้าใจอีกครั้งหนึ่ง แล้วลองปิดสมุด หยิบคาน้ำกลิ้งหัวข้อใหญ่ ๆ ที่ได้อ่านมา นำไปเชื่อมโยงกับหัวข้อย่อย ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ หากได้กระทำเป็นขั้นเป็นตอนเช่นนั้นแล้ว จะทำให้ผู้อ่านสามารถจดจำเรื่องราวในใจได้แม่น แม้จะหลงลืมไปบ้าง เมื่อมาทบทวนดูเพียงเล็กน้อยเท่านั้นก็อาจเข้าใจได้ในไม่ช้า

วิธีการอ่านเช่นนั้น ในระยะต้น ๆ จะรู้สึกลำบากใจ ด้วยยังไม่เคยชิน หากได้ฝึกฝนบ่อย ๆ เข้า ก็จะเกิดความชำนาญขึ้นเอง ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจดคำบรรยาย

นิสิตที่ยังไม่คุ้นเคยกับการจดคำบรรยาย จะรู้สึกลำบากใจอยู่มากที่จดไม่ค่อยทัน แม้จะจดทันก็อ่านไม่รู้เรื่อง เมื่อเป็นเช่นนั้นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้จดคำบรรยายได้รวดเร็ว ตามวิธีการดังนี้ :

๓. ทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะต้องจดให้ดีเสียก่อน, เพื่อจับใจความที่สำคัญกว้าง ๆ ให้ได้

๔. หาที่นั่งที่สามารถฟังคำบรรยายได้ชัดเจน มองเห็นกระดานดำ, มองเห็นตัวผู้บรรยาย พยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เสียสมาธิ

๓. ใช้ถ้อยคำสั้น ๆ ในการจด อาจใช้คำย่อได้ถ้าหากเราเข้าใจ
๔. อย่าจดคำบรรยายชนิดคำต่อคำ, ประโยคต่อประโยค, จดตามความเข้าใจของเราเอง ใช้คำพูดของเราเอง
๕. หากจดไม่ทันให้ทิ้งว่างไว้ก่อน แล้วจึงค่อยมาเพิ่มเติมภายหลัง
๖. จัดลำดับข้อความที่จดเสียใหม่ให้รัดกุม มีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เช่น ขอนเป็นข้อย่อยของขอน เหล่านี้เป็นต้น
๗. พยายามใช้ถ้อยคำ, เครื่องหมาย, ลักษณะตัวอักษร, ให้เป็นที่สังเกตได้ง่าย ๆ อาจขีดเส้นแดงบ้าง ทำกากบาทบ้าง, เพื่อให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
๘. ถ้ากระทำได้จงรีบแก้ไขหรือทบทวนสิ่งที่จดไว้ทันที อย่าทิ้งไว้ให้ข้ามวัน
๙. การจดคำบรรยายควรแบ่งกระดาษทางขวามือไว้สัก ๒ ใน ๓ ของหน้า เพื่อที่จะได้เพิ่มเติมความคิดเห็นลงไปได้อีกในภายหลัง
๑๐. ด้านล่างสุดของหน้าสมุดควรกั้นไว้เล็กน้อย เพื่อจะได้เขียนคำอธิบายต่าง ๆ อันอาจช่วยให้เราเข้าใจ ด้วยย่อ, ความย่อ, สูตร หรือสัญลักษณ์ ที่เราใช้จดคำบรรยายได้ดียิ่งขึ้น
๑๑. หากใช้สมุดบันทึกคำบรรยายเดิมเดียวกับสมุดย่อจากหนังสือตำรา ควรกระทำดังนี้ หน้าทางซ้ายมือควรม้วนไว้สำหรับจดคำบรรยาย ส่วนด้านขวามือเว้นว่างไว้ สำหรับจดย่อหนังสือตำรา และหนังสืออ่านประกอบเล่มอื่นๆ (ซึ่งกล่าวถึงเรื่องราวอันเดียวกับคำบรรยาย)

□ ขาดงานนั้นถ้าใช้เป็นประจำ จะทำให้ไม่ต้องมานั่งแก้ E คงได้ผลดีนักแล

๐๐ ครูเทิด ๐๐

อนาถจิต.....!

ขอน้อมนบประนมกับเศียรสุ
แต่ท่านผู้เชิดชาฎการอักษร
ถือกำเนิดเกิดใน “ไทย” นคร
วีระ ท่านจรจากด้าวแดนดินใด

อักษรราชของไทยได้พิสุทธ
เสียงผาดผุดเด่นนาคำพราชาไน
เจริญสมดังอำมาไพ
เพราะชาติไทย “ไท” แท้แต่โบราณ
ดัดบคำดำเนียงเสียงไพเราะ
ถ้วนพอเหมาะเกณฑะมาตรฐาน
ยึดหลักมนัสนพ้องคตยงครุการ
คำประธานประสมเด่นคมคาย

แต่โยท่านเพื่องพลาพราผันผวน
ใช้แปรปรวนเปลี่ยนนรด์หมดความหมาย
อนาถจิตสดดแทนเด่นอภัย
ไทยทั้งหลายช่วยปรับระงับที่

อยากจะพล้ำล้ำวากย์ฝากคำลัก
ให้ปล้จักษุแจ้แจ้แห่งทวิ
อยากลิขิตผลิตอรรณนัตฤติ
ฝากไมตรีลักลั่นทันอุลา

ท่านจักปล่อยให้เป็นเช่นนี้หรือ ?
ทิ้งให้ชื่อไทยล้นดับสง่า
เขาจักหยาบเหี้ยมคชหมดครุทธา
อักษรไทยใช้ไร้กฎเกณฑ์

“ชวรัชต์ กุณนาท”

ครูดีของนักเรียน

หรือ

อาจารย์ดีของนิสิต

เมื่อเราถามนักเรียนว่า ทำไมเขาจึงชอบครูคนนั้นมาก คำตอบที่ตรงกันส่วนมากที่จะได้รับก็คือ เขาชอบก็เพราะว่าครูคนนั้น “ใจดี” และ “สอนเก่ง” ถ้าเราลองขอร้องให้เขาช่วยอธิบายต่อไปอีกสักเล็กน้อยว่า อย่างไรเรียกว่าใจดี และอย่างไรเรียกว่าสอนเก่ง นักเรียนเหล่านั้นอาจจะตอบว่า ที่ว่าใจดีก็เพราะว่าครูคนนั้นเป็นคนเห็นอกเห็นใจ และเป็นกันเองกับนักเรียน และที่ว่าสอนเก่งนั้นก็เพราะ ครูท่านรู้จักอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้เข้าใจได้โดยง่าย

ความนี้มีปัญหาที่น่าจะคิดต่อจากข้อคิดเห็นของนักเรียนออกไปอีก คือ ทำอย่างไรครูจึงจะเป็นคนที่รู้จักเห็นอกเห็นใจและเป็นกันเองกับนักเรียน และครูจะอธิบายอะไรเก่งได้อย่างไร

ครูจะเห็นใจและเป็นกันเองกับนักเรียนได้อย่างไร

ความเห็นอกเห็นใจของคนเรา^๕ เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากความสนใจที่ต่างฝ่ายต่างมีส่วนร่วมกันอยู่ ครูสนใจในความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน และบทเรียนที่จะถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน นักเรียนก็สนใจต่อตัวครูและการสอนของครู การสอนจึงเป็นขบวนการแห่งการร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียน เป็นขบวนการที่มีทั้งปฏิกิริยาตอบสนอง และปฏิกิริยาร่วมบรรยากาศที่ครูกับนักเรียนต่างเข้าใจกันและเป็นกันเอง^๕ ย่อมส่งเสริมความมอกงามให้แก่การเรียน และความมอกงามนั้นคงไม่ใช่มอกงามแต่ในด้านสติปัญญาอย่างเดียวแล้ว น่าจะมีความมอกงามทางด้านอื่น ๆ ด้วย บรรยากาศแห่งการเข้าใจกันและเป็นกันเอง^๕นี้จะช่วยให้การสอนบรรลุผลสำเร็จได้ ไม่ว่าจะในห้องเรียน ในบ้าน หรือสถานที่ใดก็ตาม

ถ้าคนเราลงใจมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และมีความเป็นกันเองแล้ว ก็ไม่ยาก
เลยที่จะทำอะไร ๆ ด้วยกันได้เป็นผลสำเร็จ

เมื่อมองให้ลึกซึ้งลงไป อีกในแง่ที่ว่า “การสอนเป็นสื่อความหมายซึ่งกันและกัน
แบบหนึ่ง” แล้วครูจะต้องทราบว่า นักศึกษาฝ่ายการสื่อสารเขารู้ว่าการสื่อความหมายจะได้
ผลก็ต่อเมื่อเรื่องราวที่จะสื่อสารได้ถูกถ่ายทอดออกไปได้ชัดเจน ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง
ก็คือจะต้องมีความเข้าใจร่วมกันอยู่ด้วย เมื่อนำเอาคำกล่าวนั้นมาใช้ในแง่การสอนการเรียนแล้ว
ก็หมายความว่าจะต้องมีการแลกเปลี่ยนประสพการณ์แก่กันและกันเกิดขึ้น และครูกับนักเรียน
จะต้องช่วยกันเพื่อให้ได้มาซึ่งประสพการณ์อย่างเดียวกัน

เรื่องหนึ่ง ๆ ดูแล้วก็เป็นเรื่องธรรมดาเหลือเกิน ไม่น่าจะเอามาอภิปรายเลย แต่
ถ้าเช่นนั้น ทำไมการสอนโดยทั่วไปในขณะนี้จึงยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรอยู่ มีอะไรมาเป็นเหตุ
ขัดขวางกระนั้นหรือ ดังนั้นเรื่องทักถ่วงมาแต่ข้างคนนั้นจึงน่าจะได้รับการพิจารณาจากผู้สนใจ
ไม่น้อย

แต่เหลือเกินที่ว่า ครูนั้นย่อมต้องเป็นคนที่ยกย่องปลุกฝังเมตตาจิตให้องกรมชนใน
ตน ครูต้องรู้จักเอาใจเราไปได้ใจเขา ต้องสัมผัสตัวเองเป็นนักเรียนมาฟังตนเองสอนดูบ้าง
ครูเป็นผู้มีคุณธรรมดั่งนัยอมลกับที่จะมาเป็นผู้ช่วยเหลือให้นักเรียนเรียน ความเห็นอก
เห็นใจนั้นย่อมมีเวลาเปลี่ยนแปลงได้เหมือนกัน มันอาจลดหรือเพิ่มได้ จึงเป็นเรื่องที่ครูจะต้อง
ระวัง และปลุกฝังให้มีอยู่ในตนเอง

วิธีการทางสัตตทัศน์ศึกษาจะช่วยในเรื่องนี้ได้ เพราะว่าสัตตทัศน์วัดดูอะไรที่แฝง
อยู่ในตัวของมัน ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนและผู้สอนรู้ดีว่า ตนต่างก็สนใจในสิ่งที่นำมาถ่ายทอด
พร้อมกัน วัดดูและวิธีการดังกล่าวจึงเท่ากับเป็นเครื่องมือในการสร้างบรรยากาศที่เป็นกัน
เองขึ้น เท่า ๆ กับที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจ เข้าใจ และจำบทเรียนได้ดี ครูที่สอนโดย
วิธีปาสูกถาอยู่ตลอดเวลานั้น อาจทำให้นักเรียนรู้สึกเหมือนกับว่าอยู่กันคนละโลกกับครู
ชั่วโมงหนึ่ง ๆ ที่ผ่านไปครูก็ได้แต่พูดไปเรื่อย โดยไม่สนใจว่านักเรียนจะคิด หรืออยากจะทำ
อะไรบ้าง อย่างนี้นักเรียนอาจจะบ่นว่า “ครูเราไม่เห็นใจนักเรียนเลย พูดอะไรก็ไม่รู้
เข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้าง หมดชั่วโมงแล้วก็เหมือนกัน อย่างนี้เราแย่”

ครูจะอธิบายเก่งได้อย่างไร

การอธิบายที่ดี คือบริการที่ครูให้บริการแก่นักเรียน การอธิบายนี้ครูอาจทำโดยเข้าไปที่รูปที่เขียนไว้ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ หรือให้นักเรียนอธิบายกันเองโดยครูเป็นเพียงผู้นำการอภิปรายนั้น หรือครูอาจจะนำเอาวัสดุประกอบการสอนชนิดต่าง ๆ มาใช้ได้ เช่น แผนภูมิ หุ่นจำลอง แผนที่ลูกโลก แผนที่สถิติ รูปภาพ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง และสิ่งอื่น ๆ นอกจากนั้นครูอาจอธิบายโดยกระทำให้ให้นักเรียนดูซึ่งเรียกว่าการสาธิต และเมื่อใดที่ครูเห็นว่าการศึกษานอกสถานที่จะช่วยอธิบายบทเรียนได้ดี ครูก็จะใช้วิธีพานักเรียนออกไปเรียนจากสิ่งที่มีนั้นเป็นอยู่จริง ๆ ภายนอกห้องเรียน

กล่าวโดยสรุปก็คือ “ครูที่อธิบายได้เก่ง คือครูซึ่งรู้จักใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับช่วยในการอธิบายของตน” นั่นเอง

ผู้อธิบายที่ดีควรสนใจในเรื่องของโลศทัศนวัตถุ และวิธีโลศทัศน เพราะเป็นเครื่องมือและวิธีที่นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสได้หลายทาง ทำให้ผู้เริ่มเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ชัดเจน นักเรียนอาจเข้าใจเรื่องการเกิดของลมบกลมทะเลได้ชัด ถ้าครูใช้แผ่นป้ายผ้าดำติดกับชั้นส่วนที่ติดแสดงให้เห็นการเคลื่อนไหวของลมจากฝั่งสู่ทะเลในเวลากลางคืน และจากทะเลเข้าสู่ฝั่งในเวลากลางวัน หรือการใช้หัวใจจำลองอาจทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ดีกว่าอ่านจากตำรา หรือดูจากแผนภาพในหนังสือเสียอีก

เรื่องครูดีของนักเรียนหรืออาจารย์ดีของนิสิตนี้ ได้อภิปรายหนักมาในหัวข้อที่นักเรียนเน้นหนัก ๒ ประการ คือมีความเห็นอกเห็นใจและเป็นกันเอง กับการอธิบายที่ดี อาจมีอย่างอื่นอีกที่นักเรียนหรือนิสิตเหล่านั้นมองเห็นจากครูหรืออาจารย์ที่ดีของตน แต่เฉพาะ ๒ หัวข้อดังกล่าวก็กว้างพอสมควรที่จะเป็นแนวคิดสำหรับการสอนได้มากอยู่ แต่โปรดระลึกไว้เสมอว่า การสอนที่ดีก็คือการถ่ายทอดความหมายที่ดี การถ่ายทอดความหมายจะดีก็อยู่ที่ได้มีการแลกเปลี่ยนประสพการณ์กันด้วยความเป็นกันเอง และรวมทั้งต้องมีการอธิบายที่ดีด้วย

ศูนย์โสตทัศนศึกษา ประสานมิตร

เป็รื่อง กุญฑ

"I LOVE YOUR HEART BE ONE"

Yes ! I will, will truly love,
Not of the beauty that should so gay
Or of the rank that on above,
For those can't move my heart to pray.

But you, my love, are one on land;
The best of all I used to see,
Your graceful charm so far expand,
I praised, you are the queen of me.

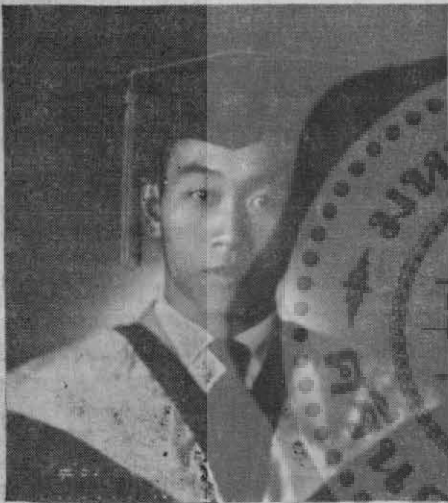
All day and night I think so hard
Of you, just you to adore,
My life I devoted to you to guard
For love, I love you more and more.

Yes I will, will deeply love,
Not of the beauty that you have done
Or of your rank that on above,
But love, I love, your heart be one.

B. Sermsupya.

ลูกเทา—แดง ท่องโลกโดยจักรยาน

โดย --- ประวิทย์ อัสเวศน์

เมื่อตอนเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. หนึ่งร้อย
พินัฟรายวันของไทยหลายฉบับได้ลงข่าว พาดหัว
ว่า “หนุ่มไทยจะขี่จักรยานรอบโลกไปเรียนต่อที่
สหรัฐอเมริกา” พร้อมกับลงรายละเอียดพอที่จะ
สรุปได้ว่า ผู้ที่จะขี่จักรยานรอบโลกคนแรกของไทย
นั่นคือ นายปรีชา พิมพ์พันธุ์ อาจารย์หนุ่มแห่ง
ร.ร. ประถมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้เริ่ม
ออกเดินทางจากประธาน มิตร เมื่อ วันพุธ ที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ ค.ศ. (ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่หนังสือพิมพ์

ลงข่าว) เวลา ๔.๐๐ น. ไปตามเส้นทาง ก.ท.—ถพบุรี—ปากน้ำโพ—กำแพงเพชร—ตาก—แม่สอด
—พม่า—อินเดีย—ปากีสถาน—เปอร์เซีย—ตุรกี—กรีซ—อิตาลี—สวิตส์—ฝรั่งเศส—อังกฤษ จาก
อังกฤษจะลงเรือโดยสารไปขึ้นฝั่งที่ New Orleans แล้วขี่จักรยานมุ่งหน้าไปทำปริญญาโทที่มหา
วิทยาลัย Alabama ประเทศสหรัฐอเมริกา ข่าวนี้สร้างความสนใจให้แก่คนไทยอย่างยิ่ง ต่างวิพากษ์
วิจารณ์กันต่าง ๆ นานา ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกันสนิทสนมกันมากที่สุด จึงใคร่จะ
เล่าแจ้งแฉ่งไขให้บรรดาผู้ที่สนใจได้ทราบว่าเรื่องเป็นอย่างไร ปรีชา พิมพ์พันธุ์ จึงได้สร้าง
ข่าวเกรียวกราวขึ้นในเมืองไทยอย่างชนิดที่ไม่เคยมีคนไทยคนใดเคยทำมาก่อน ผู้เขียนอยากจะ
ให้บรรดาชาว ก.ศ.บ. ประธานมิตรพวกน้อง ในวิเทศา—แดงที่รักทุกคนช่วยแบ่งความภาคภูมิใจ
ใจ ความปลื้มปิติยินดีเอาไปบ้าง เพราะผู้ที่สร้างบารมีไม่ใช่ใครอื่น เป็นเด็กเทา—

แดงที่เข้มขึ้นแท้ ๆ คนหนึ่ง คือเรียนที่ประธานมิตรคงแต่ครั้งยังเป็น ร.ร. ผักไห้ครุฑสูง
ประธานมิตรอยู่จนกระทั่งได้ปริญญา กศ. บ. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ รวมระยะเวลาศึกษาถึง ๗ ปี
นับเป็นบัณฑิตรุ่นที่ ๕ ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ก่อนที่จะฟังเรื่องราวเกี่ยวกับการชักจูงมาน ผู้เขียนใคร่จะแนะนำให้รู้จักกับเรื่อง
ราวส่วนตัวเสียก่อน เด็ดเทา-แดงคนนอกกำเนิดที่จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๒๐ เดือน
ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ภายหลังบิดาคือคุณพ่อคทา พิมพ์พันธุ์ ซึ่งรับราชการครูได้ย้ายไป
ประจำอยู่ที่ทะเลสาบสงขลา ปรินจึงได้เรียนหนังสือที่นั่นจนจบมัธยมปีที่ ๖ จากโรงเรียนประจำ
จังหวัด “เบญจมาภรณ์ราษฎร์” แล้วมาสอบคัดเลือกเข้า ร.ร. ผักไห้ครุฑสูงประธานมิตร
ได้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ จึงได้เริ่มเรียนเป็นครูต่งแต่นั้นมา ระหว่างที่เรียนนอกจากจะได้รับการ
ยกย่องจากเพื่อนฝูงและอาจารย์ว่าเป็นผู้เรียนดีแล้ว เขายังเป็นนักกีฬาที่ขอดีของคนหนึ่งด้วย
โดยเล่นรักบี้จนกระทั่งสามารถชนะเลิศในปี ๒๔๙๖ จากนั้นก็เล่นรักบี้และฟุตบอลเรื่อยมาใน
ประเภทอุดมศึกษาและได้สโมสรตามลำดับ แม้จะได้สำเร็จการศึกษาแล้วก็ตาม ปรินยังได้ช่วย
เหลือผู้เขียนควบคุมการกีฬาของมหาวิทยาลัยอยู่ทุกปี นอกจากนั้นเขายังเป็นนักดนตรียอดเยี่ยม
คนหนึ่ง สามารถเล่นได้ทั้งเครื่องดนตรีไทย มี ซอด้วง ซออู้ ขิม ตะโพน ฯลฯ พวกดนตรี
สากลที่เล่นได้มี ไวโอลิน แบนโดลิน และอื่น ๆ อีก ยิ่งกว่านั้นยังได้ร่วมทำงานในกิจกรรม
ต่าง ๆ ของวิทยาลัยทุกปีมา สามารถที่จะควบคุมงาน ดำเนินงานต่าง ๆ ได้ดีดี ไม่มี
ข้อบกพร่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากเขาเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจคอเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คอยช่วยเหลือผู้อื่น
อยู่เสมอ สร้างคุณงามความดี จนเป็นที่เชื่อถือแก่บุคคลที่คบหาทั่วไป เขามองว่างานต่าง ๆ
ที่เขาทำนั้นง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก ด้วยเหตุนี้เอง เพื่อนฝูงเคยชวนนามให้เขามาจน
กระทั่งบอกว่า “ถ้อย” ถวายหรือกาแฟ ไม่เคยได้เงินจากเขาเลย ตลอดเวลาศึกษาอยู่ ๗ ปี
ไม่เคยสร้างเรื่องต่างพรอ่ยให้เกิดขึ้น เพื่อนฝูงรักเขามากทุกคน แม้กระทั่งบรรดาคณาจารย์
ของวิทยาลัยต่างนิยมในตัวเขามิใช่น้อย

หม่อมเจ้าถึงเรื่องจักรยาน ปรัชญาจักรยานได้ตั้งแต่เมื่อไรไม่ทราบ แต่ทราบว่าได้เริ่มเดินทางด้วยจักรยานระยะทางไกลเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ นี้เอง ถ้าหากก็มียุ่ว่ามีเพื่อนรุ่นเดียวกันคนหนึ่งชื่อฉัตรทอง พันธุ์สว่าง (ปัจจุบันเป็นอาจารย์อยู่วิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก) จะอุปถัมภ์รถคันเปิดเทอมปลายที่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีเพื่อน ๆ ไปในงานนั้นหลายคน รวมทั้งปรีชาด้วย พองานเสร็จเพื่อน ๆ ก็ตั้งใจจะขึ้นไปเที่ยวส่งგრานต์เชียงใหม่ ต่างชักชวนกันหมดทุกคนและนัดแนะกันจะไปรถไฟ แต่ปรีชากับประชัน พิมพ์พันธุ์ น้องชาย (ขณะนั้นรับราชการเป็นนายทหารบกที่กรมการทหารสื่อสาร สพานแดง) ไม่ยอม จะขี่จักรยานไปเอง โดยนัดพบกันที่เชียงใหม่ ความดำริเป็นของสองพี่น้องโดยไม่ลำบากยากเย็นเลย การเดินทางครั้งนี้แม้จะเป็นระยะทางไกลก็จริง แต่ก็เป็ผลที่ทำให้เขามีความคิดที่จะขี่จักรยานไปเที่ยวยังจังหวัดอื่น ๆ และในที่สุดก็ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งเขากำดั่งกระทำอยู่ในขณะนี้

ในปีรุ่งขึ้น คือ ปี ๒๕๐๐ เขา Plan งานที่จะบุกเบิกได้โดยกำหนดเอาคืนเดือนเมษายนเป็นวันเดินทาง บรรดาเพื่อน ๆ สนใจกันมาก จึงได้สมัครสมัครไปด้วยถึง ๘ คน คือ

- ๑) นิคม หิรัญบุศย์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์อยู่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- ๒) เสรี ลาขโรจน์ " " นิติบัญญัติที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- ๓) ธงชัย สมครุฑ " " อาจารย์วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี
- ๔) ชัยโรจน์ ชัยอินคำ " " อาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
- ๕) ลอชา สร้อยพาน " " โรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่น
- ๖) สุนทร แสงผล " " ผึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา
- ๗) ประเทือง เย็นเยือก " " นิติบัที่ ๔ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- ๘) เขียวชาญ เพชรจรัส " " " " " "

ทั้งหมดนี้ยกย่องและยินยอมให้ปรีชาเป็นหัวหน้าทีม ขบวนยาวเหยียดจากกรุงเทพฯ มุ่งสู่เพชรบุรี-หัวหิน-ประจวบ ฯ-ชุมพร-เรื่อยลงไปจนถึงภูเก็ต-สงขลา ที่สงขลาเอง

บรรดาเพื่อนร่วมทีมบางคนก็ทยอยกลับ เนื่องจากวิตามิน M ทำพิษเอา คงเหลือเดินทางต่อไปยังยะลา บัดนี้ นราธิวาสราว ๔-๕ คน จากนราธิวาสเข้าไปเที่ยวในมลายา แต่ไปไม่ได้ไม่ไกลเพราะไม่มี Pass-port จึงต้องเดินทางกลับ ก.ท. คนที่บ้านอยู่บักซ์ได้เสียโอกาสยังไม่กลับวิทยาดัย ตกตงเหลือกลับขึ้นมาถึง ก.ท. เพียง ๓ คน คือ นิคม หิรัญบุคัย สุนทร แดงผด และปรีชา พิมพ์รุ จากกรุงเทพฯ ปรีชาสมทบกับชัยโรจน์ (ซึ่งกลับมากอยอยู่ก่อนแล้วที่ ก.ท.) ขัจกรยานขึ้นทางเหนือต่อไปอีก ดพบุรี-ปากน้ำโพ-กำแพงเพชร ตาก เกลิน-ดำปาง และปลายทางคือเชียงราย ซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของชัยโรจน์ พักอยู่ ๓-๔ วันจึงกลับ ก.ท. ลงมาตามเส้นทางเดิมถึงประธานมิตรเกือบมิถุนายน วิทยาดัยเปิดเรียนพอดี รวมระยะเวลาดำเนินทาง ๒ เดือน จากคำบอกเล่าของปรีชาว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเดินทางครั้งนี้ คือ

๑) การเดินทางระยะไกลๆ ไม่ควรไปกันเป็นจำนวนมาก มัวแต่เป็นห่วงกันทำให้การเดินทางช้ากว่าที่กำหนดไว้

๒) เครื่องมือซ่อมรถ กระติกน้ำ หมวก แวนตาต้า ถุงมือ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ สำหรับนักขัจกรยานทุกคน

๓) คนที่ร่วมเดินทางไปด้วยกันต้องเป็นคนมีใจคอหนักแน่น ต้องทนความหิวได้ เมื่อถึงคราวจำเป็น มีฉนั้นอาจจะไปฆ่ากันเองกลางทาง

๔) ไข่ไก่ดวก โอวัลติน นมสด น้ำอัดลมต่าง ๆ รวมทั้งกาแฟเป็นของคู่ไปเพื่อยู้ น้ำเปล่าหรือน้ำฝนเย็น ๆ ไม่ได้ ไม่ต้องเสียเงิน

๕) พนมเปญ เวียดนามใต้ ดาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือหมายกำหนดการณ์ที่จะต้องพิชิตให้ราบคาบในปี ๒๕๐๓

ดังนั้นก่อนที่การตอบได้ประจำภาคปลายจะเริ่มขึ้น Plan การเดินทางเรียบร้อยหมดทุกอย่างรวมทั้ง Pass-port ผู้ที่ร่วมเดินทางไปครั้งนี้คนเดียว คือ นิคม หิรัญบุคัย

การเดินทางเริ่มต้นที่ภายหลังที่สอบเสร็จราวปลายมีนาคม จะต้องออกจาก ก.ท. ตอนเช้ามุ่งไปสู่ปราจีนบุรี—อรัญประเทศ—เข้าสู่เขมรเมืองปอยเปต—ศรีโสภณ—เตยมราชู เรือยไปจนถึงนครวัด—นครธม ได้ชมสิ่งมหัศจรรย์ของโลกด้วยตาของตนเอง แล้วจึงเข้า พนมเปญ พักอยู่ ๓-๔ วัน เทียวจนทั่วแล้วจึงไปเวียตนามได้ พอลงไซ่ง่อนก็ได้รับการต้อนรับอย่างดีจากทูตประจำไซ่ง่อน เดินทางต่อไปยัง Dalat ซึ่งเป็นเมืองสวยงามมาก ตั้งอยู่ บนยอดเขาสูง อากาศหนาวเย็น ไข้ไปเรื่อย ๆ จนถึงบิญเหา—ก๊วยวัน—กวางงาย—เตอรานู—เว้ ซึ่งดินแดนที่ผ่านมานี้เต็มไปด้วยความสุขที่สุด เคยฝากเอาคนไปกินบ๋อยที่สุด การเดินทางยังคง กระทำกันต่อไปจนถึงกวางตรี และเจียร์ปุ่น ซึ่งเข้าเขตกลางถึงสุวรรณเขต—ท่าแขก การใช้ ภาษาพูดเริ่มสับสนมาก พอดีนเงินหมดจึงออกจากท่าแขกมาชนม้งนครพนมแล้วไปดงนคร—อุดร—ขอนแก่น—มหาสารคาม กาฬสินธุ์—อุบลราชธานี—ศรีสะเกษ—เขาพระวิหาร—สุรินทร์—บุรีรัมย์ นครราชสีมา—ชัยภูมิ—ลี้คว—สระบุรีถึงกรุงเทพฯ วันที่ ๕ มิ.ย. วิทยาลัยเปิดเรียน พอดี

ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับในการเดินทางครั้งนี้

- ๑) การไปต่างประเทศโดยเฉพาะเขมรกับเวียตนาม ภาษาใบ้สำคัญที่สุด เพราะ ทั้งสองประเทศประชาชนพูดได้แค่ฝรั่งเศส
- ๒) ไม่ควรไปพักตามหมู่บ้านคน เพราะนอกจากพวกเด็กเด็กจะรุมล้อมมุงดูจน น่ารำคาญแล้ว พวกผู้ใหญ่ก็ซักถามเสียจนคิดค้นไม่ในเวลาได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ ดูนอนกลางทุ่งนาไม่ได้
- ๓) การเดินทางไปกับ ๒ คนดีที่สุด เพราะนอกจากจะไปได้ตามโปรแกรมที่กะไว้แล้วยังได้ปรึกษาหารือและตัดสินใจได้รวดเร็วอีกด้วย
- ๔) นอนกลางทุ่งนาเวลาตกค้างกัน ถ้าจะให้อุ่นใจต้องผูกเท้าทั้งสองคนไว้ด้วยกัน
- ๕) แผนการเดินทางจักรยานรอบโลกสุดชั้นในสมองของปรีชา เมื่อได้กลับถึง ก.ท. แล้ว (สำหรับเรื่องนี้ปรีชาไม่ค่อยได้บอกใคร นอกจากเพื่อนสนิทบางคนเท่านั้น)

๖) แม่สอด แม่ฮ่องสอน ยังไม่รู้จักเลย ต้องบุกเดี่ยวก่อนในปีต่อไป

ในปีรุ่งขึ้น ปรีชาซึ่งได้ชวนเพื่อนสนิทไม่เที่ยวแม่สอดตามที่ตั้งใจไว้ คราวนั้นผู้
 สวมทบไปก็มี นตอง พันธุ์สว่าง และผื่นเขิน ต้นเดือนเมษายน ๒๕๐๒ ทั้งสามคนออกจาก
 ก.ท.—ปากน้ำโพ—กำแพงเพชร—ตาก เทียวส่งგრานต์ที่กำแพงเพชรและตากแล้วจึงเดินทาง
 ต่อไปยังแม่สอดเมื่อวันที่ ๓๖ เมษายน รุ่งขึ้นถึงแม่สอดได้เที่ยวส่งგრานต์ร่วมกับพวกพม่าศึกษา
 ภูมิประเทศเสร็จแล้วก็กลับจากตากเดินทางไปสุโขทัย—พิษณุโลก—ขึ้นรถไฟกลับกรุงเทพ ฯ
 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเดินทางครั้งนี้ที่สำคัญที่สุดก็คือ การเดินทางจากประเทศไทยถ้าจะไป
 พม่าแล้ว แม่สอดสะดวกกว่าทางอื่น ๆ

เมื่อกลับถึง ก.ท. แล้ว แผนการณ์ต่าง ๆ ที่จะเดินทางไปรอบโลกโดยละเอียดนั้น
 ปรีชาก็ถ่ายทอดให้ผู้เขียนฟังแต่เพียงผู้เดียว แม้กระนั้นก็มีชาวเต็ดอดไปถึงหูเพื่อนฝูงบาง
 คน ซึ่งเมื่อได้ยินข่าวนั้นก็คิดว่าคงจะเป็นไปไม่ได้ เพราะปรีชาเริ่มเข้ารับราชการแล้ว ทุกสิ่ง
 ทุกอย่างเงยบหายไป แต่เราทั้งสองก็ยังคงคงหน้าตาดูปรึกษาหารือกันเสมอมา จนบางครั้ง
 ปรีชาถึงกับชวนให้เดินทางไปด้วยกัน อีกประการหนึ่งผู้เขียนก็ได้แต่ตั้งอึ้งไม่กล้าให้คำตอบ
 เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณากันอย่างรอบคอบ ไม่เคยมีใครเคยทำมาก่อน แต่ถึง
 ก็ไม่ได้ทำให้ปรีชาท้อถอย คงคงหน้าดำเนินการตามที่ตั้งใจไว้ หนึ่งปีผ่านไป การ Plan
 งานการเดินทางได้เริ่มขึ้นแล้ว คือ

๑) วาดแผนที่โลกขนาดใหญ่ไว้ที่บ้าน เขียนเส้นทางที่จะผ่านไปยังประเทศต่าง ๆ
 โดยละเอียด

๒) เริ่มสะสมเงินเดือน หาดำไฟโดยการสอนพิเศษ เพื่อเป็นทุนดำรงค่าใช้จ่ายใน
 การเดินทาง

๓) เขียนจดหมายติดต่อกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งสหรัฐ สอบถามระเบียบการ
 การเรียนการอยู่ โดยเฉพาะเรื่องบทเรียนซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก เรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นว่าเขามี
 จิตใจมั่นคงและเด็ดเดี่ยวเพียงใด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ตอบปฏิเสธมาเกี่ยวกับเรื่องทุนเรียน

แทนที่จะหมดกำลังใจ เขากลับยืนยันว่า “อ้าวจะไปเรียนที่มหาวิทยาลัย Alabama โดยทุนส่วนตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับทางบ้านเลย ล้อคอยดู” ตั้งแต่นั้นงานชิ้นต่อไปก็เริ่มขึ้น

๕) ทำหนังสือราชการขอการศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยทุนส่วนตัว หนังสือผ่านผู้บังคับบัญชาชั้นต้น คือ อาจารย์ใหญ่ ร.ร. ประธานมิตร ท่านอธิการเรือยขึ้นไปถึงท่านอธิบดี รัฐมนตรี จนในที่สุดได้รับอนุมัติจาก ก.พ. โดยไม่มีใครรู้ก่อนว่าบริษัทจะไปโดยจักรยาน จึงนับว่าเป็นโชคดียิ่งอย่างปลาดิบที่สุด เมื่อได้รับอนุมัติแล้วแผนการณ์ต่าง ๆ เริ่มขึ้นอีก

๕) จัดหาซื้ออุปกรณ์เดินทางไว้ให้พร้อม เขาจ้างคอตัวถ้ำรถไฟพิเศษ โดยคำนึงถึงเรื่องความสะดวกสบายซึ่งเป็นสำคัญ ความสวยงามของรถไม่ต้องคำนึงถึง หมวก. กระตักน้ำ & ใบ (เอาไว้ใช้ตอนผ่านทะเลทรายที่ปากัดถ้ำกับเบอร์เซย์) ถูหนุนขนาดใหญ่ เปดญวน เอาไว้ผูกนอนบนคันไม้ในป่า) มีดสั้น ๑ เฝ็ม (ถ้าจะเอาไว้แทงชนหมูก็ได้อ) ชุดเดินทาง ๒ ชุด เป็นชุดลูกเสือไทย ๓ ชุด) ของไทยสำหรับติดหน้ารถ เครื่องมือซ่อมรถและอื่นๆเตรียมไว้พร้อมหมดทุกอย่าง โดยไม่ลืมเรื่อง Pass-port

๖) แลกเงินตราต่างประเทศทุกประเทศที่ผ่านไป ตั้งแต่ พม่า อินเดีย ปากัดถ้ำ อิหร่าน ตุรกี กรีซ อิตาลี สวิตซ์ ฝรั่งเศส โดยคำนวณว่าจะใช้ให้เพียงพอในระหว่างอยู่ในประเทศนั้น ๆ หากไม่พอก็เอาเจ้า Dollar ซึ่งแลกเป็น Draft ออกใช้ทันที

๗) จัดการกั้มเงินจากคุณเฉลิม เขียวดกุด ผู้จัดการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งบุตรชายหัวแก้วหัวแหวนคือลูกศิษย์รักของบริษัท เป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) เพื่อใช้เป็นค่าเล่าเรียนที่สหรัฐ โดยจะผ่อนชำระใช้เป็นรายเดือน ๆ ละ ๓๐๐๐ บาท (หักจากเงินเดือนของบริษัทที่ได้รับ) จนกว่าจะหมด ค่าดอกเบี้ยไม่คิดเลย (น่าบุญน้ำใจ)

๘) มอบหมายงานต่าง ๆ ทางเมืองไทยเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ของเขาให้ผู้เขียนจัดการให้ด้วย คือ

- ตั้งเงินเดือนที่เหลือ (๖๘ บาทต่อเดือน) ไปให้คุณแม่ใช้ที่ละเจ็ดบาททุกเดือน
 - จดหมายที่เขาส่งมานั้นให้ผู้เขียนช่วยบอกข่าวให้บรรดาเพื่อนฝูงได้ทราบทุกรายด้วย
 - ช่วยรวบรวมเงินจากเพื่อนฝูงส่งไปให้โดยเร็ว หากว่าเงินทองที่เขาคาดคิดไว้ไม่พอใช้จ่าย
 - ถ้ามีเรื่องร้ายแรงเกี่ยวกับตัวเขาเองทางเมืองไทย ให้ส่งโทรเลขไปบอกข่าวโดยเร็วที่สุด
 - เรื่องราวต่าง ๆ ที่เขาเขียนมานั้น เป็นหน้าที่ของผู้เขียนที่จะพิจารณาและตัดสินใจที่จะลงในหนังสือฉบับใดได้อย่างเต็มที่
 - เรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว ถ้ามีขึ้นในระหว่างที่เขาเดินทางอยู่ให้เป็นหน้าที่ของผู้เขียนที่จะจัดการได้อย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน
- ดังนั้นเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างทาง ๘ ข้อนี้ ดำเนินไปโดยเรียบร้อยแล้ว งานที่จะต้องทำขั้นสุดท้ายอีกเรื่องหนึ่ง คือ

๑) ทำหนังสือขอตาเพื่อเดินทางไปศึกษาต่อ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป หลังจากนั้นก็เมื่อเวลาเตรียมตัวเตรียมใจอีก ๒ สัปดาห์ เขาจึงอำตยาญาติมิตรสหายโดยทั่วหน้ากัน

เส้นทางที่จะออกสู่ต่างประเทศนั้น เดิมกำหนดไว้ ๒ ทางคือ

๑) จากกรุงเทพ ฯ มุ่งสู่กาญจนบุรี เข้าประเทศพม่าทางด่านเจดีย์สามองค์ ถ้าเดินทางตามนั้นจะออกจาก ก.ท. ได้เร็ว แต่มีปัญหาไม่รู้เส้นทางดินนี้ อาจจะขรุขระได้

๒) จากกรุงเทพ ฯ ไปฉะบุรี—ปากน้ำโพ กำแพงเพชร—ตาก—แม่สอด—เมียวดี—ย่างกุ้ง เส้นทางนี้เคยไปมาแล้ว เดี่ยวเวลาในการเดินทางในประเทศมากกว่าเส้นทางแรก แต่ในที่นี้ ปรึกษาแล้วก็เลือกเอาทางที่ ๒

๔.๐๐ น. วันพุธที่ ๓๕ ก.พ. ๐๔ จักรยานคันหนึ่งมีของพระพุทธรูปอยู่ท้ายรถก็พุ่งออกจากประตูนิมิตร เดี่ยวขวากออกชอยโศกไปทางมังกะตัน ซึ่งที่นั่นมีน้องสาว สุดสวาท ขาดใจมายืนคอยส่งอยู่เป็นครั้งสุดท้าย ชั่วครู่จึงได้อำตยาจากกันออกสู่เส้นทางตามถนนพหลโยธิน ไปถึงฉะบุรีเวลา ๔.๐๐ น. เข้าไปในบริเวณวิทยาลัยกรุงเทพสตรี มีเพื่อนๆ คอยรับอยู่พร้อมหน้า

ปรีชาได้เล่าเรื่องการเดินทางพอคร่าว ๆ ให้นักศึกษาวិทยาลัยครูเทพศิรินทร์ ฟัง คณ
แรกนอนที่ตม.บุรี รุ่งขึ้นเดินทางต่อไปยังปากน้ำโพ กำแพงเพชร ตาก ที่ตากคุณพ่อเขาได้ไป
รอตงถูกขายเป็นครั้งแรกก่อนจะอำลาวงกัน เขาถึงแม่สอดในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ เมื่อไปถึง
ก็ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด่านคนเข้าเมืองของพม่า แต่ปรีชาต้องผิดหวัง อย่าง มาก เพราะ ทาง
พม่าไม่ยอมให้เข้าประเทศ โดยทาง รัฐบาล ได้ออก คำสั่งปิด เส้นทางนี้ ไม่ ให้ ชาวต่างประเทศ—
ผ่าน ทั้งนี้เพราะพววจระเหยิงเที่ยวอาละวาดดักปล้นอยู่เป็นประจำ แม้แต่ชาวพม่าเองก็ไม่
ค่อยมีใครกล้าผ่านเส้นทางนี้ แม้เขาจะได้วิ่งวนขอรับรองชีวิต ทรัพย์สินเองก็กลับผิดหวัง
อีก ดังนั้นทางที่ติดกับ ก.ท. ไทโรเจได้แจ้งให้ผู้เขียนทราบทันที เขาตามมาพักที่มิกะสันเจียบ ๆ
คนเดียว ให้เด็กที่บ้านซื้อของหล่อ เชียงทอง ไปเอาเงินค่าเครื่องบินที่บ้านฉะเชิงเทรา ๑๕๐๐
บาท เมื่อได้มาแล้วเขารับออกเดินทางใหม่ โดยไปขึ้นเครื่องบินที่ดอนเมือง เมื่อวันที่ ๒๗ ก.พ.
เครื่องบินที่จะโดยสารนั้น เป็นของบริษัทการบินไทย ออกจากดอนเมืองเวลา ๑๖.๐๐ น มุ่งไปสู่
Culcutta. มีคนพ่อคุณแม่ ญาติพี่น้องไปส่งกันพร้อมหน้า พอได้เวลาเครื่องบินออก ทุก
สิ่งทุกอย่างเรียบร้อยแม้กระทั่งจักรยานซึ่งได้ถอดล้อออกจากตัวถึงแล้วเป็นขอเดินทาง ขึ้นเครื่อง
บินไปด้วย หลังจากแวะที่ยางกุ้งครึ่งชั่วโมงแล้วก็บินต่อไปถึง Culcutta. เวลา ๓ ทุ่มครึ่งพอดี
(ตรงกับเวลาในเมืองไทย ๕ ทุ่ม)

พอลงจากเครื่องบินไปให้เจ้าหน้าที่เช็กสิ่งของและ Passport เท่านั้น บัญหายุ่ง
ยากก็เกิดขึ้นทันที เจ้าหน้าที่ของเช็กอื่นเคยเริ่มทำพิษ ใครไม่มีเงินเสียค่าภาษีก็ต้องถ่ายรูป
๑๐๐ รูปจะต้องถูกริบก็ต้องถ่ายรูปหมด มีคนโดยสารหลายคนถูกริบไป ปรีชาซึ่งเขาจะต้องถ่ายรูป
รูปไปด้วยเห็นทำไม่ได้การ ถ้าเสียภาษี ๑๐๐ รูปก็จบกัน เพราะมีเงินเงินเดียวติดกระเป๋า ๑๐๐-
รูปเท่านั้นเอง แต่ด้วยปฏิภาณไหวพริบที่เฉียบแหลมของเขาเท่านั้นเอง จึงสามารถหลบตาหลอก
เจ้าเช็กออกมาได้ โดยไม่ต้องทะเลาะกันให้เสียเวลา เขาใช้วิธีถือกล้องถ่ายรูป (ไม่ได้สะพาย
เหมือนคนอื่น ๆ) โดยใช้มือข้างเดียวกับกระเป๋า เจ้าเช็กเลยมองไม่เห็น พอถึงเวลาที่เขาจะ
ต้องให้เช็กของ เขาก็เอากล้องวางไว้ได้ Counter มันมองไม่เห็นเลยแม้แต่ตำรวจของ
ในกระเป๋ายู่ พอเช็กเสร็จเขาก็รีบเดินตัวปลิว โดยไม่ลืมที่จะหยิบเอากล้องที่วางแอบไว้
ติดตัวมาด้วย รีบจำโดยไม่หันหลังไปมองคู่อีกเลย

พอพ้นออกมาแล้วก็มายืนรอรับจักรยาน ชั่วครู่ก็มีเจ้าหน้าที่แขกชนมาให้ พร้อมกับบอกว่าจักรยานของเขา ต้องเสียภาษี ๘๐ รูปี จึงต้องอธิบายให้ฟังว่าไม่ได้เอามาขาย เจ้าแขกก็ไม่ยอมทำด้วย คนโดยตำรวจคนอื่น ๆ ก็มาคุมกันใหญ่ นักเรียนไทยในอินเดียต้องช่วยส่งภาษากันอยู่นาน กว่าจะตกลงกันได้ ก็ต้องพาไปหาหัวหน้าใหญ่ของเขา จึงรอดพ้นจากภาษีมาได้อย่างทุลักทุเลเต็มทน

เกือบจะเที่ยงคืนอยู่แล้วจึงได้ออกจากสถานี Calcutta ที่สถานกงสุลไทยจัดรถมารับเด็กผู้ชาย ๒ คน ซึ่งโดยตำรวจเครื่องกันไปเที่ยวนั้นเหมือนกัน บรรดาจึงถือโอกาสอาศัยไปด้วย พอไปถึงสถานกงสุลเขาได้แนะนำตัวเองกับท่านกงสุลใหญ่ นายอรณพ จงโยธาท่านดีใจมากและจัดที่พักให้เสร็จ เผอิญมีนักเรียนไทยอยู่ด้วย ๕ คน จึงได้คุยกันอย่างสนุกสนานทั้งๆ ที่ไม่รู้จักกันมาก่อนเลย กว่าจะนอนได้ในคืนนั้นก็ดึกดำ

รุ่งเช้าเขาเอาจักรยานประกอบกันเข้าเป็นรูปดั้งเดิม ของขี้ตุ๋นหลายเที่ยวในเมืองพวกแขกสนใจกันใหญ่ เพราะคิดขงไทยอยู่หน้ารถ บางคนเข้ามากระซิบถาม ก็ฟังไม่ค่อยจะรู้เรื่อง พูดเร็วปรือ เขายังได้ชมขอให้ดูตรงแถวพูดว่า “ไทยแลนด์” Calcutta เป็นเมืองใหญ่ คึกกรามกว้างใหญ่โต ถนนกว้างขนาดราชดำเนินมากมาย แต่มีรถน้อย วิวสวยงามพลอยเดินเต็มถนน ผู้คนที่อยู่กันอย่างสกปรก นอนริมถนน ดูแล้วน่าทุเรศมาก เขาขี่รถตระเวนชมเมืองและถ่ายรูปที่สำคัญๆ ไว้หลายแห่ง รวมทั้งขี้ตุ๋นเส้นทางที่จะไป Delhi ระยะทาง ๘๐๐ ไมล์ด้วย

เดิมบริษัทกำหนดจะออกเดินทาง Calcutta วันที่ ๓ มีนาคม เพราะวันที่ ๒ เป็นวันสงกรานต์ของอินเดีย ใช้ต้นน้ำมันสดกันแทนที่จะใช้น้ำมันบ้านเมืองเรา แต่แล้วเขาก็เปลี่ยนความคิดเสียใหม่ โดยเอาวันที่ ๒ เป็นวันเดินทาง ตั้งใจจะดูให้เห็นกับตาว่าวันสงกรานต์เขามีประเพณีกันอย่างไบบ้าง จึงไปตาท่านกงสุลไทย ท่านยังไม่อยากให้ไปเพราะกลัวจะถูกเขาตีหาเป็นอนัตว์หมด อาจจะถูกกักตัวไว้เสีย แต่เขาก็ยืนยันจะไปให้ได้ทั้งๆ ที่ในใจก็หวงกักตัวจะถูกจับตัวอยู่เหมือนกัน

เริ่มออกรถตั้งแต่เช้าไปตามเส้นทาง ตามแผนที่ๆ ทำไว้ ผ่านเมืองใหญ่ซึ่งมีวันสงกรานต์กันประปราย ส่วนใหญ่เป็นพวกคนจน และนักธุรกิจ ยังไม่ค่อยสนใจ พอออกจาก

ย่านชุมนุมชน ก็เจอหมู่บ้าน คอนกรีตเข้าแล้ว พวกแขกกลุ่มหนึ่งสกัดไว้ทันที ได้ถาม
กันยกใหญ่ ดูทรงหน้ารถเห็นไม่ใช่พวกมัน ขึ้นเดินด้วยก็ไม่สนก เลยปด้อยตัวไป แต่ก็ยัง
ไม่วายถูกด่าเข้าโครมเบื้อเรื้อ หลุดออกมาได้ก็ไปเจอกับฝูงชนอีกกลุ่มหนึ่ง ยืนเรียงรายเต็ม
ถนน เขาแข็งใจเต็มที่ย่าเข้าไปเลย พวกแขกแตกกระจาย แต่ก็ยังไม่วายเอาฝุ่นดีซางเปื้อน
เสื้อผ้า ดีเสื้อว เหลือง แดง เต็มเสื้อและกางเกงหมด เรื่องอาหารการกินนั้นผู้ชายคดอด
ทาง พวกข้าวไม่ค่อยมี นานๆ จะเจอข้าวแ่งกระหรัดสักบ้านหนึ่ง รดชาดก็ไม่เหมือนบ้านเรา
มีหน้าข้าวฝุ่นจับเกรอะกรัง ไรต์แผ่นใหญ่ๆ ใช้กินกับปลาเค็ม น้ำพริกเผา อร่อยดีพอใช้ แต่
ถ้าไม่หิวแล้วเขบอกว่าจะไม่ยอมกินเด็ดขาด วันแรกได้ ๑๘๐ ก.ม. พอดีพดบค่ำเดี๋ยวก่อน จึง
นอนกลางทุ่งนานนเอง

รุ่งขึ้นรีบออกเดินทางแต่เช้าในขณะที่อากาศยังหนาวเย็นอยู่ ถนนอยู่ในสภาพดีขึ้น
ขึ้นได้เร็ว นานๆ จึงจะพบหมู่บ้านสักแห่ง ขณะที่ขึ้นไปบนเนินเห็นเด็กถอดเสื้อเดินสวนทางมากลุ่ม
หนึ่ง จึงหยุดรถถามดู พอเขาเอ่ยว่า กำลังจะไปโรงเรียน นับว่าแยกแยะเมืองไทยมาก เดิน
ทางต่อมาได้ ๑๘๐ ก.ม. ถึงบมนามัน เขาจึงขอเจ้าแขกพัก ๑ คืนมันก็ยอม มีหน้าข้าวฝุ่นถึง
เรื่องที่มีคนชอบพระองค์เจ้าพระแสงรถเสียอีก

วันที่ ๔ มีนาคม ออกเดินทางแต่เช้ามืด ทางคอนกรีตเป็นไหล่เขาเฉยๆ ขึ้นมาเรื่อยๆ
จนถึงพุทธคยาเป็นระยะทาง ๑๘๘ ก.ม. ยังไม่ทันที่จะมืดดึ้นก็ พุทธคยาอยู่ห่างจากเมืองคยาประ
มาณ ๑๖ ก.ม. มีสถูปดีเหลี่ยม อยู่ตรงกลาง มีต้นโพธิ์ใหญ่ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ริมฝั่งแม่น้ำ
เนรัญชรา บริเวณรอบๆ ก็มีวัดของชาติต่างๆ เช่น ริเบต พม่า อินเดีย และจีน ส่วนของ
ไทยกำลังก่อสร้างโดยสถาปนิกกรมโยธาฯ สร้างแบบวัดเบญจมบพิตร ยังไม่เสร็จเรียบร้อยดี
แต่ก็ดีกว่าทุกแห่ง มีวัดน้อยรอบๆ มีตึกหลังหนึ่งให้สำหรับคนมาพัก แยกกับพระต่างหาก
น้ำ ไฟ คุ้ย เคียง มีพร้อม ทั้งยังมีบอยแขก ๓ คน คอยรับใช้อีกด้วย ซึ่งนับว่าสะดวกสบาย
ดีมากที่สุดทีเดียว

จากพุทธคยาไปพาราณสี ๑๕๐ ไมล์ ปรินทิวไปเรื่อยๆ พักกลางทาง ๓ คืน รุ่ง
ขึ้นจึงถึงพาราณสี ริมฝั่งแม่น้ำคงคา มีพวกล่าสัตว์ไพร่นั่งบริเวณศาลาต่างๆ อยู่มากมาย มี
เผ่าคนคยาริมน้ำคดอด ๒๔ ช.ม. ไม่มีโรงได้ศพเหมือนอย่างบ้านเมืองเรา ผู้หญิงใช้ผ้าแดง

ผู้ชายใช้ผ้าขาวห่อหุ้มศพเอาไว้ ตั้งกลิ่นเหม็นคลุ้ง แมลงวันดมอมกันทิ้งไปหมด เขาเสร็จก็โยน
 ทราบลงน้ำ บางทีเขายังไม่ทันหมด ก็โยนทราบที่เหลือลงน้ำด้วยเหมือนกัน เพราะมีศพคนอื่น
 มารอเขาคิดอีกเยอะแยะ ที่โกตๆ กันนั้นก็มีท้าว มั่นคนอาบน้ำ ถิ่นน้ำ ทำทุเรศสันติ พอออก
 จากพาราณสีก็เดินทางไป Delhi ๕ วัน นอนข้างทางทั้งคืนโดยใช้ถุงหอบขนาดใหญ่ที่ติดตัว
 ไป จึงไม่ลำบากเท่าใดนัก แต่ก็ยังรู้สึกหนาวอยู่นั่นเอง ถึงเมือง Agra แวะถ่ายรูปที่ชมายาสด
 เอาไว้ แล้วจึงเดินทางต่อไปถึง Delhi เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม เสด็จพบกับพวกคนไทยจึงได้
 ไปพักด้วยกัน เพราะทุกคืนประชุมในระหว่างที่พักอยู่นั้นได้ไปชม Delhi University ซึ่ง
 มีนักเรียนไทยเรียนอยู่เกือบ ๕๐ คน

วันที่ ๑๗ มีนาคม ออกจาก Delhi ขี่เร่มาจนพ้นเขตประเทศ India เมื่อวันที่ ๒๓
 ก็เข้าเขตปากีสถาน ตาม Plan ก็ไม่ได้ผ่าน กวาร์จี เมืองหลวงของปากีสถานตั้งใจไว้ว่าจะ
 เข้า Afghanistan แต่เสียเงินไม่ได้ จึงต้องเข้าทาง Persia หรือ Iran ตาม plan เดิม
 ตอนนั้นต้องถีบจักรยานผ่านทะเลทราย นับเป็นครั้งแรกในชีวิต ตลอดทางที่ขี่ไปตามถนนไม่เห็น
 อะไรเลย นอกจากภูเขาสูงๆ ซึ่งไม่มีต้นไม้ ลมพัดแรงมาก ขณะนั้นอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล
 ๕๐๐๐ ฟุต มีแขกแดงเกาะเป็นพื่นๆ ตัวอยู่ริมถนนที่ผ่านไป พวก Caravan อูฐ เดินเป็นแถวๆ
 ด้วยงามมาก เรื่องน้ำอาหารไม่ต้องพูดถึง ไม่เตรียมไปก็แย่แน่ ต้องกินตั้งแต่เช้ายันเย็น กลาง
 ค่ำก็หนาวจัดที่สุด ขนาดได้ ๓ ชั้นยังแทบตาย

ระยะที่อยู่ Iran นี้ จ.ม.ของปรีชาชาติหายไปครึ่งหนึ่ง เนื่องจากได้รับความลำบาก
 ในเรื่องเดินทาง จึงไม่มีโอกาสติดต่อ ส่งข่าวให้ทราบ ฉบับต่อไปผู้เขียนได้รับเมื่อถึงเมือง
 Bala ประเทศ Turkey เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ได้เข้ามาให้ฟังว่า มาพักอยู่ Teheran
 ๓ วัน ในระหว่างอยู่ใน Iran นี้ต้องเผชิญกับทะเลทรายเกือบตลอดเวลา ลมแรงมาก พร้อมกับ
 มีพายุทราย กลางวันอากาศร้อนจัด กลางคืนหนาวจัดขนาดหิมะตกเต็มไปหมด พูดถึงชาว
 เมือง Iran แล้ว พวกนี้นิสัยใจคอไม่ค่อยดี ขะโมยมั่มาก อาหารการกินก็แพง คิดจะ
 เอาแต่เงินเท่านั้น ไม่มีการเห็นอกเห็นใจ มีหน้าซำยังทำท่าทางขวนๆ ชอบกลขนาดเกือบจะ
 ฟาดปากกันทีเดียว

ออกจาก Iran ก็เข้า Turkey คิดว่าคงสบายขึ้น แต่ก็ต้องมาเจอกับภูเขาสูงๆ

ถึงเกือบ ๓๐,๐๐๐ ฟุต ไม่มีคนไม่มีแคหิมะปกคลุมอยู่ทั่วไป ประชาต้องเซ็นรณขณูเขาคนเดียว
มีรถยนต์แล่นผ่านเหมือนกัน ได้ร้องเรียกให้เขาเซ็นรถ แต่เขาถลันไม่ขึ้น ต้องการจะผจญ
ให้เต็มที่ มีบางระยะเท่านั้นที่เขาจำเป็นต้องขึ้น เพราะต้องการศึกษาหาความรู้ แต่ส่วนใหญ่
แล้วเขาได้ ๘๐% ที่เมือง Bala พักที่หมู่บ้านในเขหิมะ หนาวจัด ห่างจากตัวเมือง Ankara ๖๘
ก.ม. เท่านั้น ค่า Hotel ใน Turkey ถูกดี คืนหนึ่งคิดเป็นเงินไทยราว ๕ บาท อาหาร
การกินก็ไม่แพงมีหนึ่งกับราว ๕ บาท เท่านั้น แต่ตัวเขาเองต้องกินราว ๘-๘ บาท

จาก Bala ก็เข้า Istanbul ถึงวันที่ ๑๖ เมษายน เทียวอยู่ ๒ วัน หนังสือพิมพ์
ลงข่าวกันครึกโครม ดังนั้นพอขีรถผ่านไปทางไหน ก็มีคนคอยต้อนรับ เชิญกินอาหาร ทุนค่า
ใช้จ่ายได้เยอะทีเดียว นอกจาก Turkey ก็จะไป Greece รวมระยะเวลาที่อยู่ใน Turkey
๑๒ วัน ขีดตั้งแต่ทางทิศตะวันออกยันทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๒๐๐ ก.ม.

เข้าเขต Greece เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ที่นี้ของแพงกว่า Turkey แต่อากาศ
ไม่หนาว ทางเดินที่นอนได้ เรื่องผู้หญิงประจำอยู่บ้านไม่ค่อยจะกล้าให้พึ่งเลย เพิ่งมาเปิดเผย
เมื่อถึง Greece นี้เอง แก่เจ้าว่าผู้หญิงกรีก ชัยชนะแข่ง ด้วยกว่าผู้หญิง Italy ที่ร้ายที่สุด
คือกล้าพูดขนาดชวนประจำแต่งงานด้วย ไม่ใช่คนเดียว โดนเขาตบบน ๓-๔ ราย เลยต้อง
เผ่นเพราะกลัวไม่ถั่งอเมริกา นอกจากนั้นยังได้เพิ่มเติมมาอีกว่า บรรดาประเทศที่ผ่านมามี
หมดคน ผู้หญิง Iran ด้วยที่สุดให้ Grade A ด้วยจริงๆ ขนาดต้องเอาหัวใจจนตาชั่งอยู่บ่อยๆ
แต่ในที่สุดก็ยังผู้หญิงไทยคนหนึ่งไม่ได้ เพราะไม่มีไฟ (ให้ A+)

ประจำออกจาก Greece วันที่ ๒๓ เมษายน โดยตรงเรือต่อไปยัง Italy ค่าเรือทั้ง
คนทั้งรถรวมกัน ๔๐๐ Dram (ราว ๓๐๐ บาท) นั่งเรือราว ๖ ชั่วโมง ระหว่างอยู่ในเรือพวก
ฝรั่งสนใจกันมาก พยายามได้ถามการเดินทางอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่เคยพบเห็นชาวเอเชีย
จักรยานไปยุโรปกันเคย

พอขึ้นฝั่ง Italy ได้กรุบขันเรือมา ผ่าน Naples จนกระทั่งถึง Rome ตอนเช้าวัน
ที่ ๒๖ เมษายน เมื่อขึ้นท่านเอกอัครราชทูตไทย คือ นายไพโรจน์ ชัยนาม มาธุระที่กรุงเทพฯ
อุปทูตก็ไปธุระที่ Florence พบแต่เลขานุการ ๒ คน นักเรียนไทย ๓-๔ คน เขาจึงได้เรื่อง
ให้พึ่งต่างพากันส่งคนไปตามๆ กัน พวกหนังสือพิมพ์ฝรั่งชาวเลยมาถ่ายรูปและสัมภาษณ์กัน

เป็นการใหญ่ รุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์ขอสั่งทั้งหลายถึงชาวกันครีกโครม ที่ Rome บริษัท
พักอยู่บนดึกดำสนั้น เป็นห้องใหญ่อยู่คนเดียวด้วยดี ตกเย็นวันนั้น ท่านเดชาบุตรทอดอก
เงินช้อกับข้าวไปปรุงกินกันเองที่บ้านนักเรียนไทย ซึ่งนับว่าอาหารมอเป็นอาหารไทยมือแรก
ตั้งแต่จากเมืองไทยมา

ระหว่างอยู่ที่ Rome บริษัทได้เขียนจ.ม.มาปรึกษากับผู้เขียนว่าจะทำอย่างไรดี คือ
ได้ Plan การเดินทางไว้ ๒ ทาง

๑) ออกจาก Rome เข้า Paris-London ข้ามเรือเข้า U.S.A. แล้วเรียนภาษาอังกฤษ ๒ เดือน เป็นการเตรียมตัว ต้องเสียค่าเล่าเรียน ค่าที่พัก และอาหารการกินเอง
ทั้งสิ้น

๒) ออกจาก Rome เข้า Bern-Lausane-Frankfurt-Bonn-Berlin-Hamberg
Copenhagen-Stockholm-Helsinki-Oslo-New-Castle-Manchester-London-Hague-Amsterdam-
Brussel-Luxemburg-Paris-Madrid-Lisbon-U.S.A.

และบอกเพิ่มเติมมาอีกว่า ถ้าเดินทางตาม Plan ๒ แล้ว จะใช้เงินไม่เกิน ๑๕๐ กะ
ว่าจะถึง Alabama รวบรวมถึงหาคม พอดีกับทางมหาวิทยาลัยจะเริ่มเปิดเรียน ด้วยเหตุนี้เขา
จึงเลือกเอา Plan ๒ (Plan ๑ เป็น Plan เดิม ก่อนออกจากไทย)

บริษัทเที่ยวที่ Rome ถึง ๒ สัปดาห์ ระหว่างนั้นพบกับคุณสวณา อาจารย์มัธยม
สาธิตประสานมิตรได้ทุนไปศึกษาวิชา Art คือที่ Italy รู้สึกดีใจที่พบคนรู้จักกัน เขาเริ่มออก
เดินทางจาก Italy วันที่ ๓๐ พ.ค. มุ่งสู่ Swiss ถึง Bern วันที่ ๓๔ พ.ค. โดยผ่าน Lausanne
ค้างคืนที่ Geneva ๑ คืน ระหว่างที่อยู่ Bern ได้ค้างอยู่กับท่านทูตจิตติ ดุจวิตกุล ซึ่งอัธยาศัย
ใจคอดีมาก ท่านให้บริษัทเล่าเรื่องการเดินทางให้ฟัง ทุกวันได้กินอาหารไทยเป็นประจำ นานัก
ขณะนั้น ๖๑ ก.ก. (เพิ่มขึ้นกว่าเดิมถึง ๕-๖ ก.ก.) ที่ Bern มีภูเขาสูงๆ ชนิดเต็มเมฆทงหน
เขาเล่ามาว่าก่อนที่จะเห็น Bern นั้น ทางตรงเขาค่ำมาก รถวิ่งเร็ว เดือนออกที่อุปทูตให้มาจาก
Rome หักนหายกลงทางพร้อมกับถูงมือ ซึ่ง Pack ไม้สนบนของเปิดด้านหลังรถเลยต้องไปหา
ซื้อใหม่

๒๒ พ.ค. ออกจาก Bern มุ่งสู่ฝรั่งเศส ใช้เวลา ๓ วันถึง Paris ไปพักอยู่สถาน
ทูตไทย โดยมีทูตทหารบก เลือไทยใน Paris เป็นเจ้าภาพเลี้ยงดูเป็นอย่างดีแถมยังได้เงินมา
ใช้อีกด้วย

ระยะจ.ม.ของเขาคาดหายไปครึ่งหนึ่ง ผู้เขียนก็มารับเขาเมื่อถึง Bonn, West-Germany เขาเล่าให้ฟังว่า เขาพักที่ Paris ราว ๕-๖ วัน จึงออกเดินทางไป Luxembourg ประเทศเล็กๆ ใกล้กับฝรั่งเศส จาก Luxembourg จึงหันทางเลี้ยวกลับมาจากทิศตะวันออกมุ่งสู่ Germany ถึง Bonn ราวต้นเดือนมิถุนายน พักอยู่สถานทูตไทยตามเคย ก่อนที่จะเข้า Bonn นั้น เขาเล่าว่า ระหว่างที่ขาก Luxembourg มา Germany พบนักจักรยานสมัครเล่น เป็นเด็กหนุ่มจึงหยุดคุยกันได้ความว่าพวกเขา กำลังจะไปยังฝรั่งเศสและได้พบพวกที่ชอบผจญภัยเหมือนกันแต่ข้ามประเทศใกล้ๆ เท่านั้น เมื่อได้เดินทางมาอีก ๒ วันก็มาพบนักจักรยานข้ามประเทศหลายชาติ กำลังชุมนุมกันอยู่ในป่าใกล้เมืองแห่งหนึ่ง พอปริชาจักรยานผิวปากผ่านไป พวกนั้นเลยเรียกเข้าไปสนทนาด้วย พวกเขาถามว่ามาจากไหน พอบอกว่า Thailand พวกนั้นเลยนั่งลงกับไปหมด ยิ่งได้เห็นธงชาติที่เขาปักติดท้ายรถของเขา ถึง ๑๕-๑๖ ประเทศด้วยแล้ว เลยทำให้พวกนั้นทั้งกันมาก เพราะไม่คิดว่าจะพบนักจักรยานชาวเอเชียบุกเข้าไปถึงยุโรป จึงชวนคุยและเลี้ยงอาหารกันใหญ่ นักจักรยานพวกนี้เป็นสมาชิกของสมาคมจักรยานใน Germany ซึ่งเดินทางข้ามประเทศเฉพาะในยุโรปเท่านั้น ซึ่งนับว่าปริชาเป็นคนไทยและชาวเอเชียคนแรกที่ทำให้สมาคมจักรยานของ Germany ต้องบันทึกชื่อเลี้ยงของเขาลงในสมาคมด้วย

หลังจากเที่ยว Germany อยู่พักหนึ่ง (ไม่กล้าเข้า Berlin กลัวไม่ได้กลับออกมา เพราะเดินทวงทีจะไป Berlin อยู่ในเขต East Germany) เขาก็มุ่งหน้าไปสู่ Copenhagen หนีตายที่จ.ม.ฉบับที่เขียนมาจาก Copenhagen ผ่านไป ผู้เขียนยังไม่ค่อยได้รายละเอียดได้รับจ.ม.อีกครั้งหนึ่งจาก Oslo วันที่ ๕ มิถุนายน เขียนมาว่าจาก Copenhagen เขาตรงเรือไป Sweden ที่ Koteberg และ Stockholm อยู่ ๓ วันจึงขึ้น Norway ถึง Oslo ราววันที่ ๑๒-๑๓ มิ.ย. ระหว่างอยู่ Oslo นั้นนอนไม่ใคร่หลับ เนื่องจากพระอาทิตย์ ไม่ยอมตกดินแม้จะเที่ยงคืนแล้วก็ตาม ดูเป็นกลางวัน ไม่มืดดำคืน แต่ชาวเมืองก็หลับกันสบาย เพราะเขาเคยชินเสียแล้ว

วันที่ ๑๖ มิ.ย. เริ่มเดินทางจาก Oslo ย้อนลงมาขึ้นที่ Copenhagen อีกครั้งหนึ่งท่าเรือระยะนี้แม้จะใกล้ ก็โดนเข้าไป ๑๕๐ บาท จาก Denmark ก็เข้าเขต Netherland ได้ไปชม

เชือนยักษ์ เห็นด้วยตาตนเองว่าระดับน้ำทะเลอยู่สูงกว่าแผ่นดินในประเทศจริง ๆ จากนั้นก็ไปชมศาลโลกที่กรุง Hague ท่านทูตต้อนรับอย่างดียิ่ง หนังสือพิมพ์ลงข่าวกันเกรียวกราว แต่เป็นภาษา Dutch อ่านไม่ออก พอได้เข้าเขต Belgium ไปเที่ยว Brussel พักอยู่ ๒ วัน จึงเดินทางลงมาถึงฝรั่งเศสอีกครั้งหนึ่ง ลงเรือที่ของแควไปขึ้นอังกฤษที่กรุง London วันที่ ๒๘ มิ.ย. คนไทยที่สถานทูตคุ้นเคยกันมากทั้ง ๆ ที่รู้ข่าวล่วงหน้ามาก่อนแล้วก็ตาม ต่างพากันชื่นชมยินดี โดยเฉพาะทางเอกอัครราชทูตไทย คือ ม.ถ. ปัทมทิพย์ มาลากุล ได้สั่งให้ข้าราชการในสถานทูตไทยทุกคนอำนวยความสะดวกให้ทุกอย่าง และที่สำคัญก็คือท่านบอกว่าระหว่างที่ปรีชา ยังอยู่ใน London อย่าให้เสียเงินแม้แต่ขีดเดียว ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการเลี้ยงต้อนรับกันไม่เว้นแต่ละวัน ยิ่งกว่านั้นยังได้เชิญบรรดาช่างภาพหนังสือพิมพ์ ของอังกฤษมาถ่ายรูปหมู่ไว้เป็นที่ระลึกอีกด้วย พอถึงวันส่งท่าน B.B.C. ของอังกฤษได้กระจายข่าวการสัมภาษณ์นักจักรยานไทยผู้นี้ ซึ่งนับว่าเขาเป็นคนแรกที่ได้สร้างเกียรติประวัติและวีรกรรมของชาติให้ต่างประเทศได้รู้จักประเทศไทยดียิ่งขึ้น

ขณะที่กำลังเขียนเรื่องนี้ ปรีชากำลังหารือเพื่อเดินทางไปสหรัฐโดยการติดต่อช่วยเหลืออย่างเต็มที่ของเจ้าหน้าที่ไทยในกรุง London คาดว่าเขาจะถึง สหรัฐในเร็ว ๆ นี้โดยอาจจะขึ้นฝั่งที่ New York และจะไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย Alabama รัฐตอนใต้ของสหรัฐ

หนึ่งผู้เขียนได้รับรายงานข่าวมาจากอาจารย์นวลผจง เสวตเวช ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ที่ Alabama ว่า หนังสือพิมพ์ของมหาวิทยาลัย Tennessee ได้ลงข่าวเรื่องราวการเดินทางของปรีชาเมื่อเร็วๆ นี้ นับเป็นข่าวที่ครึกโครมที่สุดของมหาวิทยาลัย พวกเขาตื่นเต้นกัน จึงเข้าใจว่าอาจจะมีการต้อนรับอย่างใหญ่โตเมื่อปรีชาเดินทางไปถึง

ก่อนจบเรื่องนี้ผู้เขียนขอให้น้องๆ ชาวไทแดงที่รักยิ่งทุกคนจงรำลึกอยู่เสมอว่าพี่ของเราคนหนึ่งได้ไปสร้างชื่อเสียงให้แก่ชาติไทย ในต่างประเทศชนิดที่ไม่เคยมีคนไทยคนใดได้กระทำมาก่อน ขอให้ทุกคนจงภาคภูมิใจในผลงานของพี่เรานิด อีก ๑ ปีหรืออาจจะ ๑ ปี ๖ เดือน เขาก็จะกลับมาพร้อมกับเกียรติประวัติที่ยิ่งใหญ่สมกับที่ตั้งใจไว้ ในโอกาสนี้ขอถือโอกาสสวดยพรให้ปรีชา พิมพ์พันธ์ เพื่อนที่รักยิ่งจงเดินทางโดยปลอดภัย พร้อมกับนำความสำเร็จมาสู่บ้านเกิดเมืองนอนด้วยเกียรติและความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป

ประวิทย์ อัสเวศน์

ศิษย์รำลึก

ด้นยดุนเวียน
มุงจิตจรงอัน
มิเห็นกะเห็น้อยยาก

แบบเยี่ยงฉบับใน
หนังสือ พุทธศึกษา
เลื่อมดังปฏิภาณ

ต้อง นนชนจริยา
ระบอบไทยจ้งาม
ด้าม พดศึกษาชาน

โรคาพยาธิไกล
ดี หักดศึกษา
อบรมและแข็งแรง

ผิวงอกประจักษ์
ผดเกิดก็ใช่เบา
นอกกันจะรู้ให้

ศิษย์ปวยฤดำเคิญ
ทำที่ตจแพทยา
ชั้นชอบประกอบชวน

ทรงซึ่งยุติธรรม
เหตुर้ายจะคตาคดี
ศิษย์ท่านเจริญไกล

ชั้นชมฤดีดาด

ครูเพียรประสาทพด้น
บริสุท—จิตดีได้
จตุภาคประสิทธิ์ไกล

ขณะนั้นยมกาด
วิทย์ยามหาคาด
อุดมเพิ่มระบือนาม

ทะนุทำประเทืองตาม
มโนมั่นมิหวั่นไหว
วิชาชาญด้นรักษาย

มิเบียดบังพด้งแรง
ฤไชว่าจะเกิดชอบแคลง
ประโยชน์ยังนมื่อเรา

ประตุชนทกษะเขาวน
ตระแนชด้นคเณ
หฤทัยก็เยือกเย็น

บวงววยคณังครวญ
ดีรักษามิเรวณ
พิเคราะห์ข้าง ณ ทางดี

คนอันประคามี
ประตุหนึ่งคตการ
ปีติใจและเบิกบาน

มฤตดาจะหาไหน

ยามศิษย์ชีวิตแคณ
 ห่วงยิ่งระทดใน
 น้แห่งพระคุณพัน
 ถึงเทียบและเปรียบพัน
 ตามคำพระศาสดา
 ทานใดจะเชิดชู
 นนแห่งศิษย์นบ
 แต่ท่านคณาจารย์
 กรรมดีดุจกงเกวียน
 ผลดีส่งนองเคื่อน
 อ้า ! เทพยะเจ้า
 จงช่วยขจัดภัย
 ให้ท่านเบรมเกษมสันต์
 ดับสูญธภาพร

ทูรแด่นอนาถใจ
 อรรว้าวระทมพถัน
 สักจะค้นคว้าธรรม์
 เด่มอเหมือนพระคุณครู
 ระบุว่าคณิงดู
 กุศลเท่ากรรมทาน
 อ—ภิวาทนาการ
 มีวันจะลืมเดือน
 จะแหวะเวียนมิชักเชื่อน
 ดันดีสร้างสวดกดา
 สักคิ้ว ญ แคนใด
 พิบัดพันอนาทร
 หฤหรรษ์ดโมตร
 คดอดขวัญนรินทร์เทอญ

ส. พัฒนมงคล

คิด ด้วยความ กตัญญู คือสัญญาลักษณะ ของลูก เทา—แดง

“เรื่องของเรา”

ข้าพเจ้าได้จดหมายนี้มาโดยบังเอิญ “และเห็นว่าเป็นเรื่องของเรา” จึงได้มอบให้สาราณียกร เป็นผู้นำมา “แจก” กันอ่าน หลังจากที่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า ไม่เป็นการเสียมารยาทแต่อย่างใด และขอขอบคุณคุณค้อยซึ่งยังไม่ทราบว่าเป็นใครไว้ในโอกาสนี้ด้วย.

สุชาติ กอสนาน

ติดที่รัก

ว่าจะเขียนมาถึงติดตั้งแต่เข้าเรียนใหม่ๆ แล้ว แต่ยังไม่ค่อยมีโอกาสดิฉันอย่าเข้าใจว่าค้อยไม่เมตตาแม่แต่เพียงเขียนจดหมายถึงดิฉันะ เห็นใจค้อยเถอะ ค้อยไม่อายหรืออกที่จะบอกว่าค้อยกำลังค้นค้นเพราะเพิ่งเข้าเรียนใหม่ๆ หรือน้ำเห่อ อย่างที่ยายชอบว่าค้อยบ่อยๆ นั้นแหละ และด้วยเหตุนี้เองค้อยจึงไม่อยากจะคุยเรื่องอื่นกับติดหรืออก นอกจากเรื่องโรงเรียนใหม่ของค้อยให้ติดกับที่กำลัง “ค้นค้น”

โรงเรียนใหม่ของค้อย ที่ถูกต้องเรียกว่าวิทยาดัย (วิด—ทะ—ยา—ดัย) แต่ค้อยติดเรียกว่าโรงเรียนบ่อยๆ เพราะติดเคยอยู่แต่โรงเรียนเท่านั้น คำว่าวิทยาดัยนั้นก็เหมือนกัน ค้อยก็เรียกได้แต่วิดทะยาตัยเท่านั้น ค้อยเคยได้ยินบางคนเขาเรียกกันว่า วิชยดัย หรือ วิษดัยก็มี (ค้อยเขียนไม่ถูกหรืออก) พยายามออกเสียงให้เหมือนเขาเท่าไรก็ไม่จำเริญดังที่ เขาบอกค้อยว่าที่เสียงเป็น วิชยดัย หรือ วิษดัย นั้นเป็นเพราะเสียงมันเดือนมาวมกันได้เวลาออกเสียงเร็ว ๆ

แค่ของค้อยพยายามเรียกเร็ว ๆ ก็ไม่เห็นมันจะเลื่อนเลย อาจจะเป็นเพราะค้อยดันยาวไปหน่อยก็ได้

ค้อยจะเริ่มคุยเรื่องโรงเรียน (ขอโทษ) วิทยาลัยของค้อยเดี่ยวที่เร่ร่อนตัวอาคาร (ที่มีห้องเรียน, มีประตู, หน้าต่าง, หลังคา, ฯลฯ) ค้อยคงไม่ต้องคุยนานเพราะได้ตั้งรูปมาให้คิดดูแล้ว การตั้งรูปมาให้คิดดูก็เป็นความรู้อย่างหนึ่งทางวิชา ครุ ของ ค้อย อาจารย์ท่านบอกว่าท่านเอารูปหรือของจริงให้ดู แล้วก็ไม่ต้องอธิบายกันมาก ถ้าค้อยอยากจะดูของจริงขึ้นมาจะไปดูเองนะ (ครูหมดปัญญาที่จะส่งอุปกรณ์การสอนขึ้นมาให้เธอดูจริงๆ) เป็นไงบ้างวิทยาลัยของค้อยใหญ่กว่าอำเภอบ้านเราคงหลายสิบเท่านะ ที่คิดเห็นนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งเท่านั้น โรงเรียนๆ คล้ายกันนั้น ค้อยอย่าเข้าใจว่าโรงเรียนหรือวิทยาลัยนะ นั่นแหละหอสมุดละ! ใหญ่โตมโหฬาร ใครๆ ก็บอกค้อยว่าหอสมุดนั้นแหละเป็นสิ่งที่เราจะคอยอดเราได้ที่ตัวร้อยเอ็ดเจ็ดย่านนั้น ค้อยอยากจะเป็นให้อีกเป็น แปด-เก้า-สิบ เรื่อยๆ ไป เพราะค้อยเข้าไปแล้ว อะไรๆ ก็พิเศษเหมือนอย่างที่เคยขยปรบยุวว่าในหนังสือเรือน “เรื่องอมไว้มิซัดสัน” หนังสือมากมาย แต่ค้อยก็อดที่จะอิจฉาริษยาไม่ได้ที่เขาจัดเอาไว้มีระเบียบจริงๆ จนค้อยบอกไม่ถูก เอาไว้ค้อยอยู่นานๆ พอรู้เรื่องแล้วจะคุยให้ฟังใหม่ ห้องสมุดของค้อย (ก็รวมทั้งห้องนอน ห้องกินข้าว ห้องนั่งเล่น และอื่นๆ ด้วย) มีหนังสืออยู่เพียงสิบกว่าเล่มเท่านั้น ยังหาหนังสือที่ต้องการยากกว่าที่อื่นอีก นอกจากนี้อากาศในห้องสมุดยังเย็นสบายกว่าในคลองหน้าบ้านคิตที่เร่ร่อนไปแะกันบ่อยๆ อีก เพราะมีเครื่องปรับอากาศ

ครั้งแรกค้อยเข้าไปในห้องสมุด (เพื่อจะไปหาที่หลบฝนอย่างที่เคยเมื่อครั้งอยู่โรงเรียนวัดกลาง) ค้อยเข้าไปได้เดี๋ยวเดียวเท่านั้น รู้สึกอึดอัดเหลือเกิน ไม่ใช่เป็นเพราะอากาศเย็นหรือร้อน แต่เป็นเพราะค้อยเห็นคนคงเกือบร้อยคน ไม่รู้ว่าเขานั่งกันอยู่ได้อย่างไร เงียบเฉยจนค้อยคิดว่าค้อยหูหนวกเสียอีก ใครๆ ก็ตั้งหน้าตั้งตาดูหนังสือกันงกๆ ค้อยจึงนั่งจนได้ที่หลังวันเป็นห้องสมุดจริงๆ ทำเอาค้อยชกอายุตัวเองที่เข้าไปด้วยเจตนาว่าร้าย แต่เดี๋ยวนี้ค้อยไม่อยากจะนอนแล้ว พอได้อ่านหนังสือเข้าห้วงวณเจย ค้อยอ่านเฉยจนคิดและยังแถมอดรำคาญไม่ได้เสียอีกที่มันคนทำเสียงดังๆ ให้ได้ยิน หรือมานั่งดูหนังสือโดยไม่เต็มตาให้เห็น ที่ค้อยอยากอ่านหนังสือก็เพราะกลัวว่าอีกหน่อยพอออกไปแล้วค้อยจะหาหนังสือดี ๆ อย่างนั้นอ่านอีกไม่ได้

หนังสือบางเล่มก็คิดว่า ค่อยให้ขายเล่มบ๊อคของค่อย (เลื้อ, กระโปรง, เข็มขัด, รองเท้า, ปากกาหมึกแห้ง, น้ํงเหลียวแะปลาทองอีก ๒-๓ ตัว) จนหมดก็ยังขอไม่ได้

ค่อยไปก็เรื่องคนที่นี่ ค่อยจะแยกคุยให้ฟังเป็นพวกๆ (ค่อยเพิ่งเรียนมาใหม่ๆ ว่า เวลาจะเขียนเรื่องอะไรที่มากมาย จะต้องแยกเป็นพวกๆ) พวกแรกก็คือประธา อาจารย์ของค่อย รู้สึกว่าแต่ละคนช่วยเหลือพวกค่อยดีเหลือเกินแะวักทุกๆ ทางด้วย คิดเข้าใจเสียใหม่นะว่าครู เดียวนี้ ไม่ได้นั้นหาที่สอนหนังสืออย่างเดียวกัน แต่ต้องทำหน้าที่ช่วยเหลือเหมือนกับเป็นพี่ เเลยมถูกศิษย์อีกด้วย แะหน้าที่ที่ค่อยชอบมากที่สุดก็คือ หน้าที่เป็นทีปรึกษา เพราะค่อยมี เรื่องที่จะต้องปรึกษาอาจารย์เสมอ ส่วนการสอนวิชาการนั้น ค่อยไม่อยากจะหรือว่า เรียนที่ นี้ค่อยมีความรู้เพิ่มขึ้นแะไหน เพราะถึงคุยตักคังไม่ค่อยเข้าใจ ค่อยยังเป็นคนเก่งอยู่อย่างเก่า จะ สอบที่ไรก็คะแนนตักทัก (อนันค่อยต้องบอกเอาไว้ด้วยว่าดีในที่นี้หมายถึงคะแนนสูงๆ เพราะทนเขมออกตักคังภาษาของกฤษหรือตัวอักษรตักคัง ถ้าใครได้ตักคังหมายความว่า คะแนนต่ำ คิดจะเข้าใจหรือไม่ก็ไม่เป็นไร ขอใหค่อยบอกไว้ก่อนก็แล้วกัน) รวมความว่า อาจารย์ของค่อยดีกับนักเรียนมาก จนค่อยคิดเสียใจ แะเล้ยตายว่าเมื่อตอนค่อยเป็นครูตัวตักคัง ค่อยทำตัวให้ตักคังเด็กๆ ไม่ได้ครั้งหนึ่งด้วยซ้ำไป

พูดถึงเรียนแะวักคังคังของหมุ เดียวนี้ค่อยอยู่ ป. ๕ แะวักนี้ แะคงจะเล้ยตายที่ไม่ ได้ชั้นชน ม. อย่างที่แะเคยบ่นอยู่เดิมอว่าอยากเรียนชั้น ม. บอกแะด้วยว่าค่อยคิดคัง ให้พยายามเรียนให้จบ ป. ๗ แะวักจะไดชั้นชนม. จริงๆ ไม่ใช่จบ ป. ๗ แะวัก ได้เป็นมหาอย่างมหา ช่วยหรือ เพราะว่ ป. ๗ หมายถึงประถม ๗ ไม่ใช่เปรียญ ๗ ประโยคอย่างที่ดีเข้าใจ

ค่อยออกนอกเรื่องไปหน่อย หนจะคุยถึงคนพวกที่ตักคัง คือพวกเพื่อนสนิท (มัก เรียน! ด้วยกัน) พวกนี้หนาค่อยที่ตักคังคังเป็นคนสุภาพเรียบร้อยด้วยกันทุกคน พวกผู้หญิงก็มั อัยาศัยไม่ตรีตักคังคังมาก ค่อยรู้จักคนพวกนี้จนสนิทสนมกันหลายสิบคนแล้ว ส่วนพวก ผู้ชายก็เรียบร้อยด้วยกันทุกคน พวกผู้หญิงก็มั อัยาศัยไม่ตรีตักคังคังมาก ค่อยรู้จักคนพวกนี้ จนสนิทสนมกันหลายสิบคนแล้ว ส่วนพวกผู้ชายก็เรียบร้อยทั้งนั้น เป็นสุภาพบุรุษที่แท้จริงได้ ที่เดียว อยู่ไหนจะหาๆ อย่างในตาดบางพวกข้างบ้านเราไม่ได้สักคนเดียว แม้แะคุณวักซ์ฟ ถูกบ๊าทองคำทักคังบอคว่มนัดยเหมือนไม่เผลออันทักคัง “ตักคัง” ษนมาเร็วๆ ษน พอเข้ามา

เรย์ที่นั้นก็ยิ่งดังเบเล้งย้มแตงตัวเรย์บร่อย ไม่เคยชวนแซนเดือชนมาจนเกือบจะเป็นได้เดือไม่มีแซนอีกเลย เรืองพับเดือไม่ว่าจะมากหรือน้อยไม่มีใครทำกันเลย เพราะถือน่าไม่สุภาพ ค้อยก็เห็นด้วยจริง ๆ ถ้าจะได้เดือแซนยาวแล้วพับแซน ก็ควรจะไปซื้อแซนสั้นมาได้ หรือไม่ก็ตัดมันออกเดือเลยจะดีกว่า

เรื่องที่นำสนใจและน่าสนใจสำหรับพวกผู้ชายอีกอย่างหนึ่งก็คือผู้ชายส่วนมากชอบไปนั่งรับประทานอาหารที่โรงอาหารเด็กที่แรกต้อยก็สงสัยเหมือนกัน เข้าใจว่าอาหารที่นั่นจะดีกว่า ภายหลังถามคุณวัชรพุดจึงรู้ว่าที่นั่นเป็นที่ลับหูหรือของพวกเขาด้วย คิดเห็นใหม่ละ แม้แต่การลับหูหรือเขาก็รักษามารยาท ไม่ลุ่มเกะกะให้เป็นทีตลกปรก และเป็นที่น่ารำคาญแก่คนอื่น

จะอดคิดว่าพวกเราเรย์บร่อยไปเสียหมดทุกอย่างก็ยิ่งกระตาคใจอยู่ เพราะมีอยู่บ้างคือพวกเด็กวัยรุ่นไม่กี่คน ยังมีนิสัยชอบตลกอยู่ แต่ก็ไม่ม้อการร้ายแรงจนเป็นที่รำคาญแก่คนอื่น เห็นอาจารย์ท่านบอกว่าเป็นธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นที่ยังปรับตัวไม่ได้ถูกต้องนัก ต่อไปก็หายเอง คิดอย่าหัวเราะเยาะนะถ้าต้อยจะบอกว่า ค้อยก็เป็นหนึ่งในไม่กี่คนด้วยเหมือนกัน แต่ค้อยคิดอยู่เสมอว่า ค้อยเป็นครู ๆ ๆ ทำให้ค้อยตัดสินใจที่ไม่ควรจะเป็นตัวอย่างแก่เด็กได้เกือบหมดแล้ว

อีก ๒-๓ วันก็จะถึงงานไหว้ครูกัน ค้อยเชื่อว่าคงจะใหญ่โตทีเดียว เห็นใคร ๆ ก็พูดถึงกันทงหนน ค้อยอยากจริงจังว่าเราจะจัดกันยังไงบ้าง ขณะนี้ค้อยยังไม่รู้อะไรหรอกเนื่องจากค้อยเป็นนิสิตใหม่ ข้อดีบอกคิดไปว่าที่นั่นไม่มีระเบียบหรือประเพณีต่างๆ ที่จะทำให้มีการแบ่งชั้นวรรณะกันระหว่างนักเรียนรุ่นพี่กับรุ่นน้อง หรือมีเอาไว้มุ่งหน้าใจกันอย่างไม่ค่อยเจริญ อย่างที่คิดเคยถามมาหรือ พวกเราไม่ว่ารุ่นไหนรักใคร่กันเหมือนพี่น้อง และทุกคนมีสิทธิเท่ากันหมด ค้อยอยากจะทำคิดว่าเราอยู่กันโดยถือหลักประชาธิปไตยอย่างจริงจัง ซึ่งคิดก็ยังไม่เข้าใจ ถ้าจะพูดให้ชัดเข้าใจเห็นจะต้องเขียนอีกมาก เอาไว้เวลาคุยกันด้วยปากแล้วจะอธิบายให้ฟังนะ

เรื่องที่ค้อยจะคุย (ขอ) คิดเป็นเรื่อง (เกือบ) สุดท้ายก็คือพวกเรา (หมายถึงพวกนิสิต (นักเรียน) มีประเพณีอยู่อันหนึ่ง คือการรักษาความสะอาด ที่ว่าเป็นประเพณีนั้นค้อยเรียกของค้อยเองนะคนอื่นเขาไม่เรียกหรือ) ที่เรียกอย่างนั้นก็เพราะพวกเราปฏิบัติกันอย่าง

เครื่องครัวแต่ก็ไม่เห็นมีใครบังคับด้วย ค่อยเชื่อว่าคงจะเป็นมรดกตกทอดกันมาตั้งแต่นักเรียน
รุ่นเก่าๆ แล้ว อาจารย์เคยพูดถึงเสมอว่าที่รักษาความสะอาดกันจนเป็นนิสัย ค่อยเองถึง
แม้ว่าจะเป็นคนมักง่ายมาแต่ไหนแต่ไร พอจะเริ่มมักง่ายที่ไรต้องนึกได้ทุกที พออยู่ๆ ไปก็
ชินไปเอง

ค่อยเห็นจะต้องหยุดคุยเรื่องวิทยาลยเสียทุกถดถดจะเบือ จะว่าค่อยเขาเรื่องเห่มา
คุยให้ฟังข้างเดียว แต่ด้วยความเชื่อมั่นว่าคิดเป็นนักฟังที่มานานแล้วจึงได้คุยเสียดยาวอย่าง
นี้คิดว่าค่อยฟังจะมาเรียนใหม่ๆ นะ ถ้าอยู่ไปนานๆ อาจมีเรื่องคุยมากกว่านอกหลายเท่า

เมื่ออาทิตย์ที่แล้วย้ายไปเยี่ยมค่อยที่หอพัก เอาอะไรไปฝากค่อยจนจนไม่ไหว ยาย
ยังบอกตดตดฝากไปว่าคิดถึง และเป็นห่วงด้วยเรื่องค่าใช้จ่าย ขอบใจตดตดมากจะทอดดำห
เป็นห่วง ความจริงค่อยน่าจะดีดึกไม่ดึกไม่ผิดนัก ค่อยกรออยู่แต่ว่าค่อยจนแต่ก็ยังอยากเรียน
ค่อยบอกไม่ถูกหรือกว่าทำไมถึงอยากเรียน ใครๆ ฟากันว่าค่อย ว่าไม่ส่งสารยายบ้างเลย แต่
ค่อยก็ไ้เรียนเพราะยาย วันนั้นค่อยจำได้ว่าค่อยปลดปล่อยออกมาด้วยความคันคจใจเพราะอะไร
รู้ไหมจะคิด? ยายบอกกับค่อยว่า ยายรักค่อยมาก ค่อยต้องการอะไรที่ยายเห็นว่าดี ยาย
เป็นคองหาให้เสมอ เงินทองที่ค่อยจะยายเก็บไว้ก็พอมีบ้าง ถึงแม้ว่ายายจะต้องขายสวนที่
ม่อนนิตน้อยนั้นเพื่อส่งให้ค่อยเรียนยายก็ยอม อย่างนี้แล้วจะไม่ให้ค่อยร้องไห้ไ้ยังงิ่ ยาย
ดึกกับค่อยจึงนึกตนะ ค่อยมั่นใจว่าค่อยจะต้องทดแทนบุญคุณยายให้มากที่สุดทีเดียว

เดยวันค่อยสบายจนบางแล้ว ค่อยได้ทำงานพิเศษโดยอาจารย์กรุณาจัดหาให้ค่อย
ทำ พอมีรายได้เป็นค่าขนมได้บ้างตดไม่ต้องห่วงหรือว่าค่อยจะอายเพื่อน เพราะที่นี้ไม่มี
ใครทับถมค่อยเลย และค่อยก็ไม่เห็นน่าอายด้วย ถึงแม้ว่าค่อยจะไม่ทักเทียมเพื่อนฝูงก็ขอ
ให้ค่อยไ้เรียนนี้เดยกัน วันหน้าค่อยคุยใหม่นะตดจำ ค่อยง่วงนอนแล้ว ขอให้ร้านตัดเสื้อ
ของตดคงเจริญๆ มีลูกค้ามาก ๆ นะ และขอบใจตดตดมากเรื่องเสื้อและกระโปรงที่ตดตัดไ้ได้
พอดีจริง ๆ

คิดถึงตดเสมอ

ค่อย

LIBRARY SERVICE CLUB

Library Service Club เป็นสาขาหนึ่งของชุมนุมวิชาการ ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความสำคัญของห้องสมุด และอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คงเป็นที่ประจักษ์แก่ใจทุก ๆ คนแล้วว่า ห้องสมุดเป็นเสมือนหัวใจของการศึกษา แผนใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรอันยิ่งใหญ่และเพียบพร้อมไปด้วยคุณสมบัติอันนานาประการ ห้องสมุดของเราเป็นห้องสมุดที่ทันสมัยและใหญ่โตโอโงะ มีข้อได้เปรียบดังไปทั่วทุกสารทิศ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษารักของเราทุกคนต่างพากันพอใจและรู้คุณค่าของห้องสมุดเป็นอย่างดี ต่างรำลึกเสมอว่า “คลังวิทยา” อันยิ่งใหญ่เป็น “ชุมทรัพย์” มหาศาลที่จะบันดาลให้เราเป็นบัณฑิตโดยสมบูรณ์ เพราะพวกเราต่างเป็นนักค้นคว้า รู้จักแสวงหาวิชาความรู้ได้ด้วยตัวของเราเอง พวกเราต่างมีสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของเท่าเทียมกัน แต่เป็นสิทธิ์ในทางสร้างสรรค์ไม่ใช่ในทางทำลาย

เมื่อเราสมัครเป็นสมาชิก **Library Service Club** เราจะได้รับความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดโดยทางประสบการณ์ตรง คือจะได้ฝึกหัดกระทำด้วยตัวของเราเอง ได้รู้ได้เห็นวิธีการจัดและดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุดว่ามีระเบียบวิธีอย่างไร ประโยชน์ในปัจจุบันที่เราจะได้รับก็คือ สามารถที่จะทำให้เราใช้ห้องสมุดของเราได้อย่างมีประสิทธิภาพ เราจะได้พบเห็นหนังสือแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ชอบอ่าน และรู้วิธีการหาหนังสือ ตลอดจนวิธีซ่อมให้หนังสืออยู่ในสภาพเป็นรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของการเป็นสมาชิก **Library Service Club** ก็คือในอนาคตเมื่อเราสำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติราชการแล้ว ถ้าหากเราได้รับตำแหน่งให้จัดห้องสมุดในโรงเรียน เราก็สามารถจะจัดได้อย่างสมภาคภูมิ สมกับที่เราได้รับ กศ.บ. จากวิทยาลัยวิชาการศึกษามีห้องสมุดทันสมัยใหญ่โต คำว่า “ทำไม่ได้” ไม่ใช่สมบัติของบัณฑิตอย่างเรา หรือถ้าหากเราออกไปเป็นผู้บริหารการศึกษา เราก็สามารถที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดในโรงเรียนได้

โรงเรียนต่าง ๆ ในประเทศของเรา กำลังเปลี่ยนโฉมหน้าจากความถดถอยไปสู่อารยะ
บุคคลที่เป็นกำลังสำคัญคือ “เรา” ผู้ซึ่งมีหน้าที่โดยตรง ในเมื่อเรามีโอกาสเข้ามาอยู่ใกล้
“ชุมทรัพย์” มหาศาลแห่งนี้ เราจะปล่อยหน้าที่ของเราให้หลุดมือไปกระนั้นหรือ? เราจะ
ไม่อยากรู้อยากทราบหรือว่า เราจัดชุมทรัพย์ของเราอย่างไร มีวิธีการแนะนำการอย่างไร
เอาไว้เมื่อท่านจากไปเสียก่อนเกิด แล้วท่านจะคิดถึงมัน และคิดถึง **Library Service Club**
ของเรา

บ. เสริมทรัพย์

“บัณฑิต” ต้องสามารถใช้ ภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ อย่างน้อย
หนึ่งภาษา ได้อย่าง คล่องแคล่ว

นิพนธ์ ปกขุนทด

ปี ๒๕๐๔

ปีที่ ๑

คณีย เพชรคำ
คฤดี วิชัยดิษฐ์
ตริชา แซ่ห่าน
ทวิ ล้วนสุข
ทวิทวีพย์ วิเศษสินธุ
ชวชัย อติยานุกุล
นรินทร์ ชาวเมืองน้อย
แน่นน้อย จินดารัตน์
บัวทอง ดีภา
ประไพ ประเสริฐ
ประมวด อินสุข
ประยูร คำศรี
ปราณี สุทธิพงศ์
พยอม ยานะฉิมิต
พยุงค์กดิ์ จันทร์สุรินทร์

มิชชัย วรลายัณห์
ยุทธิชัย อุตมา
วิชกร อุดเด็ค
วินัย เสาหิน
วิไล นาคดิษฐ์
วิระ วิจารณ์รุ่งต้ย
ถ่มบุรณ บัญมา
ถ่มศักดิ์ เจียมทะวงษ์
สุภาพ รัตนสุพร
สุวรรณ รัตนจุล
เหรียญ พิธิก
อรอบ เขาคณแสงสุก
อานวย มาระเนตร
ไกรดิษฐ์ บุตรชัยงาม

ชาญ จันทรแท้
เตโช ตีบุก
ทองคำ สุนทร
ทองหย่ง ลุขสุเพิ่ม
นิพนธ์ ตามาตย์
บุญเลิศ เทียนก้อน
ประถมภ สร้อยสุนทร
ประสิทธิ์ ภารวงศ์
พร สายแก้ว
พรวณ ไพธิ
พิธิชัย อุดาหะ
พุทธทรัพย์ มณีศรี
ไพยม วรณศิริ
รักษ์ ไชมมัย
ดมัย วันเวียนนา

วิวัฒน์ แสงดีได้
ศรีประภา คิธวัฒน์
สมควร อานามวัฒน์
สายพิน คังขจันทรานนท์
สุจินต์ ปันราช
สุชิน หงษ์จิตร
สุพีร์ คำสัตว์ดาระ
สุวคนธ์ แซ่ว่อง
สุวิมล ไชโย
เสริมจิตต์ พรหมหาญ
แสงว ปันมณี
อภิมัย สกนธวัฒน์
อจรรววรรณ เคาณานนท์
บุรี ศรีมงคล
ก้องเกียรติ แซ่ซี้
เกษม เดิษฐ์คนธ์
คำพล พัวพานิชย์
จักรทิพย์ ภมรานนท์
ชาคริต นรเวทวงศ์กุล
ธานี ไชพันธ์แก้ว
ฐิระ ประวาดพุกษ์
ทอง ดาวเรือง
นันทนิต ใจเที่ยง
บรรดิธ แซ่เซี่ย

บุญมา บรรจบราชวร
บุญยัง เป็นสุข
เบญจมาศ หลานไทย
ปวงศักดิ์ ประไพวรรณ
ประกิต อดิชากร
ปราณี อดิศักดิ์
พร้อมพรรณ สวรรณภาค
ไพโรวรรณ ไสยสมบัติ
พูนศักดิ์ ปิยมาตย์
ไพธิน กลิ่นพงษา
วรรณชนา เขมะกนก
ศักดิ์ดา วงทอง
ฉ่อง ช่างดัด
ฉมบูรณ์ ขวัญยืน
สุมาลี ชุ่มประดิษฐ์
เด่นห์ กตางประพันธ์
อนันต์ อินทุमार
อภัย ศิริชะภา
จิต วีระพันธ์
จากรุณี ไร่ไผ
จรรววรรณ กุลบุญ
จินดา นิคมคล้าย
เจริญชัย ชนไฟโรจน์
ชัย แซ่เหง่า

ทองหล่อ แซ่ช้ง
ทศนีย์ เกียรติณรงค์
ชนิตร ศรีชู
บรรเทา อุทัยทัศน์
ประกอบ คุณารักษ์
พิชิต ดำรงค์จันทร์
พิลิตฐี วรสิงห์
ไพโรจน์ อรรคพร
ยงยุทธ ณ เชียงใหม่
เยาวลักษณ์ รัตนวิไลวรรณ
วิธดา จันอับ
ด. วาดนา ส้มดัด
ฉน ประจจิตร
สมควร ณ ตะกั่วทุ่ง
สมโชค อินทรสมบัติ
สมภพ บุญวรรณ
สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์
สละ แฉขุนทด
สิทธิ มาตย์วงษ์
สิทธิศักดิ์ แสงสว่าง
สุภัทรา ประพูนนิติสาร
สุชาติ วัฒนชัย
เสมสุข อุไรสวัสดิ์
อุกฤษฏ์ ขาวเมื่อน้อย
อุบล รุทรวงศ์ฤกษ์

บท. ๒

จ้างง อุตล้าห์
 เณลิม รอดเนย
 ธน เมษะมาน
 น้อย ลายคราม
 ประหยัด ปานดี
 พิทยา คุ้มมิตร
 ไพฑูรย์ นลวยศรี
 มณฑิเยร วุฒิกุล
 วังสวรรค์ สิงห์เขียวพงษ์
 วิจิตร คงทรัพย์
 วิชัย น้อยดัดดี
 วิชัย ส้มอารมณ์
 วินัย ล้ายดี
 วุฒิชัย วงศ์วิไล
 เด่นชัย ชอบยมหอม
 จันทร์เพ็ญ สุ่มอิม
 จำแดง เขอภกิต
 ทศนัย โตประเสริฐ
 ทศนัย เพชรจรัส
 ทศนัย อินทร์
 นงนุช กุดบุญ
 นฤมิต อุตตมากร
 นาทิพย์ แดงประเสริฐ
 นิทรา ส้มลัดดี
 บุญอัม บุญสุข
 พายัพ เพียรผล
 เวณ คุ้มบรรณาท

วิชา คณา ถิ่นสัตว์สด
 สัตตจิต ถิ่นนคร
 กฤษณะ สัตว์พจน์
 ทว นาคบุตร
 บัญมา ลำตัวรัตน
 ประกิต มณีนาย
 ประวิทย์ เทยจิตรพัย
 ไพโรจน์ ทองเพ็ญ
 มันทา พวงมะติ
 วิรัช กาญจนดุด
 ศุภวัตร ญิงชินศร
 ศุภศักดิ์ แก้วขาว
 ดันอง ดังเคราะห์
 ดัจจา เม่นแดง
 ดันทัต ภิบาลสุข
 อุดม นิดดกุด
 จุไรรัตน์ อตมะ
 ชนอวรมณ ภาระพฤต
 เต็มพร บรรณะวณ
 ทวงศรี ตรัสคนข
 ทศนัย รัชพิทยาสด
 พนศรี ผลบุญดัจจา
 ผ่องพรรณ บัญญวิจารณ์
 เรณ ศักนตะฤท
 จำเญก เตราขดงษ์
 วัฒน บรินทรวัฒนา
 สัมจาวี ภัทรมุด

ด้มใจ หนุข
 ด้มพัคตร โโกมารทต
 ด้มสุข คงเจริญ
 ด้มนา คุณผล
 อนัศวณ พิชพันธ์
 เทียม ด้มบุญ
 บรรณเวช บุษปะเกศ
 บุญยัง แดงวิรุณ
 ด้เมียด ปันพานิช
 วิชา บุญญภาค
 ด้มกิด จุมทอง
 ด้มาน ด้มานักกัศศิริ
 ด้พัฒน จุมานันต์
 ด้ภณ หนุทอง
 หงษ์ บุนโยดม
 อารมณ ชูจันทร์
 กุหลาบ ชัยชนะ
 นิภา ต๋องวัฒนา
 บุญชู ใจคู่
 ปรกาย ตันกถ
 ปรังสุคนธ์ ภูประเสริฐ
 เปรมจิตต์ อุตราชัย
 พัชร ด้ายอุบล
 พิศด้ม อเนกสุข
 ด้มจิตร โพธิพฤษ
 ด้ริย์ พุทธอรุณ
 เอมอร แดงคุณทิ

ปีที่ ๓ สาขาอาชีพศึกษา

จิระ โอศิริ

ชุมศรี นพวงศ์ ณ อยู่ธยา

ถนอมจิตต์ แก้วเสนา

ประยงค์ แก้วศิริ

เพตินพิศ ถิรพัฒน์

ส้มจิต สุธงศ์

สุนทร พันธุ์พานิช

ออมทรัพย์ คำอาจ

อุบลศรี พรหมชาติแก้ว

ผานิต สุภาพร

กัญญา ช. สรพงษ์

จำเนียร พิงสุข

จุไรรัตน์ ชีราวัฒน์

ชอบ บุรณวรศิลป์

ชาติ ช่างไม้งาม

ชวติย์ ชูไทย

ณรงค์ วัชรโรตม

บุญพร้อม ปฏฐาปานัส

บุญเดริม จำปาทอง

ประจวบ ททรัพย์สงวน

ประสิทธิ์ ศรีประเทศ

ผ่องพรรณ ดนเผือก

เพียว จันทร์เฉลิม

ไพรินทร์ เดิศจงษ์ไทย

ศิริ รอดบุญธรรม

สุเทพ ภิมย์ราช

สุพจน์ พุทธาภิลิทธิกุล

สุวัฒน์ สุธงคะวาทีน

ปีที่ ๓ สาขาบริหารการศึกษา

เฉลิม สิทธิชัย

ชวน ชัยเจริญ

บัญญัติ กุศลสถาพร

ประมวญ รัตนมาลี

พิไล บุญชวติย์

ดกนธิ จิมอาษา

ส้มดิน โทณะสุด

สุพจน์ จันทร์เพ็ญ

จักรพันธ์ อักกพันธ์านนท์

พุ่ม กีฬาแปง

ตะมัย ไชยอินทร์

ปวิทัศน์ เนียมแดง

อำนวย ชีรพงศ์

ดพ ชูแซ

สว่าง ปานมัน

ประไพ วาจรัตน์

ดั่งเวียน พัฒนมงคล

ปีที่ ๔ สาขาประถมศึกษา

เก็จแก้ว บรรลุศิลป์

จิต พงศ์ทัต

จำนง ฉายาชาวดิต

จำเนียร เพ็ชรพิทักษ์

จิตต์ ไชยดิษฐ์

เชนษฐ์ ศรีทอง

ไชยการ ทองแก้ว

ณ แพเพชร์

ถาวร สุธงกษ

ประสิทธิ์ ผลดี

เมือง ทองยี่ง

ยุพดี บุณทริก

เวณู สุวรรณกุล

ละออ เกตุทอง

ละออ จันทร์แป้น

วณิ เพชรรักษ

วรรณิ ต้องเคียน

วันชาติ เฟื่องรัตน์

วาริ คำคุณ

วิทยา นิยมกุล

วิมล สุวรรณเวลา

วิศิษฐ์ นันทจิรวรวัฒน์

วีระ บำรุงรักษ

ศรีพุม รอดชู

ส้มพงษ์ คำชาย

สุนทร บุญบุตร

สุภัทร ชุมช่วย

อนันต์ ชันขุนทด

อนันต์ เพชรภู

เด็ค รัตนประยูร

กัลยา ดีดอกบวบ

จำนงค์ สายไธภา

จำรัส นองมาก

จินตนา เขียมใจกล้า

ทิวาวรรณ สุจริต

นาฏจิตร จุลละภมร

ปรีดีเปรม รัฐสมุทร

ปรียา ดินเจิมศิริ

พัชนี วงศ์โรจน์

มานพ ชาติทองคำ

ยงยุทธ ดังขโกวิท

ระวิ พรหมทอง

จชิระ แก้วเกษ

จรรณา รักษาหมั่น

วัฒนา ส้มประเสริฐ

วิเชียร ต้นตระกูลนี้ยรัตน์

ศรีธร สุวรรณ

ศิลปชัย สายศิริแก้ว

ส้มส้มัย บุญเนา

สุรัตน์ ดังชะดโรช

สุเมธ กบโป

สุรินทร์ แตนสุวรรณ

แสงทอง แสงอร่าม

อนันต์ ปิ่นแก้ว

อำพันธ์ เมืองสุข

เอกศักดิ์ พันปี

สุพจน์ ดึงห่มพด

ชินจิต สุวรรณบัลย์

นิล เขียมลำปางค์

นิวัต เตียวกุล

บุญเต็ม ห่อประทุม

บุญเพ็ญ ทองช่วย

บุญดั่ง สว่างดิพันธ์

ประกอบ คณะธรรม

ประเสริฐ ทองประเจียด

พวงทอง เจริญนรา

ภาณุรัตน์ รัตยาภาด

ยมโดย พรหมศิริ

วิมล โรจน์วีระ

วีระ ไชยธรรม

ศิริพร หดิมศิริวงศ์

ส้มศรี สุพรรณรัตน์

สายเคว บุญตรา

ลำรวย มีชนอน

ลำเวง ตาขโรจน์

สุทิน จันพิณิจ

สุมาลี ศรีวาลัย

เด่นาะ ช้างแย้ม

เด็ดยร ศรีรัตน์

อุไร ต้นประยูร

เจียร ดุษณีวงศ์

เฉลิมศรี คำชนะ

ทองคำ กระระไธถณ

ทองอยู่ พัฒนารณ

นวดจันทร์ งามบุญสืบ

นิยม พรหมเลิศ

นิยม ศุภฤทธิ

ประจวบ ประภาวงศ์

ประนิตย์ เจริญชัย

ปริญญา นาคฉัตรีย์

พาณี อาภาดัตย์

พิมพ์ใจ สัมปัตต์นันท์

ร่วมชาติ มาตาพิทักษ์

วิบูลย์ วงศ์มณีโรจน์

วิสัย วัฒนรัตน์

วิสุทธิ ย่อเหียง

สมนึก สุ่มทอง

สมบัติ บุญยเวทย์

สมาน ตูทองคำ

กัทยาณี จุญศักดิ์

สรวง สัมพันธ์ชาติ

สุเมธ สุริยามาศ

สุพรรณิ ดัทธิ

สุเวช ณ หนองคาย

อินศวร ใจคำป้อ

อุดม วงศ์ประเสริฐ

กิตติ ด้านสุนทรวงศ์

จรัดพิมพ์จักรพันธ์ (ม.ร.ว.)

จุไรรัตน์ นิพัทธจักร

ฉลอง เกษน้อย

ฉวีวรรณ ยอดมิ่ง

เฉลิม ครอบญาติ

ชัย ตี๋ย

ติเรก บุญเลิศ

บุญรอด วัฒนชัย

ประคิษฐ์ มั่นศิลป์

เพชรเทียม ทีเจริญ

ไพโรจน์ ศรีพด

มาลี นันทะสาร

วังสวรรค์ ชื่นชม

วรรณช วิชัยมานะ

วิไลการ ชวชูวงษ์

วิจารณ์ เวชกุล

วิณา ทรรพสุทธิ

ศรีดา สุยาคำ

ศิริ สุ่มสุขเจริญ

สนั่น สุวรรณปรีชา

สมนึก จันทร์แจ่ม

สว่าง วรรณมะกอก

สุดา เวชยาการ

สุรพงศ์ ช่อตรง

ใหญ่ยิ่งศักดิ์ ดังฆมานนท์

อุปถัมภ์ สายแสงจันทร์

อุษา เมืองนาโพธิ์

เฉลิมศรี ดินพานิช

อนงค์ เจริญสุข

ปีที่ ๓ สาขาประถมศึกษา

โกมล วงศ์อภัย
จินดา มณีกุล
จินตนา พันทา
เฉลิมพร นิตะโย
ชวน จิรัชัยศรี
ชัย วรรณัย
ชำนาญ นิคาร์ตัน
ชูศรี ชิตชอบ
ดวงเดือน ด้มจำรูป
เต็ม แยมเล่มอ
ทัศนีย์ บุญมน
นันทนา ฮันศิริ
นันทพร นิติเกตุโกศล
นิพนธ์ จิตภักดี
นิพนธ์ ลาภจิตร
บำรุง กุจิ
บุญเลิศ แนวจำปา
ประยงค์ ภวภูตานนท์
ประยูร เด็กบำรุง
เพ็ญกุล สุทธิพงษ์
วรการ เด็กจารย์

วรรณน้อม สายบัวทอง
วิไล ภาระรินทร์
ลัดดี ด้มานพันธ์
สายันท์ กุศลมาดย์
ดิถี วงศ์ลัดดี
สุภัทรา อินทราศี
สุวิทย์ เปี่ยม่อง
ไธว สรวงโท
อานวย คงมีสุข
เอมอร สร้อยสุวรรณ
กมล มิ่งขวัญ
กัญญาณ แสงอัย
กำพร ไรจนพันธ์
จงกล บุญวัย
จำเนียร น้อยท่าช้าง
จิตรา สุ่มมาก
เฉลิมวงศ์ วิแก้ว
ชวงชัย สุขเกอ
ชาญชัย ศรีไธยเพชร
ชมชื่น เจริญดาภ
ธรรมศักดิ์ บุญเสริม

รัชช วงษ์สุวรรณ
บำรุง อารยะคำดร์
บุญนาท เทอเทียนวงษ์
บุญพา สายบัวทอง
ปทุม ทปะนันท
ประพัทธ์ ชัยเจริญ
ประหยัด ทรงคุณ
พยอม พรแก้ว
ไพจิตร ประทุมมาศ
เรณู พรหมนารถ
วรรณ ชินทรอุดม
วัฒนา ถนอมวัฒนันต์
วิระวงษ์ ทองสะอาด
ลำปางค์ บริบูรณ์ทรัพย์
สุปราณี กำเหนิดเหมาะ
สุภา นิยะโต
สุรพล จริญพงศ์
อัมพร ศิริทวีป
อุบลวรรณ นันทมานพ
วิรัช ดิทธิบุตร
รวีวรรณ ศุภเด่น

ปีที่ ๓ สาขามัธยมศึกษา

จตุรงค์ ฝดาร์จิ
จิราภรณ์ โพธิ์แก้ว
นิคม เทียนชัย

บัณฑิต วัฒนประพันธ์
บันเทิงจิต ชุมภู
บัว จินดาศรี

บุญชลอ อุดมพันธ์
ประทีป แดงเลียน
ประไพศรี ดังวนวงศ์

ขวัญ จุนนารัตน์
 ประสงค์ ไหวว่อง
 พงศา งามตะเอยด
 พา อักษรเดื่อ
 พิษิต วงศ์บริสุทธิ
 วิจิตร วัตตพันธ์
 ศรีอุบล ทศนภกิต
 ดำรงย จันทรวเจริญ
 อารี เขาวนเดี่ยวภูถ
 จำเนียร เมืองชัย
 จิรพันธ์ เขียมลัด
 ชวง รัตนกุลมก
 แถวทอง จันทสิงห์
 ปราณ วิเชียรลักษณ
 ไผท เพชรจำรัส
 รชนี จันทรวเจริญ

วรวิ ศรีสุนาครวิ
 รัตนา ประยูรพรหม
 วิทย์ แก้วเกษม
 เกษร พิมพ์ภา
 ชัยดิษฐ์ อินทราลักษณ
 เทอดศักดิ์ ตะระภู
 นรารณณ์ ดมฺพรศิริ
 นิภา เด็กบำรุง
 บังอร ทรงวรวิทย์
 ประภา ณ ดังขดา
 ประยูร ดมฺปติขระ
 ประดาร์ จันทรวงศา
 ประดิษฐ์ บัวคด
 ฝน แก้วเขียว
 ไพจิตร สุขเกษม
 มะเดื่อ เดมา

ยง วัชรวิฑู
 สมใจ ฤทธิธนวิ
 สร้อย คำบัง
 สวรรค์ อ่อนนาค
 ดุชนันทา ปราณศิริ
 ไสภณ วงศ์ทวิทรัพย์
 บุญภักดิ์ ขวัญเจริญ
 บุญยืน ประภาสวัด
 ประจิตร ดิยะพานิช
 ระเบียบ อัครดิรัย
 เรียม อุบลเลิศ
 ดิษิต ชันอาดา
 ดนิต เทาเจริญ
 สดะ โพธิ์บุญ
 อรุณรัตน์ บุญปลั่งภัก
 อุดม กุดสิงห์

ปีที่ ๔ สาขามัธยมศึกษา

จรรยงค์ งามญาติ
 จัญญ แสงผด
 ชลธ แก้วไชโย
 ชุตลักษณ ไวจนกุล
 เชิด คงทอง
 ดำริ เนตรสุวรรณ
 ตรึงจิตต์ ตันตระกูล
 ทองอาณ กัดบแก้ว
 ธนา วิตินันท์
 ธนา ชาติทอง

บำนาญ ณ กาพดินธุ
 บุญมี เจริมทรัพย์
 บุญเลิศ เข้มกำเนิด
 บุญสืบ วรทัต
 ประภา รุ่งเรือง
 ปราณ ทองรว
 ปรีดา แซ่ตั้ง
 พวงพรรณ ด้ายลดา
 พิชัย มณีนรัตน์
 พิชัย ไสยดมฺบตี

พูนศรี บุญช่วย
 มุรินทร์ นวตมณี
 วรวิวัฒน ศุภประเสริฐ
 เด็ก ทองมา
 วิระพงษ์ เพชรคำ
 ศรีขอนแก่น วาตร
 ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ
 ดมฺมัย ประเสริฐดม
 สดุดี บรรเทิงดุษ
 สุชาติ กุพงษ์ศักดิ์

สุนทร ษนาณะ
สุรางค์ คุรุการโกวิท
อดิศักดิ์ วิชาญ
เกษม สุขเขียว
เจริญ คลังบุญครอง
เสริม เดกขุนทด
เกษม สุขเขียว
ชลอ นครินทร์
ทรงชัย ถ่ายหงษ์
ชเวศวรร บุญจัน
บุญนิจ คักโนภาส
ประชุม ประยงค์ข
ประวิทย์ บำรุงกิจ
ปรีดา เหมทานนท์
ปรียา จริงจิตร
ผ่องศรี ชัยม่าน
พะเนาว์ สดุด์ดี
มาก อินทร์ใหญ่
วรจิตต์ วรณลิตย
วรรณ แจ่มใต้
วิภาวี ศิริศักดิ์
วิโรจน์ เนตรสุวรรณ
วิระชัย. ทองประเสริฐ
สมทรง จันทรลัมบัติ
สมพงศ์ สมภักดี
สอาดศรี บุญช่วย

สัมฤทธิ์ อินทรไพโรจน์
สุทธรัตน์ คุหามุกต์
สุธีรา วัชรบวร
สุภาณี เอี่ยมจิตร
สุภาภรณ์ สุวรรณรัตน์
สุรจิตร ภัทรคามินทร์
สุวรรณา วัฒนสิงห์
เสาวภาคย์ บุญภักดี
อภิชาติ ดลโสภณ
อรนุช แก่นจักษ์
อรุณ อาษา
อุล้าห์ พลอินทร์
กิตติมา บัณฑิต
กุลเทพ นาคพรหม
เคลอม บุญยแก้ว
จริยา สุขสิงห์
จันทรเพ็ญ กลิ่นพานิช
เจตนา อ่อนอำไพ
ชุบ กายดิษฐ์
ชชาติ วิริยะ
เชิญ วิระนยา
เชิดชาย วงศ์
เขียวชาญ เพชรจรัส
ณรง ศิริงาม
ว่าที่ร.ต. ดำรง สิมพลีวงศ์
บุญชาติ เพ่งพินิจ
ประเทือง เย็นเยือก

ประพันธ์ สุวรรณราช
ประณัน ช่อลัดดี
ปราณี คุตกุล
สมเ็ชร นาวิกวานิชย์
สมร ดาวากระจำง
สมวงศ์ สุขงข
สายสนม เขาคมณี
สุชาติ กอสนาน
สุดใจ สองเมืองสุข
สุพล ฤาษา
สุนน สังขผลพันธ์
เสริม มีกล้า
อุดม พิมพา
จันทรเพ็ญ วัฒนผล
จันนุ ศรีสุมทร์
จินตนา จินตทานนท์
ชูเกียรติ ดิขสิทธิ์
ชทวิ ธรรม่อม
ชรินช ชูแซ
เทวินทร์ วงศ์จันทร์
นิภา ฉายประเสริฐ
บุญรักษา ศิริโชค
ประมวณ อุดลระชาด
ปราสาท กระตุกษ
ผดุง รักทองหล่อ
พรหม หน้อยมี
พิมพ์จันทร์ พวาทิพย์

พิมพ์พันธุ์ ตันเตจาร์กษ
 ภาทร.ต. เพียร ตะดอกแก้ว
 ไพฑูรย์ ภูสนาม
 ไพฑูรย์ วงศ์ดังคราม
 ภิญโญ จิตต์ธรรม
 รวมนใจ คอระสุภา
 รัชนี้ ศรีเดณวุฒิ
 ถัดดา แสงสว่าง
 วงเดือน ดิษฐิชา
 อรวรีย พงษ์สวัสดิ์
 วิวัฒน์ แซ่ฮั่ว
 ศรีธาดา บุรณะโกศล
 สัมภิต สุธิตรี
 สวัสดิ์ แซ่ภู่
 ดังวาลัย เดิศมังกด
 ดำเนียง พาแพง

สุนทร เทพชน
 เสน่ห์ บุญประหงษ์
 อุดม จันทโกโต
 เอกรัตน์ แก้วมณี
 กระจำง วงศ์วีระพันธ์
 จวบ จิรวโรจน์
 เกลียว วงศ์ภักษา
 ชวนาท รัชตกด
 ทิม ผลภาค
 ชีรนนท์ ดิมเกตุรัตน์
 บุญส่ง บังเกิด
 ปรีชา เมืองอำ
 พชรินทร์ รุ่งแสง
 มานะ หนุนชู
 ยมด ธนดีลังกร
 ราพึง ขจิตภัย

ลีดา ประยงหงษ์
 วัฒนา วิสุทธิกาญจน์
 วิจิตร เทวฤทธิ์
 วิชัย คุประดิษฐ์
 วิรุฬห์ ใจสมุทร
 ดังวน รัตนบุรี
 สัมพร มุนิกิจ
 สมาน นันทรักษ์
 ดำโรช นาคะวิโรจน์
 สุขชา บุญหอ
 สุพจน์ ขจิตภัย
 สุพรรณิ สุรดิษฐ์
 เสรี เจริญศิริ
 เสงี่ยม ดอนไธดำตร
 เอนก พชรินทร์ศักดิ์

สาขาอาชีพศึกษา ปที่ ๔

เดชา เจริญศรี
 ธิดา พรหมสุภา
 บรรจง ภูระหง
 บุญดือ จันทร์เดช
 บุญสม ดิษภิมย์
 ผดิน อ่ำพดจันทร์
 พเยาว์ ดำธูการ
 พชรินทร์ โมกระสมิต
 รัชนี้ คงศรี

รัตนา มณีนดิน
 ภาศิริ แสงวงมด
 วดี เรืองศิริ
 วัจนะ จิตรจรรณ
 วิดาพรรณ นารกศิลป์
 ดัง่า สัมบัธการณ
 ดังัร ดังัศน์ ณ อยุธยา
 สัมพร ฉายากด
 สุนา อิมอารีย์

หวน พิมพ์พันธ์
 อรพันธ์ วงศ์นาคะ
 อัจฉรา เสน่วงศ์ ณ อยุธยา
 อำนวย ทวิชศรี
 อำไพ ไสร์จจะพันธ์
 รัชมี พูนเต็มอ
 กรองสุข ชรเสนา
 จงรักษ์ พงษ์ไธภณ
 จารุณี นิตกระจำง

ช่วง พรหมทศาร
 ชุคคิต์ เทียนเล่ม
 ประมวล ตริทอง
 ระพีพรรณ นาคเดวี
 วงศ์ บันก่าเหน็ด

วรรณศิริ มาดากรอง
 วลัยวรรณ สุชัยวัฒน์
 วิจิต พรหมเด่นวิเศษ
 วิรัช แสงสว่าง
 เวียง กาพวงค์

สุจิตรา เมฆชน
 สดจิต เมืองศรี
 เสาวณีย์ วรชาติ
 อังกาบ วนะรอย
 อรุณดา อุณหเลขกะ

สาขาบริหารการศึกษ

กาญจน์ อินทองคำ
 เกตุ ดวงพิภด
 เตชา วงศ์ดี
 ทรง รามฤทธิ์
 ชำรง สุริยะ
 บัญชา ต. จันทวงษ์
 บุญเลิศ ธนธิประสาธ

ยงยุทธ แสงอรุณ
 วสันต์ ชุตจันทร์
 วิชร โพธิ์คัม
 สนิท ฉ่ำแฉ่ม
 สัมบูรณ์ ทองน้อย
 สิทธี ตีระพัฒน์

เตรียม ทิพวงศ์
 นิรมล คังชะฤกษ์
 พิภด พรหมพันธุ์
 วาสิค ศรัทธวัฒน์
 สัมมาน พิริยะตระกูล
 ศุภชัย สาสถวิจารย์

รายชื่อบัณฑิตชั้นปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา

นายบำรุง กัดดีเจริญ
 ม.ถ. ฮอร์ศรี กดางแก้ว
 นายโรจน์ คุณยากร
 น.ส. ตำระ บุญสวัสดิ์
 น.ส. ประสงค์ ราชณัฐ

นางสุดาดวง กำเนิดเพชร
 นายสมบัติ ไชยศิริธรรม
 นายจรัญ คุ้มมัน
 นายเดวี ธารโรจน์
 นายชั้น พูนรมย์

นายประเทิน มหาจันทร์
 นายบุญดม ก้านดังวร
 นายสมศักดิ์ ประจักษ์
 นายพิธิษฐ ธานี
 นายเมืองชัย ทาเจริญศักดิ์

รายชื่อบัณฑิตชั้นปริญญาโทปีที่สอง (จิตวิทยาพัฒนาการ)

กมล สุดประเสริฐ
 บุญกอบ เกตะวันดี
 วันชัย สังข์สะอาด
 สัมบูรณ์ บุญยก
 สัมเมธ ภาดัย

สุจิตต์ พิทักษ์ผล
 ภัทธา สุกนทรพิชัย
 วีระ บุญยะกาญจน
 สวัสดิ์ ประทุมราช
 อิศรา จรรย์ยานนท์

นำทรัพย์ จันทน์หอม
 เปรมปรีดี ศักนะสิงห์
 ศรัทธาสวัสดิ์ ชดวิสุทธ
 ร.ท. เจริญ อินทิมย์

มิตรสหายชาวเทา—แดงทั้งหลาย

ในโอกาสวันประสาณมิตร—ไหว้ครู ๒๕๐๔ นี้ ผมในนามองค์การนิสิตฯ และคณะกรรมการจัดงาน รู้สึกปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่งที่ได้เห็นลูกเทา—แดง ทั้งมวล มาร่วมแสดงออกซึ่งกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อคณาจารย์ และร่วมรื้อฟื้นเรืองสังสรรค์ กัน.....

จาก.....นายกองค์การนิสิต ฯ

งานนี้จะดำเนินเรื่องด้วยดีได้ ก็โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของลูกเทา—แดงทุกคน ถ้าเพียงผมและคณะกรรมการจัดงาน ย่อมไม่สามารภตัดสินใจให้งานเรียบร้อยได้ ด้วยเหตุนี้ ผมจึงขอขอบคุณมิตรสหายชาวเทา—แดง ทั้งหลายไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

อย่างไรก็ตาม.....หากจะมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องอยู่บ้าง ก็ขอได้โปรดถือเสียว่า เราได้พยายามอย่างเต็มที่แล้ว ที่จะให้งานบกพร่อง

น้อยที่สุด ถึงบกพร่องเหล่านี้เราขออภัยไว้เพื่อศึกษาและแก้ไขในคราวต่อไป แต่หากมีผู้ใดอยู่บ้างแม้เพียงเล็กน้อย เราขอมอบแด่วิทยาลัยวิชาการศึกษา สถาบันการศึกษานี้เป็นพรที่ยิ่งของเรา

ขอได้รับความรัก—นับถือจากผม

ปราสาท กระตุกภัย

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๔

จากสารานิยกร

เรียนท่านผู้อ่านที่เคารพยิ่ง

งานทำหนังสือที่จะทำให้ได้ผลดีต้องใช้เวลา ความคิด ความประณีตและอื่น ๆ พอสมควร แต่การทำหนังสือเล่มนี้เราใช้เวลาทำเพียง ๘ วัน (๑๒-๑๙ ก.ค. ๒๕๐๔) เท่านั้น กอปรทั้งขณะนี้เราทุกคนกำลังสับสนกลางเทอมกันอยู่ ฉะนั้นรูปเล่มหนังสือจึงปรากฏผลออกมาตามที่ท่านเห็นและกำลังอ่านอยู่นี้

การทำหนังสือเล่มนี้หาได้สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมา ด้วยการ กระทำ ของ ข้าพเจ้า และ คณะผู้จัดทำเท่านั้น แต่สำเร็จขึ้นมากด้วยความร่วมมือร่วมใจของทุก ๆ ฝ่าย ทั้งคณาจารย์ และเพื่อนนิสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์อนุศักดิ์ ท่านอาจารย์คณะบรรณเวชที่ได้นำ คำแนะนำและช่วยเหลืออำนวยความสะดวกตลอดเวลา ท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ท่านอาจารย์ชัยวัฒน์ ยุคศิริรัตน์ ได้กรุณาให้ความสะดวกในเรื่องทำเนียบอาจารย์ ชื่อนิสิตและอื่น ๆ ท่านอาจารย์ทศกรณาเขียนและจะเขียนเรื่องให้ด้วยความยินดี เพื่อนนิสิตที่ได้ช่วยให้เขียนเรื่องมาลง (เรื่องที่เพื่อนนิสิตส่งมามากเป็นพิเศษ แต่เนื่องจากหน้ากระดาษจำกัดจึงลงไม่หมด เราหวังในความร่วมมือเช่นนี้อีกในโอกาสต่อไป) และทุก ๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำหนังสือนี้

ในนามของคณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ขอบคุณทุกท่านดังกล่าวแล้วเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ภิญโญ จิตต์ธรรม

สาราณียกรองค์การนิสิต

ในนามของคณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ

ภิญโญ จิตต์ธรรม สารานุกรม

ชวนาถ รัชตกุล สารานุกรมผู้ช่วย

กรรมการ

ธวัช จุนนารัตน์

ไพจิตร สุขเกษม

คำริ เนตรสุวรรณ

วรรณิ แจ่มใส

สุพล ภาษา

พิมพ์จันทร์ พวงทิพย์

บุญลือ จันทร์โคข

ศุภชัย สาขลวิจารณ์

สวัสดิ์ สมานพันธ์

อัมพร คีรีทวีป

วีระ บำรุงรักษ์

เอกศักดิ์ พันปี

เรณู สุวรรณกุล

ภาณุรัตน์ รัชดาพาส

สมนัตติ บุญเวช

บุญรอด วัฒนชัย

สุเทพ ภิรมย์ราช

จักรพันธ์ อักกพันธ์นานนท์

สังเวียน พัฒนมงคล

เสนีย์ ชอบยิ้มหอม

จุไรรัตน์ อุตมะ

บรรณเวช บุญประเทศ

สมศักดิ์ เขียมพะวงษ์

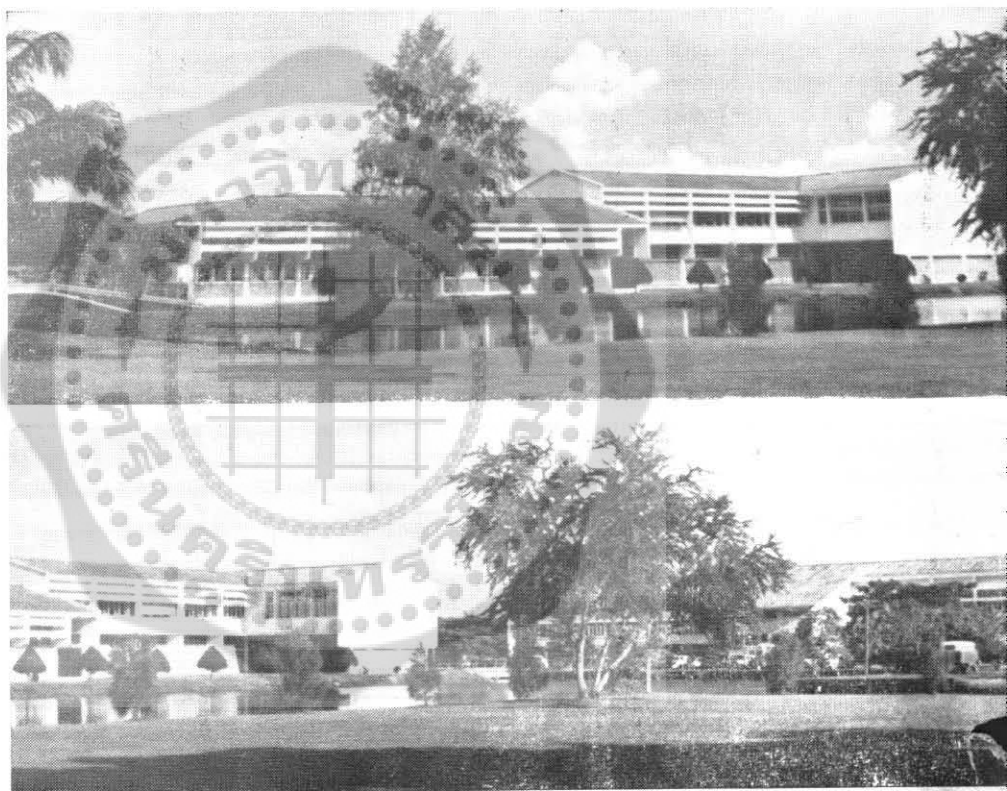
ประติมภ์ สร้อยสุนทร

ไพกลิ่น กลิ่นพงษา

จารุณี รำไพ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ไทยแบบเรอีน ๖๘-๓๑ ถนนตี่ทอง พระนคร
โทร. ๒๐๑๘๑ นายอาทร บรรณประดิษฐ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๔

บริเวณของเรา

เทา - แดง